

1. A 2. LIST KORINTSKÝM

3/2026

Průvodce studiem Bible

V tomto čtvrtletí otevíráme témata
sobotní školy s teologem

JOZEFEM KUČEROU

POŘAD **BIBLE PRO
DNEŠEK** SLEDUJTE
VŽDY OD SOBOTNÍHO
POLEDNE NA
WWW.HOPETV.CZ

Najdete nás také na:
fb.com/HopeTV

Web sobotní školy:
sobotniskola.casd.cz

YouTube

Spotify

HopeTV

1. A 2. LIST KORINTSKÝM

3/2026

Průvodce studiem Bible

Přehled lekcí

I. Úvod ke studiu obou dopisů

1. Pavlova služba v Korintu (1K 1,1)
Autor a adresáti dopisů

II. První list Korintským

2. Poselství kříže: (1K 1)
Boží moc a moudrost
3. Jednota v Kristu (1K 1–4)
Překonání rozdělení
4. Hřích v církvi (1K 5–7)
Morální integrita
5. Vše k Boží slávě (1K 8–10)
Křesťanská svoboda a láska
6. Duchovní dary (1K 12–14)
Jednota v rozmanitosti
7. Obraz lásky (1K 13)
Podstata křesťanského charakteru
8. Moc Kristova zmrtvýchvstání (1K 15)
Naděje na vzkříšení

III. Druhý list Korintským

9. Láska jako základ služby (2K 1–2)
Boží útěcha v soužení
10. Autentická křesťanská služba (2K 3–7)
Služba smíření
11. Správcovství a poslání (2K 8–9)
Biblická štědrost
12. Jak čelit falešným učitelům (2K 10–13)
Duchovní boj za pravdu
13. Milost, láska a společenství (2K 13,13)
Trojiční požehnání

1. a 2. list Korintským

Průvodce studiem Bible

3. čtvrtletí 2026

Autor: Adenilton T. de Aguiar

Šéfredaktor: Clifford R. Goldstein

Foto: iStock

Grafická úprava a sazba

Vydala Církev adventistů sedmého dne

Vytiskla tiskárna ARTRON, s.r.o., Boskovice

Vydání první, Praha 2026

ISBN 978-80-88026-73-0

ISSN 0409-3208

Úvod

Podstata křesťanského života a svědectví

Psaní dopisů je velmi stará záležitost, a přesto stále ještě nevyšlo z módy. Změnila se jen forma. Papír nahradily sociální sítě, ale e-maily a digitální zprávy plní stejnou funkci: spojují nás a umožňují nám navzájem si vyměňovat informace, pocity a názory.

Proč vlastně píšeme dopisy? Jednoduše proto, že chceme někomu něco sdělit. Přesně takový motiv měl i apoštol Pavel. Měl toho na srdci velmi mnoho, ale okolnosti mu často nedovolily sekat se s lidmi a mluvit s nimi osobně.

A tak to řešil psaním dopisů. Příkladem jsou jeho dopisy Korintským, ve kterých nacházíme některé z hlubokých a zásadních pravd celého Písma. Mezi ně patří například texty: „Rozhodl jsem se totiž, že mezi vámi nebudu znát nic než Ježíše Krista, a to Krista ukřižovaného“ (1K 2,2) A „Znáte přece štědrost našeho Pána Ježíše Krista: byl bohatý, ale pro vás se stal chudým, abyste vy jeho chudobou zbohatli“ (2K 8,9). A to jsme ještě nezmnili úžasný hymnus na lásku v 1K 13. kapitole.

Na druhé straně, každý čtenář Pavlových listů Korintským bude pravděpodobně cítit určité rozpaky. Příčinou jsou nejen závažná etická selhání v místním křesťanském společenství – například sexuální nemravnost –, ale také malicherné spory a žabomyší války mezi skupinkami věřících. Máte-li pocit, že se váš sbor potýká s těžkými problémy, připravte se na lavinu konfliktů, kterým musel Pavel čelit v Korintu. Možná nakonec zjistíte, že vaše problémy nejsou až tak hrozný. Situace v Korintu byla totiž podle všeho podstatně horší.

Přestože byly problémy v Korintu znepokojující, dopisy tomuto sboru si získávají naši pozornost zejména díky obdivuhodnému způsobu, jakým se Pavel k těmto problémům postavil. Vyzýval křesťany, aby se na sebe, na své chování i na svět kolem nich podívali optikou evangelia Ježíše Krista. Tím v podstatě vyzdvihl moc kříže. Jak sám napsal v dopisu Galatským, cokoli, co nesplňuje vysoké nároky evangelia, je *anathema* – tedy zcela nepřijatelné, odsouzeníhodné, „prokleté“ (Ga 1,8,9).

Korint byl v Pavlových časech podobný dnešním prosperujícím metropolím – díky přístavu a rozvinutému průmyslu (od lodí až po keramiku) to bylo bohaté finanční centrum. Zároveň však byl pověstný sexuální uvolněností, náboženským zmatkem a množstvím svatyní zasvěcených různým božstvům. Každodenní život obyvatel byl prosycen modloslužbou. Pochopení tohoto historicko-kulturního kontextu nám pomáhá lépe porozumět Pavlovým obavám o místní křesťany a důvodům, proč je ve svých dopisech tak naléhavě napomínal.

V tomto čtvrtletí se budeme věnovat Pavlovým listům Korintským. V těchto dvou výjimečných knihách Nového zákona apoštol popisuje evangelium jako samotné jádro křesťanského života a poslání – jako měřítko, kterým máme hodnotit všechny oblasti života. Ať už jako jednotlivci, nebo jako církve čelíme na cestě do Božího království jakýmkoli výzvám, odpověď na ty nejsložitější problémy v naší službě Kristu zůstává stejná jako v případě obyvatel Korintu – ukřižovaný Ježíš Kristus (1K 2,2).

Ježíšův příchod je blízko. Právě teď je ten správný čas sjednotit se v Kristu ještě více a otevřít se Duchu svatému, tak jako nikdy předtím. Je to příležitost plně využívat naše duchovní dary a hlouběji poznat vzkříšeného Pána. Je to správný čas na autentickou křesťanskou službu, na věrnost ve správcovství a misi, na duchovní zápas proti bludům a na růst v milosti, lásce a bratrském společenství. Nyní se musíme pevně přimknout k poselství kříže a zůstat mu věrni – a právě k tomu nás vedou Pavlovy listy Korintským.

Adenilton Tavares de Aguiar, PhD, je profesorem Biblické hermeneutiky na Northeast Adventist College v brazilské Cachoeirě (stát Bahia), kde působí od roku 2010.

Pavlova služba v Korintu (1K 1,1)

Texty na tento týden

1K 1,1; Ga 1,1; Sk 17,16–34; 1K 5,9–11; Sk 18,4–10; 2K 2,4

Základní verš

„Jedné noci měl Pavel vidění, v němž mu Pán řekl: ‚Neboj se! Mluv a nemlč, protože já jsem s tebou a nikdo ti neublíží. Mnozí v tomto městě patří k mému lidu.‘“ (Sk 18,9,10)

Významný anglický misionář William Carey říkal, že boty opravuje jen proto, aby si vydělal na živobytí, ale jeho skutečným posláním je získávat lidi pro Krista. Stejně to bylo i u apoštola Pavla. Živil se sice šitím stanů (Sk 18,1–3), ale jeho skutečným „povoláním“ bylo získávat lidi pro Krista.

Tento týden se blíže podíváme na Pavlovu službu v korintském sboru. Jak zjistíme, toto společenství zápasilo s mnoha problémy, které se nápadně podobají výzvám dnešních sborů, ačkoli nás dělí téměř dva tisíce let. Každý, kdo je již delší dobu součástí církve nebo se zapojuje do jejích aktivit, si může položit otázku: Potkali jste už někdy křesťanské společenství, které by bylo zcela bez problémů? Odpověď je pochopitelně zřejmá.

Pavel přistupuje k problémům v Korintu vyzbrojen poselstvím o kříži (1K 2,2). Zůstat věrný tomuto poselství je jediný způsob, jak můžeme čelit i výzvám dnešní doby. Během tohoto týdne i celého čtvrtletí uvidíme, že poselství 1. a 2. listu Korintským je pro náš život stejně aktuální a důležité jako kdysi.

Osnova lekce

První lekce nám nejprve představí Pavla jako autora dvou významných biblických dopisů a poté také samotný Korint – místo, kde žila křesťanská komunita, již byly tyto dopisy adresovány. Právě oni (ale i jejich okolí) potřebovali správně pochopit evangelium, ale také slyšet slova povzbuzení, napomenutí a nápravy.

- 1K 1,1: Pavel jako Bohem povoláný apoštol (neděle)
- Sk 18,1–11: Pavel a jeho misijní působení v Korintu (pondělí)
- 1K 5,9–11: Úpadek korintské společnosti (úterý)
- Sk 18,9,10: Boží touha zachránit obyvatele Korintu (středa)
- 1K 1,11–13: Důvody sepsání dopisů křesťanům v Korintu (čtvrtek)

PAVEL, BOHEM POVOLANÝ APOŠTOL JEŽÍŠE KRISTA

Pavel, z vůle Boží povoláný apoštol Krista Ježíše... (1K 1,1)

Pavel, z vůle Boží apoštol Krista Ježíše... (2K 1,1)

Pavel, služebník Krista Ježíše, povoláný za apoštola, vyvolený ke zvěstování Božího evangelia... (Ř 1,1)

Pavel, apoštol povoláný a pověřený nikoliv lidmi, ale Ježíšem Kristem a Bohem Otcem, který Ježíše vzkřísil z mrtvých... (Ga 1,1)

Osobní studium

Hned v úvodu svého dopisu Korintským se Pavel představuje jako Ježíšův apoštol, kterého si vybral sám Bůh („Pavel, z vůle Boží povoláný apoštol Krista Ježíše...“ 1K 1,1; porovnej s 2K 1,1). Pavel měl zcela jasno v tom, kým je ve vztahu k Ježíši, a proto téměř každý svůj dopis začíná právě tímto prohlášením.

Přečti si úvodní texty (1K 1,1; 2K 1,1; Ř 1,1 a Ga 1,1). Které dva prvky své služby v nich Pavel zdůrazňuje?

Pavel vnímá své povolání být apoštolem jako naplnění Boží vůle. Je vnitřně přesvědčen, že jeho pověření nepochází od lidí, ale přímo od Boha (Ga 1,1). Tak jako proroka Jeremjáše (Jr 1,5), i Pavla si Bůh vybral již před narozením. Šlo o projev Boží milosti (Ga 1,15), aby mohl zvěstovat evangelium o Kristu pohanským národům.

V 1K 15,8 se Pavel hlásí ke svědkům, kterým se vzkříšený Kristus zjevil osobně (1K 15,5–7). V následujících verších vysvětluje, že právě toto setkání s Pánem bylo přímým základem jeho povolání do apoštolské služby (1K 15,9–11).

Pod označením „apoštol Krista Ježíše“ se skrývá několik důležitých významů. V první řadě vyjadřuje, že jde o osobu, kterou Ježíš vyslal s konkrétním posláním. Pavel však tento výraz používá i k vyjádření své identity jako Kristova služebníka (Ř 1,1; Tt 1,1; Ga 1,10), kazatele a učitele (1Tm 2,7; 2Tm 1,11). Při každém kázání či vyučování byl Kristus vždy jasně v centru jeho poselství. Stručně řečeno: Pavel je v každém smyslu slova Ježíšovým poslem a vyslancem.

Ježíš není jen ústředním bodem Pavlova apoštolského poslání; on je smyslem celého Pavlova bytí. Pavlovy myšlenky i pocity byly prodchnuty Ježíšovou přítomností. Jasným důkazem toho je úvodní děkovná část 1. listu Korintským, kde se na Ježíše odvolává devětkrát v prvních devíti verších. Pavel cítil k Ježíši tak hlubokou lásku, že na něho neustále myslel a mluvil o něm. Toužil, aby i lidé, o které se duchovně staral, poznali Krista a učinili ho středem svého života. Přestože on dostal specifické povolání být apoštolem, i oni měli povolání – být věrnými Ježíšovými učedníky v každé oblasti, do které je Pán postavil.

Aplikace

Pavel byl povolán stát se apoštolem. Jaké je tvé osobní povolání? Na základě čeho víš, že je to tvé povolání? Máš-li pocit, že žádné povolání nemáš, neváhej a modli se hned teď k Bohu. Pros ho, aby ti ukázal práci, kterou ti chce svěřit.

Z ATHÉN DO KORINTU

Rozmlouvali s ním i někteří epikurejští a stoičtí filosofové. Jedni se ptali: „Co nám to chce ten nedovzdělanec vykládat?“ Druzí říkali: „Zdá se, že nás chce získat pro cizí božstva.“ Tak soudili, protože Pavel kázal o Ježíšovi a o zmrtvýchvstání. (Sk 17,18)

⁵A když přišli z Makedonie Silas a Timoteus, věnoval se Pavel zcela kázání a dokazoval židům, že Ježíš je zaslíbený Mesiáš. Židé se však proti Pavlovi postavili a rouhali se. Proto setřásl prach ze svého roucha a řekl: „Vy sami jste odpovědní za svou záhubu. Já jsem vůči vám bez viny a od této chvíle se obrátím k pohanům.“ (Sk 18,5,6)

Osobní studium

Přečti si Sk 17,16–34. Kde byl Pavel před svým příchodem do Korintu? Čemu se věnoval?

Text Sk 17,16–34 popisuje Pavlovo kázání Athénanům před jeho odchodem do Korintu. Podle všeho návštěvu Athén v té době neplánoval. Odešel tam s pomocí několika přátel kvůli odporu, kterému čelil v Beroji (Sk 17,13–15).

Ti, kteří šli s Pavlem do Athén, se vrátili do Beroje se vzkazem pro Timotea a Silase, aby se k němu co nejdříve připojili (Sk 17,15). Text ve Sk 17,16–34 popisuje Pavlovu činnost během čekání na spolupracovníky. Svědčil o Ježíši v synagoze, na tržišti i na Areopágu. Opravdu nedokázal o Ježíši mlčet a využil každé příležitosti, aby o něm mluvil.

Přečti si Sk 18,1–11. Co Pavel dělal po příchodu do Korintu a během celého svého pobytu v tomto městě?

Pavel přišel do Korintu během své druhé misijní cesty. Lukáš nás informuje, že tam zůstal rok a půl.

Pavel začíná své misijní působení již tradičně v židovské synagoze (Sk 18,4–6). Text ve Sk 17,1.2 potvrzuje, že to byl jeho zvyk. Řídil se strategií „předně pro Žida, ale také pro Řeka“ (Ř 1,16; Sk 13,46), v souladu s tím, co Ježíš přikázal svým apoštolům (Sk 1,8).

Když nakonec přišli Silas a Timoteus za Pavlem do Korintu, „věnoval se Pavel zcela kázání a dokazoval židům, že Ježíš je zaslíbený Mesiáš“ (Sk 18,5). Celou dobu svého pobytu v tomto městě „učil je Božímu slovu“ (Sk 18,11). Právě v tomto kontextu zazněla jeho známá slova: „Rozhodl jsem se totiž, že mezi vámi nebudu znát nic než Ježíše Krista, a to Krista ukřižovaného“ (1K 2,2).

Aplikace

V čem nás může inspirovat Pavlovo misijní působení v Athénách a Korintu? Proč je dnes zvěstování evangelia v našich městech a komunitách tak obrovskou výzvou? Jak je možné v těchto náročných podmínkách šířit radostnou zvěst? Jaké konkrétní Pavlovy postupy si můžeme osvojit, abychom to dělali co nejlépe?

MĚSTO KORINT

⁹Napsal jsem vám v listě, abyste neměli nic společného se smilníky; ¹⁰ale nemyslel jsem tím všechny smilníky tohoto světa nebo lakomce, lupiče a modláře, protože to byste museli ze světa utéci. ¹¹Měl jsem však na mysli, abyste se nestýkali s tím, kdo si sice říká bratr, ale přitom je smilník nebo lakomec nebo modlář nebo utrhač nebo opilec nebo lupič; s takovým ani nejzte. (1K 5,9–11)

Osobní studium

Přečti si Sk 18,1–3; 1K 5,9–11 a 1K 8,4. Co tyto texty naznačují o korintské ekonomice, morálce a náboženském životě?

Korint patřil k významným centrům starověku a byl známý svým prosperujícím obchodem. Město v roce 146 př. Kr. zničili Římané a v roce 44 př. Kr. nechal Julius Caesar obnovit jako římskou kolonii. Právě s tímto římským Korintem se setkáváme na stránkách Nového zákona. V období apoštola Pavla byl Korint vážným konkurentem Athén, přičemž v mnoha směrech je dokonce předstihl. Díky dvěma důležitým přístavům měl ideální podmínky pro výměnu zboží a rozvoj obchodu.

Pavel si Korint vybral pro jeho celospolečenský význam a výhodnou zeměpisnou polohu. „Tím se otevřela cesta pro misi a šíření dobré správy. Poté, co by se evangelium zakořenilo v Korintu, mohlo by se odtud snadno šířit do celého tehdejšího světa.“ (LP 99)

Prosperující ekonomika města navíc Pavlovi umožňovala, aby se během kázání evangelia sám živil výrobou a prodejem sta-

nů (Sk 18,2.3). Misijní činnost v takové bohaté metropoli však s sebou přirozeně přinášela mnohá úskalí. Korint byl znám svou náboženskou rozmanitostí (1K 8,5). Svědčí o tom množství chrámů zasvěcených božstvům, jako byli například Apollón, Athéna, Afrodita, Serapis a Isis.

Kromě tohoto náboženského zmatku byl Korint známý také svou sexuální nevázaností. Strabón, řecký geograf a historik, vzpomíná, že v chrámu v Korintu bylo tisíc posvátných prostitutek zasvěcených uctívání Afrodity.

I když mnozí odborníci toto číslo zpochybňují a považují je spíše za dobovou athénskou propagandu proti Korintu, faktem zůstává, že rituální prostituce byla ve starověkém světě běžná. Sexuální nemravnost v Korintu představovala vážný problém, podobně jako v jiných tehdejších metropolích. Modlářství a nevázaný životní styl byly nedílnou součástí každodenního života a tato smutná realita nám pomáhá lépe pochopit pozadí a témata obou Pavlových listů Korintským.

Aplikace

Pavlovo misijní působení v Korintu provázely neustálé střety s tehdejší společností, která byla prosáklá modlářstvím a mravním úpadkem. Které překážky v současné kultuře nám dnes brání efektivně šířit poselství evangelia? Jak je můžeme překonat? Existuje vůbec nějaký zásadní rozdíl mezi starověkým Korintem a atmosférou našich současných měst? Proč?

„MNOZÍ V TOMTO MĚSTĚ PATŘÍ K MÉMU LIDU“

⁸Představený synagógy Krispus a všichni, kteří byli v jeho domě, uvěřili Pánu; také mnozí z Korintanů, kteří Pavla poslouchali, uvěřili a dali se pokřtít. ⁹Jedné noci měl Pavel vidění, v němž mu Pán řekl: „Neboj se! Mluv a nemlč, ¹⁰protože já jsem s tebou a nikdo ti neublíží. Mnozí v tomto městě patří k mému lidu.“ ¹¹A tak tam Pavel zůstal jeden a půl roku a učil je Božím slovu. (Sk 18,8–11)

Osobní studium

Přečti si Sk 18,4–8. Jaké byly výsledky Pavlova kázání?

Pavlovo působení mezi korintskými Židy nepřinášelo takové výsledky, v jaké doufal. Narážel na projevy nepřátelství a nenávisti. Bible říká: „Židé se však proti Pavlovi postavili a rouhali se“ (Sk 18,6). Když je předmětem řeckého slovesa *blasféméō* („rouhat se“) člověk, posouvá se význam slovesa na „urážet“ či „očerňovat“. Jinými slovy, chtěli zničit Pavlovu pověst a překazit mu jeho misijní úsilí.

Naštěstí Pavlova práce v korintské synagoze nebyla marná. Nad celým dílem totiž bděl sám Bůh, který zaslíbil: „Tak tomu bude s mým slovem, které vychází z mých úst: Nenavráti se ke mně s prázdnou, nýbrž vykoná, co chci, vykoná zdárně, k čemu jsem je poslal“ (Iz 55,11).

Židé nečekali, že Krispus, představený synagogy, a celá jeho domácnost přijmou Ježíše jako Mesiáše a dají se pokřtít (Sk 18,8). Příklad tohoto významného muže měl však zřejmě silný vliv na ostatní, protože „také

mnozí z Korintanů, kteří Pavla poslouchali, uvěřili a dali se pokřtít“ (Sk 18,8).

Přečti si Sk 18,9.10. Co nám tento text prozrazuje o Pavlově vnitřním rozpoložení během náročného působení v Korintu? Jak Bůh povzbudil svého služebníka?

Bezprostředně po odchodu ze synagogy zažil Pavel událost, která mu dodala novou sílu. V nočním vidění se mu zjevil samotný Kristus se slovy, která připomínají zaslíbení proroka Izajáše: „Neboj se, vždyť já jsem s tebou, nerozhlížej se úzkostlivě, já jsem tvůj Bůh. Dodám ti odvahu, pomoci ti budu, budu tě podbírat pravici své spravedlnosti“ (Iz 41,10).

Pavel otevřeně přiznává, jak se cítil po příchodu do Korintu: „Přišel jsem k vám sláb, s velkou bází a chvěním“ (1K 2,3).

Z Beroje musel před časem odejít do Athén kvůli nepřátelství a zřejmě se obával, že se stejný scénář zopakuje i v Korintu. Tentokrát to však bylo jinak. Ježíš ho ujistil: „Mnozí v tomto městě patří k mému lidu“ (Sk 18,10).

Pavel se stal Božím nástrojem, aby jim přinesl zprávu o záchraně.

Aplikace

Jaká zaslíbení nacházíš ve verši Iz 41,10? Jak by měla ovlivnit náš každodenní život? Jakou naději ti dnes dávají?

PAVLOVY LISTY KORINTSKÝM

¹¹ Dověděl jsem se totiž o vás z domu Chloé, bratři, že jsou mezi vámi spory.¹² Myslím tím to, že se mezi vámi říká: Já se hlásím k Pavlovi, já zase k Apollovi, já k Petrovi, já ke Kristu.¹³ Je snad Kristus rozdělen? Což byl Pavel za vás ukřižován? Nebo jste byli pokřtěni ve jméno Pavlovo? (1K 1,11–13)

Nepíši to proto, abych vás zahanbil, ale abych vás jako své milované děti napomenul. (1K 4,14)

To vám píšu, abych, až přijdu, nebyl zarmoucen těmi, kteří by mě měli potěšit; spoléhám totiž na vás všechny, že moje radost bude radostí vás všech. (2K 2,3)

Osobní studium

Přečti si 1K 1,11–13; 4,14; 5,11; 7,1 a 14,37.40. Přečti si také 2K 1,12; 2,3.9; 11,3 a 13,10. Jak nám tyto pasáže pomáhají pochopit, proč Pavel psal dopisy Korintským?

První dopis Korintským napsal Pavel během svého působení v Efezu (1K 16,5–9). Navštívili ho lidé z Chloina domu se zprávami, že situace v korintském sboru je znepokojující (1K 1,11). V úvodních šesti kapitolách dopisu Pavel reaguje právě na tyto podněty. Řeší rozdělení sboru na skupinky, sexuální nemravnost, soudní spory a prostituci. Kromě toho Pavel dostal od sboru také dopis s konkrétními otázkami (1K 7,1), kterým se věnuje od sedmé kapitoly až do konce dopisu. Tyto otázky se týkaly manželství, rozvodů, celibátu, požívání jídla obětovaného modlám, pořádku při bohoslužbách, uplatňování duchovních darů a nesprávných názorů na vzkříšení.

Sbor v Korintu byl duchovně nezralý a zápasil se spoustou problémů. Možná se i váš sbor dnes potýká s různými obtížemi, ale situace v Korintu byla zřejmě ještě horší.

První dopis Korintským je velmi aktuální i pro dnešek. Vždyť mnoho z problémů, které trápily tehdejší sbor, se v určité míře

objevuje i v našich společenstvích. Tento dopis nám nabízí důležité odpovědi. Dá se říci, že Pavel napsal „jeden ze svých nejobsažnějších, nejpoučňivějších a nejpůsobivějších dopisů“ (AA 301; PNL 173).

Pavel pravděpodobně napsal korintskému sboru celkem tři až čtyři dopisy (viz 2K 10,9). Před tím, co známe jako 1. list Korintským, napsal minimálně ještě jeden dopis (1K 5,9), který se však nedochoval. Před 2. listem Korintským napsal další dopis, který bývá označován jako „přísný dopis“ (také „dopis plný slz“, viz 2K 2,3.4.9; 7,8), ale i ten je dnes ztracen. Část teologů se domnívá, že apoštol zde má na mysli 1. list Korintským, případně že fragmenty tohoto přísného dopisu byly zapracovány přímo do 2. listu Korintským.

2. list Korintským nám odhaluje, jak moc byli tamní věřící ovlivněni prostředím, ve kterém žili. Kladli důraz na soutěživost, postavení a majetek – tedy na hodnoty, které dodnes ohrožují život církve. Pavel se jim snažil představit jiný model: život zaměřený na Krista, kdy se na svět a životní hodnoty díváme optikou evangelia. Je mimořádně důležité, abychom i my dnes dokázali vnímat současný svět a jeho výzvy stejným způsobem – pohledem evangelia.

Aplikace

Znovu se soustřed' na text 2K 2,4. Co se z tohoto verše dozvídáme o hloubce Pavlova vztahu k věřícím v Korintu? Kolik lásky k druhým lidem je ve tvém srdci?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 24. kapitolu „V Korintu“ z knihy *Poslové naděje a lásky* (AA 243–254; PNL 141–147).

„Když apoštol kázal evangelium v Korintu, zvolil pro svou práci jiný postup než v Athénách. [...] Proto se rozhodl, že v Korintu se pokusí upoutat pozornost bezstarostných a lhostejných lidí jiným způsobem. Předsevzal si, že se bude vyhýbat promyšleným argumentům a diskuzím a že mezi Korintskými nebude „znát nic než Ježíše Krista, a to Krista ukřižovaného“. (AA 244; PNL 141)

„Přestože Pavel zaznamenal určité úspěchy, přece jen váhal, zda je rozumné budovat zde sbor. Korint považoval za velmi nejisté a problematické pracovní pole, a proto byl odhodlán z něj odejít. [...] Právě ve chvíli, kdy přemýšlel o odchodu z města, se mu ve vidění zjevil Pán a řekl: „Neboj se! Mluv a nemlč... Mnozí v tomto městě patří k mému lidu.“ Pavel tato slova přijal jako pokyn zůstat v Korintu a zároveň jako ujištění, že Bůh dopřeje zasetému semeni evangelia vzrůst. [...] Výsledkem bylo zformování početného sboru pod praporem Ježíše Krista.“ (LP 106–107)

„Dozvídáme se, že Pavel pracoval v Korintu rok a šest měsíců. Jeho úsilí se však neomezovalo jen na toto město. [...] Korint se stal jeho hlavním sídlem. [...] Takto vzniklo několik sborů. Pavlovu nepřítomnost ve sborech, o které se staral, částečně nahrazovaly dopisy s důležitým a závažným obsahem, které byly všeobecně čteny a přijímány jako Boží slovo.“ (LP 109)

Otázky k rozhovoru

1. Pavel byl přesvědčen, že je Ježíšovým apoštolem a že toto povolání je od Boha. Proč je v životě tak důležité, abychom věděli, kdo jsme, a rozuměli tomu, k čemu nás Bůh povolal?
2. Pavel procházel obdobím, kdy uvažoval o ukončení své mise v Korintu a o odchodu z města. Co ho vedlo k přehodnocení takového rozhodnutí? V čem nás může jeho zkušenost povzbudit, když ztrácíme chuť pokračovat v nějakém misijním záměru? Existují situace, kdy je přece jen správné práci na projektu ukončit?
3. Věřící v Korintu byli pod silným vlivem prostředí, ve kterém žili. Tato skutečnost je dnes bolestně aktuální i pro nás. Jak můžeme žít uprostřed tohoto světa (J 17,11.15), a přitom nepodlehnout vlivům toho, co je kolem nás, „po čem dychtí člověk a co chtějí jeho oči a na čem si v životě zakládá“ (1J 2,16)? V jakých dalších oblastech pocítujeme, že současná kultura negativně formuje život našeho společenství?

Poselství kříže (1K 1)

Texty na tento týden

1K 1,17–31; Ko 1,20; 1Pt 2,24; Sk 13,16–47; 1K 2,1–5

Základní verš

„Slovo o kříži je bláznovstvím těm, kdo jsou na cestě k záhubě; nám, kteří jdeme ke spáse, je mocí Boží.“ (1K 1,18)

Římský spisovatel a řečník Cicero vyzýval své spoluobčany, aby se nikdy nedívali na kříž, nemluvili o něm a ani na něj nemysleli. Přestože zemřel přibližně půl století před Kristovým narozením, jeho slova jasně dokládají hluboký odpor, který Římané cítili ke kříži.

Pavel naopak napsal, že „Slovo o kříži [...] je mocí Boží“ (1K 1,18). Pro apoštola nebyl kříž symbolem hanby, ale místem smíření mezi Bohem a člověkem (Ef 2,16; Ko 1,20), nejhlubším vyjádřením Kristovy pokory (Ep 2,8) a místem, kde byl splacen náš nesmírný dluh (Ko 2,14).

Pavlovou odpovědí na krizi v Korintu bylo právě poselství kříže. Již v úvodních verších 1. listu Korintským je patrné, že apoštola mimořádně trápil zásadní problém – nejednota a rozdělení sboru. Situaci považoval za natolik vážnou, že hned po úvodních pozdravech (1K 1,1–3) a slovech díky (1K 1,4–9) otevřel právě toto téma (1K 1,10–17). V průběhu tohoto týdne budeme uvažovat o tom, jak úžasné poselství kříže nabízí řešení nejen tohoto napětí, ale i dalších problémů, kterým čelili korintští věřící.

Osnova lekce

Tématem druhé lekce je ústřední význam Kristova kříže (tedy jeho smrti a vzkříšení) jak v 1. listu Korintským, tak v celé Pavlově službě. Přestože zpráva o ukřižovaném Zachránci může nevěřícím připadat jako „bláznovství“, ve skutečnosti tvoří samotný základ evangelia.

- 1K 1,17–18: Evangelium o kříži jako Boží moc (neděle)
- 1K 1,21–23: Poselství o kříži jako „bláznovství“ pro nevěřící (pondělí)
- 1K 1,18: Kristova oběť jako cesta k naší záchraně (úterý)
- Sk 13,38–47: Pavlovo poslání: kázat Krista všem národům (středa)
- 1K 1,24–29: Kristův kříž jako vyjádření Boží moci a moudrosti (čtvrtek)

EVANGELIUM KŘÍŽE

¹⁷Kristus mě totiž neposlal křtít, ale zvěstovat evangelium, ovšem ne moudrostí slov, aby Kristův kříž nepozbyl smyslu. ¹⁸Slovo o kříži je bláznovstvím těm, kdo jsou na cestě k záhubě; nám, kteří jdeme ke spáse, je mocí Boží. [...] ²⁸neurozené v očích světa a opovržené Bůh vyvolil, ano, vyvolil to, co není, aby to, co jest, obrátil v nic – ²⁹aby se tak žádný člověk nemohl vychloubat před Bohem. ³⁰Vy však jste z Boží moci v Kristu Ježíši; on se nám stal moudrostí od Boha, spravedlností, posvěcením a vykoupením, ³¹jak je psáno: „Kdo se chlubí, ať se chlubí v Pánu.“ (1K 1,17.18.28–31)

Osobní studium

Pavel zdůrazňuje, že poselství kříže je pro věřící Boží mocí. Nepřekvapuje proto, že byl rozhodnut kázat pouze „Ježíše Krista, a to Krista ukřižovaného“ (1K 2,2).

Jakou klíčovou myšlenku Pavel rozvíjí ve verších 1K 1,17–31?

V pasáži 1K 1,18–31 staví Pavel do ostrého protikladu lidskou omezenost a Boží moudrost. Kříž je místem, kde se naplno odhaluje zkaženost člověka a zároveň nekonečná Boží dobrota. Celý oddíl uvádí apoštol zásadním tvrzením z 1K 1,17: Kristův kříž nesmí ztratit svůj hluboký smysl a význam. Proto musí být zvěst o kříži tím nejdůležitějším tématem našeho svědectví (viz také 1K 2,2).

Pavel říká, že nebyl poslán křtít, ale zvěstovat evangelium o kříži. K tomuto tvrzení je potřeba přidat dvě důležité poznámky. Zprvé, řecké sloveso *apostelló*, překládané jako „poslat“, má stejný kořen jako slovo apoštol. To potvrzuje, že jádrem Pavlova povolání jako apoštola bylo právě hlásání evangelia. Zadruhé, Pavel nesnižoval význam křtu.

Svou kritikou mířil na ty, kteří přikládali nepřiměřený význam tomu, kdo křtí, a zapomínali na to nejpodstatnější – na Ježíše Krista, v jehož jméno byli pokřtěni.

Výraz „moudrost slov“ (1K 1,17) neznamená, že by byl kultivovaný projev sám o sobě nesprávný. Pavel tím upozorňuje, že lidská rétorická zdatnost nesmí zastínit samotnou podstatu kříže. Naráží na řecko-římskou kulturu, která si zakládala na formě. „Když apoštol kázal evangelium v Korintu, zvolil pro svou práci jiný postup než v Athénách. Tam se snažil přizpůsobit svůj projev povaze svých posluchačů; jejich logice čelil svou logikou, jejich poznáním svým poznáním a jejich filozofií svou filozofií. Když přemýšlel o tom, kolik času takto strávil, uvědomil si, že jeho práce v Athénách přinesla jen málo ovoce. Proto se rozhodl, že v Korintu se pokusí upoutat pozornost bezstarostných a lhostejných lidí jiným způsobem. Předsevzal si, že se bude vyhýbat promyšleným argumentům a diskuzím a že mezi Korintskými nebude „znát nic než Ježíše Krista, a to Krista ukřižovaného“ (1K 2,4).“ (AA 244; PNL 141)

Aplikace

Jak může přehnaně složitá argumentace zakrýt jednoduché poselství kříže? Proč bylo zaměření se na Ježíše Krista a jeho oběť na kříži v Korintu úspěšnější než používání logiky, vědy a filozofie v Athénách? V jakých situacích však mohou být logika, filozofie či věda užitečnými nástroji při šíření evangelia?

„BLÁZNOVSTVÍM TĚM, KDO JSOU NA CESTĚ K ZÁHUBĚ...“

²⁰Kde jsou učenci, kde znalci, kde řečníci tohoto věku? Neučinil Bůh moudrost světa bláznovstvím? ²¹Protože svět svou moudrostí nepoznal Boha v jeho moudrém díle, zalíbilo se Bohu spasit ty, kdo věří, bláznovskou zvěstí. [...] ²³ale my kážeme Krista ukřižovaného. Pro Židy je to kámen úrazu, pro ostatní bláznovství. [...] ²⁵Neboť bláznovství Boží je moudřejší než lidé a slabost Boží je silnější než lidé. [...] ²⁷Ale co je světu bláznovstvím, to vyvolil Bůh, aby zahanbil moudré, a co je slabé, vyvolil Bůh, aby zahanbil silné. (1K 1,20.21.23.25.27)

Osobní studium

Když Pavel staví do protikladu lidskou nerozumnost a Boží moudrost, říká, že „slovo o kříži je bláznovstvím těm, kdo jsou na cestě k záhubě“ (1K 1,18). Jde o první ze šesti zmínek o bláznovství či nerozumnosti v pasáži 1K 1,18–31. Jak nám tyto zmínky o pošetilosti objasňují Pavlův výrok (1K 1,18)?

V textu 1K 1,18 se pro výraz „bláznovství“ používá řecký pojem *mória*. V celém Novém zákoně se toto konkrétní slovo objevuje jen pětkrát a zajímavostí je, že ve všech případech jde o 1. list Korintským (1,18.21.23; 2,14; 3,19). Vezmeme-li v úvahu i odvozená slova, je v Novém zákoně velká část z nich soustředěna právě v 1. listu Korintským.

Zmínka o „bláznovství“ v 1K 1,18.23 v žádném případě nepodceňuje intelekt Korintských. Spíše výstižně poukazuje na jejich neochotu vůbec uvažovat o pravdě evangelia. V důsledku toho musel Pavel rázně čelit nejen jejich nemorálnímu jednání a postojům, ale také naprostému nedostatku soudnosti, dokonce i otevřené vzpouře proti Bohu. Právě proto se Pavel tomuto tématu v celém 1. listu Korintským věnuje tak podrobně.

Zkusme se vžít do Pavlovy situace v Korintu. Přichází do prostředí, které si zakládalo na své domnělé vzdělanosti, moudrosti a kulturní úrovni. Právě v takovém nastavení začne

mluvit o Ježíši Nazaretském, Židovi z Galileje, kterého Římané ukřižovali a který pak vstal z mrtvých, aby přinesl oběť za hříchy nejen Korintských, ale i celého světa. Mohl to někdo považovat za seriózní zprávu? Opravdu to mohli brát vážně? Nešlo ani o nějaký nový filozofický koncept, který by tehdejší učenci mohli analyzovat svými odbornými metodami. Tehdejším chytrým a vzdělaným obyvatelům Korintu to znělo spíše jako čiré bláznovství a nesmysl, nad kterým jen mávli rukou.

Jakkoli znělo Pavlovo kázání pohanům nesmyslně, pro mnohé Židy byla zvěst o kříži ještě nepřijatelnější. Vždyť který Žid by očekával, že Mesiáše popraví římská moc? Podle tehdejších představ měl Mesiáš římskou nadvládu zlomit a svrhnout, a ne skončit na římském kříži.

Pavel měl tedy v Korintu od samého začátku velmi ztíženou pozici. Navzdory všem těmto překážkám se však mnozí lidé, ať už ze židovského, nebo pohanského prostředí, rozhodli evangelium přijmout!

Co z toho vyplývá pro nás?

Bez ohledu na to, s jakým odporem se setkáváme, Bůh má své lidi, kteří jsou připraveni přijmout pravdu. Naším úkolem je být k dispozici, aby si nás Bůh mohl použít a oslovit lidi všude tam, kde jsou – a to i na místech, která jsou dnes morálně stejně zkažená, nebo dokonce horší než starověký Korint.

Aplikace

Pavlova zvěst o kříži zněla tehdejšími lidmi jako úplné „bláznovství“, protože přímo útočila na jejich intelektuální domýšlivost a kulturní stereotypy. Proč mnozí považují poselství o kříži za nesmyslné i dnes? Co ti pomáhá zachovat si věrnost biblické pravdě v situacích, kdy se pro svou víru setkáváš s výsměchem či nepřátelským postojem okolí?

„NÁM VŠAK, KTEŘÍ JSME NA CESTĚ SPÁSY, JE MOCÍ BOŽÍ“

¹⁸ Slovo o kříži je bláznovstvím těm, kdo jsou na cestě k záhubě; nám, kteří jdeme ke spáse, je mocí Boží. ¹⁹ Je psáno: „Zahubím moudrost moudrých a rozumnost rozumných zavrhu.“ (1K 1,18,19)

¹⁹ Plnost sama se rozhodla v něm přebývat, ²⁰ aby skrze něho a v něm bylo smířeno všechno, co jest, jak na zemi, tak v nebesích – protože smíření přinesla jeho oběť na kříži. (Ko 1,19,20)

On „na svém těle vzal naše hříchy“ na kříž, abychom zemřeli hříchům a byli živi spravedlnosti. (1Pt 2,24)

Osobní studium

Odkaz textu v 1K 1,18 je natolik jednoznačný, že jej nelze přehlédnout. Význam kříže je určen postojem člověka: pro ty, kteří se bouří proti Bohu, je kříž nesmyslným bláznovstvím, ale pro ty, kteří touží po Boží záchraně, je projevem Boží moci.

Čeho podle Ko 1,19,20 a 1Pt 2,24 pro nás Ježíš dosáhl na kříži?

Už jsme si ukázali, že při šíření evangelia se nemáme spoléhat na „moudrost slov, aby Kristův kříž nepozbyl smyslu“ (1K 1,17). Na základě tohoto textu lépe rozumíme, proč Pavel staví do protikladu k bláznovství Boží moc, a ne lidskou moudrost (1K 1,18). Kříž totiž popírá všechny lidské představy o moudrosti a ukazuje, že to, co svět považuje za rozumné, je v Božích očích ve skutečnosti bláznivé.

Řecký text 1K 1,18 naznačuje, že ti, kteří „jsou na cestě k záhubě“, nesou následky svého postoje. Smysl lze vyjádřit takto: slovo o kříži je bláznovstvím pro ty, kteří sami sebe ničí. Řecké sloveso *apollymi* („zahynout“) může znamenat i aktivně „zničit“ (J 10,10).

Pavel své tvrzení o hynoucích z 18. Verše zakládá na Písmu, když v následujícím verši cituje Iz 29,14. Přestože se může zdát, že 19. verš, kde zkázu působí Bůh, odporuje předchozí zmínce o pýše, která ničí člověka zevnitř, ve skutečnosti o rozpor nejde. Podstata spočívá v tom, že Bůh završí zkázu toho, co už stejně samo směřuje k vlastnímu zániku.

V protikladu k těm, kdo hynou, výraz „nám, kteří jdeme ke spáse“ (1K 1,18) ukazuje, že záchrana přichází výhradně od Boha. Pavel zdůrazňuje probíhající proces: jsme zachraňováni. Není to výsledek našeho vlastního úsilí. Sami bychom toho nikdy nebyli schopni; zdroj naší spásy leží mimo nás. Za vlastní záhubu nese člověk odpovědnost sám, ale spasení je mu darováno jako projev Boží milosti hříšníkům.

Jak potvrzuje 1K 1,21, Bůh zachraňuje ty, kdo věří. „Bláznovstvím“ se zde rozumí odmítnutí nabídky, kterou Bůh dal lidstvu prostřednictvím Kristova kříže (1K 1,30). Kdo tuto nabídku odmítá, sám nad sebou vynáší rozsudek.

Aplikace

„Mzdou hříchu je smrt, ale darem Boží milosti je život věčný v Kristu Ježíši, našem Pánu“ (Ř 6,23). Jak tento verš rozvíjí to, co Pavel říká v 1K 1,18,19? Jak ti tato slova pomáhají hlouběji pochopit podstatu záchrany prostřednictvím kříže?

UKŘIŽOVANÝ MESIÁŠ

²⁶Bratři z rodu Abrahamova i vy, kteří s nimi ctíte jediného Boha, nám bylo posláno toto slovo spásy. [...] ³⁸Budiž vám tedy známo, bratři, že skrze něho se vám zvěstuje odpuštění všech hříchů, a to i těch, jichž vás nemohl zprostit Mojžíšův zákon. [...] ⁴⁷Vždyť Pán nám přikázal: „Ustanovil jsem tě, abys byl světlem pohanům a nesl spásu až na sám konec země.“ (Sk 13,26.38.47)

Osobní studium

Pavel napsal, že „Židé žádají zázračná znamení, Řekové vyhledávají moudrost“ (1K 1,22). Skutečnost kříže – tedy představa Boha a Mesiáše v jedné osobě, který byl ukřižován – ani zdaleka neodpovídala znamením, která očekávali Židé. Podobně ani pro Řeky nepředstavovala moudrost, po které toužili. Tento způsob záchrany zcela odporoval tehdejšímu očekáváním.

Stačí se podívat na reakce učedníků na zprávu o tom, že má být Ježíš ukřižován (viz Mk 8,31.2; 9,30–32; 10,32–34), abychom pochopili, jak nepřijatelná a šokující byla tato představa především pro židovský národ. Jak jsme již zmínili, Židé očekávali, že Mesiáš bude vojenským osvoboditelem, který zlomí nadvládu Římanů. K ničemu takovému však nedošlo – alespoň ne ve smyslu politického či vojenského vítězství.

Zatímco pro křesťany je kříž po staletí symbolem víry, pro lidi prvního století byla představa ukřižovaného Boha něčím naprosto nepochopitelným a absurdním.

Právě pro šokující povahu této zvěsti si poselství o kříži zaslouží naši mimořádnou

pozornost. Pohled na ukřižovaného Mesiáše celému vesmíru jasně ukazuje, kam až byl Bůh ochoten zajít při naplňování plánu vykoupení. Skutečnost, že na kříži zemřel sám Pán, je pro nás hříšné lidi na této zemi něčím opravdu ohromujícím. (O co více tato událost musela otřást bezhříšnými bytostmi v nebi, které Ježíše osobně znaly a uctívaly!)

Přečti si Sk 13,16–47 (zaměř se zejména na verše 26, 38 a 47). Co nás tato pasáž učí o významu kříže?

Pavel zdůrazňuje, že jeho posláním je zvěstovat evangelium. Proto je jádrem jeho kázání zpráva o ukřižovaném Mesiáši (1K 1,23), k čemuž se podrobněji vrací také v 1K 2,1–5. Apoštol zůstal tomuto povolání věrný a při šíření dobré zprávy se nevyjadřoval „nadnesenými slovy nebo moudrostí“ (1K 2,1). Své úsilí soustředil výhradně na osobu Ježíše Krista a na jeho smrt na kříži (1K 2,2). Říká: „... má řeč a mé kázání se neopíraly o vemlouvavá slova lidské moudrosti, ale prokazovaly se Duchem a mocí“ (1K 2,4), aby se víra posluchačů nezakládala na lidské moudrosti, ale na Boží moci (1K 2,5).

Aplikace

To, že Mesiáš zemřel na kříži, bylo pro židovské i řecké myšlení naprosto nepředstavitelné. Co nám tato skutečnost říká o tom, že se často Boží jednání neshoduje s našimi lidskými představami? Proč je důležité přijmout tuto skutečnost právě ve chvílích, kdy se náš život nevyvíjí podle našich plánů?

KRISTUS, BOŽÍ MOC A MOUDROST

²³... ale my kážeme Krista ukřížovaného. Pro Židy je to kámen úrazu, pro ostatní bláznovství, ²⁴ale pro povolané, jak pro Židy, tak pro Řeky, je Kristus Boží moc a Boží moudrost. ²⁵Neboť bláznovství Boží je moudřejší než lidé a slabost Boží je silnější než lidé. ²⁶Pohledte, bratři, koho si Bůh povolává: Není mezi vámi mnoho moudrých podle lidského soudu, ani mnoho mocných, ani mnoho urozených; ²⁷ale co je světu bláznovstvím, to vyvolil Bůh, aby zahanbil moudré, a co je slabé, vyvolil Bůh, aby zahanbil silné; ²⁸neurozené v očích světa a opovržené Bůh vyvolil, ano, vyvolil to, co není, aby to, co jest, obrátil v nic – ²⁹aby se tak žádný člověk nemohl vychloubat před Bohem. (1K 1,23–29)

Osobní studium

V 1K 1,19.20.30.31 Pavel poukazuje na zásadní rozdíl mezi Boží a lidskou moudrostí. Tyto dvě „moudrosti“ jsou ve své podstatě neslučitelné. Je důležité si všimnout, že Pavel nezavrhne moudrost jako takovou, ale odmítá lidskou moudrost, která se vyvyšuje nad Boha. Žádná lidská učenost nedokáže osvobodit člověka od hříchu. To může učinit jedině Kristus, který je ztělesněním Boží moudrosti.

Více napoví následující tabulka:

nám však, kteří jdeme ke spáse	[slovo o kříži] je Boží mocí	1K 1,18
pro povolané	je Kristus Boží moc	1K 1,24

Texty 1K 1,18 a 1,24 shodně představují Krista jako projev Boží moci, protože jedině on má sílu vysvobodit člověka z moci hříchu. Vždyť „zalíbilo se Bohu spasit ty, kdo věří, bláznovskou zvěstí“ (1K 1,21).

Výrazy „nám, kteří jdeme ke spáse“ (1K 1,18), „ty, kdo věří“ (1K 1,21) a „pro povolané“ (1K 1,24) označují tutéž skupinu lidí – ty, kteří ve svém životě prožívají realitu zá-

chrany prostřednictvím víry. „Nestydím se za evangelium: je to moc Boží ke spasení pro každého, kdo věří...“ (Ř 1,16).

Kristus představuje nejen Boží moc, ale také Boží moudrost. To znamená, že Bůh v něm uchopil a vyřešil otázku hříchu – problém, se kterým si lidská moudrost nedokázala poradit. Pozemská moudrost sama o sobě nedokáže přivést člověka k poznání Boha (1K 1,21). Naproti tomu díky Kristu získáváme moudrost, která vede ke spasení (2Tm 3,15).

V úvodních verších (1K 1,23–29) si všimni výrazů označujících „bláznovství“, „slabost“, „moc“ a „moudrost“. Co jimi Pavel vyjadřuje?

Když čteme úsek 1K 1,24–29, měli bychom si všimnout, že Pavel používá pojmy jako „bláznovství“ a „slabost“. Chce tím říci, že poselství o kříži, z pohledu lidské logiky nesmyslné a slabé, je ve skutečnosti projevem Boží převahy. „Neboť bláznovství Boží je moudřejší než lidé a slabost Boží je silnější než lidé“ (1K 1,25).

Tato slova samozřejmě netvrdí, že by Bůh byl slabý či nemoudrý. Jde o řečnický obrat, který zdůrazňuje, že i to, co se člověku na Božím jednání zdá nepochopitelné, nekoněčně převyšuje veškeré lidské schopnosti a poznání.

Aplikace

Zamysli se nad slovy: „Pohledte, bratři, koho si Bůh povolává: Není mezi vámi mnoho moudrých podle lidského soudu, ani mnoho mocných, ani mnoho urozených...“ (1K 1,26). Co nám tato slova chtějí říci?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 78. kapitulu „Ukřižování“ z knihy *Touha věků* (DA 741–757; TV 476–486).

„Mnoha lidem dnešní doby připomíná golgotský kříž biblické události. Scény spojené s ukřižováním v nich vyvolávají posvátné myšlenky. V době apoštola Pavla se však na kříž pohlíželo s pocitem odporu a hrůzy. Vyvyšovat jako Spasitele lidstva někoho, kdo zemřel na kříži, muselo přirozeně vyvolat posměch a námitky. Pavel dobře věděl, jaký postoj zaujmou k jeho poselství korintští Židé i Řekové [...].

Poselství, které hodlal zvěstovat, mnohé z jeho židovských posluchačů rozhněvá. Řekové budou toho názoru, že jeho slova jsou čirým bláznovstvím. Bude-li se snažit dát kříž do souvislosti s povznesením nebo spasením lidstva, budou ho považovat za slabomyslného.

Pro Pavla však byl kříž středem veškerého zájmu. Od chvíle, kdy skončil s pronásledováním stoupenců ukřižovaného Ježíše Nazaretského, se nikdy nepřestal chlubit křížem. V té době mu byla zjevena nekonečná Boží láska, která se projevila v Kristově smrti. Tím se jeho život zázračně změnil. Všechny jeho plány a záměry byly uvedeny do souladu s Boží vůlí. Od tohoto okamžiku byl novým člověkem v Kristu. Z vlastní zkušenosti věděl, že jakmile hříšník pozná Otcovu lásku, která se zjevila v oběti jeho Syna, a poddá se Boží moci, prožije obrácení. Od této chvíle je všechno a ve všech Kristus.“ (AA 245–246; PNL 142)

Otázky k rozhovoru

1. V Getsemanské zahradě Ježíš řekl: „Otče můj, je-li možné, ať mne mine tento kalich; avšak ne jak já chci, ale jak ty chceš“ (Mt 26,39). Co nám tato modlitba říká o nesmírné ceně, kterou Ježíš na kříži zaplatil?
2. Pavel říká: „Neboť bláznovství Boží je moudřejší než lidé“ (1K 1,25). V čem spočívá zásadní rozdíl mezi Boží a lidskou moudrostí?
3. Zvěst o ukřižovaném Kristu byla pro Židy nepřijatelnou překážkou a pro Řeky čirým nesmyslem. Které biblické pravdy, jež dnes prezentujeme, narážejí u současného člověka na podobný odpor? Proč?
4. Podle Pavla „přirozený člověk nemůže přijmout věci Božího Ducha“ (1K 2,14). Jak tedy můžeme lidem vyprávět o Ježíši způsobem, který se dotkne jejich srdcí? Je možné, že silněji než slova na ně zapůsobí naše skutky? Proč?

Jednota v Kristu (1K 1–4)

Texty na tento týden

1K 1,12–17; Ř 1,29; 1K 1,10; 1K 3,1–4; Fp 2,5–8; 2K 11,23–28; Ko 1,24

Základní verš

„Prosím vás, bratři, pro jméno našeho Pána Ježíše Krista, abyste všichni byli svorní a neměli mezi sebou roztržky, nýbrž abyste dosáhli plné jednoty smýšlení i přesvědčení.“ (1K 1,10)

Pozorovatelé přírody vědí, že mnoho živočichů žije ve společenstvích – ať už jde o smečky, stáda nebo jiné skupiny různé velikosti. Od vlků přes delfiny až po mravence tyto tvory spojuje silný smysl pro soudržnost. Šimpanzi jsou známí svými blízkými sociálními vazbami a vytvářejí skupiny o patnácti až sto padesáti členech. Ani tyto vztahy však nejsou vždy ideální a občas mezi šimpanzi dochází ke konfliktům.

Lidé jsou na tom podobně. Přirozeně vyhledávají společenství, ale v rámci vytvořených skupin někdy dochází ke konfliktům. Tato skutečnost se naneštěstí nevyhýbá ani našim sborům. Vznikají v nich uzavřené skupinky, které se často soustřeďují kolem výrazné osobnosti. Co je však ještě smutnější, jednotlivé tábory mezi sebou někdy nedokážou nalézt společnou řeč.

Setkali jste se s něčím podobným ve svém sboru? Pokud ano, dokážete si představit situaci, kterou řešil apoštol Pavel v Korintu. Tento týden se společně ponoříme do textu 1. listu Korintským 1–4. Budeme sledovat, jak Pavel přistupuje k otázce rozporů v církvi a jaké řešení nabízí – cestu k jejich překonání prostřednictvím jednoty v Kristu.

Osnova lekce

V této lekci budeme především na základě prvních čtyř kapitol 1. listu Korintským zkoumat příčiny rozdělení v korintském sboru a jeho řešení, kterým je podle Pavla nové zaměření se na Krista. Apoštol v těchto textech ukazuje, že duchovní zralost se projevuje schopností vzdát se vlastního ega ve prospěch jednoty Kristova těla.

- 1K 1,12.13: Rozdělení a vztahové problémy v církvi (neděle)
- 1K 1,10: Výzva k jednotě v Kristu (pondělí)
- 1K 3,1–4: Rozdíl mezi tělesností a duchovní zralostí (úterý)
- 1K 4,1.2: Služba a pokora podle Kristova vzoru (středa)
- 2K 11,23–28: Pavlova služba podle Kristova vzoru (čtvrtek)

PROBLÉM ROZDĚLENÍ V CÍRKVI

¹²Myslím tím to, že se mezi vámi říká: Já se hlásím k Pavlovi, já zase k Apollovi, já k Petrovi, já ke Kristu. ¹³Je snad Kristus rozdělen? Což byl Pavel za vás ukřižován? Nebo jste byli pokřtěni ve jméno Pavlovo? ¹⁴Děkuji Bohu, že jsem nikoho z vás nepokřtil kromě Krispa a Gaia; ¹⁵tak nemůže nikdo říci, že jste byli pokřtěni v moje jméno. ¹⁶Pokřtil jsem i rodinu Štěpánovu. Jinak už nevím, že bych byl ještě někoho pokřtil. ¹⁷Kristus mě totiž neposlal křtít, ale zvěstovat evangelium, ovšem ne moudrostí slov, aby Kristův kříž nepozbyl smyslu. (1K 1,12–17)

Osobní studium

První čtyři kapitoly 1. listu Korintským jsou zaměřené na Pavlovu naléhavou prosbu zaznamenanou v 1K 1,10, kde věřící vyzývá: „abyste všichni byli svorní a neměli mezi sebou roztržky, nýbrž abyste dosáhli plné jednoty smýšlení i přesvědčení“. Většina teologů se shoduje, že právě jednota je ústředním tématem této části dopisu.

Jak nám úvodní text (1K 1,12–17) pomáhá pochopit nesmyslnost vytváření uzavřených skupin kolem místních vůdců? Jaké řešení nabízí Pavel? Při popisu nejednoty v korintském sboru se Pavel vyjadřuje velmi ostře. Používá řecké pojmy *schisma* („roztržka“; 1K 1,10) a *eris* („svár“, „spor“; 1K 1,11). Podstatné jméno *schisma* (podobně jako sloveso *schizó*) v Novém zákoně označuje rozdílné postoje, které vedou k rozdělení. Výraz *eris* („svár“) se

často objevuje v seznamech neřestí a negativních vlastností, kterým se křesťané mají vyhýbat.

Prostuduj si texty Ř 1,29; Ř 13,13; 1K 3,3; 2K 12,20 a Ga 5,20. Které jiné hříchy se v těchto seznamech zmiňují spolu se svárem? Co nám tento kontext napovídá o závažnosti takového jednání?

Nejednota v korintském sboru se projevovala velmi otevřeně – členové se dokonce mezi sebou soudili (1K 6,1–3). „K vašemu zahanbení to říkám,“ napsal jim Pavel (1K 6,5) v souvislosti se spory, které řešili před světskými soudy. Jejich konflikty zašly tak daleko, že je nedokázali překonat ani při společném slavení Večeře Páně (1K 11,17–22).

Problém rozdělení mezi členy sboru je tak závažný a Pavla natolik znepokojuje, že se jím zabývá hned na začátku dopisu.

Aplikace

Ještě jednou si přečti úvodní text (1K 1,12–17) a uvažuj, v čem podle těchto veršů spočívá nebezpečí vytváření uzavřených skupin pro jednotu církve. Co konkrétně může udělat váš sbor, aby takovým problémům předcházela?

ZAMĚŘENÍ NA JEŽÍŠE

Prosím vás, bratři, pro jméno našeho Pána Ježíše Krista, abyste všichni byli svorní a neměli mezi sebou roztržky, nýbrž abyste dosáhli plné jednoty smýšlení i přesvědčení. (1K 1,10)

Osobní studium

Co podle tebe Pavel myslel slovy „abyste dosáhli plné jednoty smýšlení i přesvědčení“ (1K 1,10).

Vytváření uzavřených či zneprátelených skupin bylo popřením oddanosti Kristu (1K 1,10). Bůh nás totiž povolal „do společenství se svým Synem, naším Pánem Ježíšem Kristem“ (1K 1,9). Naším jediným Pánem je Kristus a on musí zůstat tím nejdůležitějším v našem životě.

„Je snad Kristus rozdělen? Což byl Pavel za vás ukřižován? Nebo jste byli pokřtěni ve jméno Pavlovo?“ (1K 1,13). Odpověď na tyto řečnické otázky je zřejmá: Ne, nebyl to Pavel, kdo byl za nás ukřižován. A nebyli jsme pokřtěni ve jméno Pavlovo, ale ve jméno Trojediného Boha: „Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého“ (Mt 28,19).

Pavel připomíná jednotu církve slovy: „Vy jste tělo Kristovo, a každý z vás je jedním z jeho údů“ (1K 12,27). Přestože se tělo skládá z mnoha částí a každá má svou funkci, tvoří jeden celek. Správné fungování těla závisí na tom, zda každý orgán plní svou roli. Tento obraz ukazuje, že Pavlovi jde o jednotu, nikoli o uniformitu. Usiluje o jednotu v rozmanitosti. A co víc, usiluje o jednotu navzdory rozmanitosti.

Všechny myšlenky a názory však musí být podřízeny Kristu, našemu Pánu. Skutečnost, že Kristus je naším Pánem, je pro Pavla natolik zásadní, že ji zdůrazňuje již v úvodu dopisu (1K 1,2.7–10). Dříve než se začne věnovat problému rozdělení na skupinky a vzdvihování vůdců, zdůrazňuje to, že je Kristus naším Pánem. Církev se nemá soustředit na lidské osobnosti, ale na Krista.

Řecký výraz přeložený jako „dosáhli plné jednoty“ (*katartizó*) znamená uvést něco do původního, správného stavu nebo napravit poškozené. Pokud ve sboru vznikne rozdělení, je nutné vztahy obnovit. To je možné pouze tehdy, když se všichni znovu zaměří na Krista a budou ochotni vzdát se vlastního ega.

Důraz na Ježíšovu svrchovanost v úvodních verších 1. listu Korintským nám pomáhá pochopit, co Pavel myslel slovy: „Prosím vás [...] abyste všichni byli svorní a neměli mezi sebou roztržky, nýbrž abyste dosáhli plné jednoty smýšlení i přesvědčení“ (1K 1,10). Řecký výraz překládaný jako „svorní“ nebo „jednotní“ pochází ze slovesa *katartizó*, které naznačuje, že něco má být obnoveno do správného stavu. Jestliže ve sboru vzniknou zneprátelené skupinky příznivců různých lídrů, je nutné uzdravit a obnovit narušené vztahy. Toho je možné dosáhnout jen prostřednictvím jednoty v Kristu, která vyžaduje ochotu zřít se vlastního ega.

Aplikace

Během uplynulých desetiletí kladla Církev adventistů sedmého dne velký důraz na práci v malých skupinách zaměřených na studium Bible. Jaký je rozdíl mezi uzavřenou, se všemi bojující skupinou lidí a zdravou modlitební skupinkou? Co můžeme udělat pro to, aby se naše studijní či modlitební skupinky nezačaly uzavírat do sebe?

MOUDROST A ZRALOST

¹Já jsem k vám, bratří, nemohl mluvit jako k těm, kteří mají Ducha, nýbrž jako k těm, kteří myslí jen po lidsku, jako k nedospělým v Kristu. ²Mlékem jsem vás živil, pokrm jsem vám jíst nedával, protože jste jej nemohli snést – ani teď ještě nemůžete, ³neboť dosud patříte světu. Odkud je mezi vámi závist a svár, ne-li z toho, že patříte světu a žijete jako ostatní lidé? ⁴Když se jeden z vás hlásí k Pavlovi a druhý k Apollovi, neznamená to, že jste lidé světa? (1K 3,1–4)

Osobní studium

Uzavřené skupinky vznikají zpravidla tehdy, když se nekriticky vyzdvihují lidé. Takový postoj vážně ohrožuje jednotu církve i duchovní zdraví jejích členů. Zkreslené chápání křesťanské služby může vést k tomu, že lidé některým lídrům připisují nepřiměřený význam, zatímco jiné přehlíží. Výsledkem je atmosféra soupeření, která v konečném důsledku vede k rozkolu v církvi. Navíc, stavíme-li svou křesťanskou identitu na lidských osobnostech, riskujeme, že Krista připravíme o jeho prvořadé místo v našem životě.

Jak Pavel popisuje duchovní nezralost korintských věřících v úvodním textu (1K 3,1–4)?

Pavel jasně říká, že duchovní zralost vede věřícího k hlubokému ocenění Boží moudrosti (1K 2,6.7). Tu nám zjevuje Duch svatý (1K 2,13) a stojí v ostrém protikladu k moudrosti tohoto světa (1K 2,6). Boží moudrost se nám v plnosti odkrývá v Kristově kříži (1K 2,1–4), přesněji v jeho utrpení, smrti

a vzkříšení. Dříve než se Pavel vrátí ke své výzvě k jednotě (1K 3,1–17), vede své čtenáře k tomu, aby si uvědomili nutnost skutečné moudrosti a zralosti v Kristu.

Moudří a zralí křesťané žijí pod vedením Ducha; nejsou ovládáni tělesností a nechovali se jako nedospělí (1K 3,1). Dokážou spojit duchovní pravdy s duchovními hodnotami, protože „duchovní věci vykládáme slovy Ducha“ (1K 2,13). Zralí věřící nepotřebují mléko, ale přijímají hutný pokrm (1K 3,2; porovnej s Žd 5,12).

„Každý, kdo potřebuje mléko, protože nepřivykl slovu spravedlnosti, je jako nemluvně. Hutný pokrm je pro vyspělé, pro ty, kdo mají cvičením své smysly vypěstovány tak, že rozeznají dobré od špatného“ (Žd 5,13.14).

Skutečně zralí křesťané se nehlásí k politice skupinek a nehlásí se k Pavlovi nebo k Apollovi (1K 3,4). Tito lidé jsou totiž – stejně jako Pavel a Apollos – „spolupracovníci na Božím díle“; a církev je „Boží pole, Boží stavba“ (1K 3,9). Všichni bez výjimky patříme díky Kristově oběti Bohu (1K 3,11).

Aplikace

Zlamal tě někdy člověk, který byl pro tebe předtím velkým vzorem? Co tě tato situace naučila a jak to ovlivnilo tvůj postoj k lidem a k Bohu?

KRISTOVA SLUŽBA

¹Proto ať nás všichni pokládají za služebníky Kristovy a správce Božích tajemství. ²Od správců se nežadá nic jiného, než aby byl každý shledán věrným. (1K 4,1.2)

⁵Nechť je mezi vámi takové smýšlení jako v Kristu Ježíši: ⁶Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl, ⁷nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka ⁸se ponížil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži. (Fp 2,5–8)

Osobní studium

Co nás úvodní text (1K 4,1.2) učí o správném a vyváženém pohledu na lidské vůdce?

V 1K 3,1–4 Pavel vysvětluje, že vytváření znepřátelených skupin je projevem duchovní nezralosti. Ještě předtím však zdůrazňuje: „My však mysl Kristovu máme“ (1K 2,16). Tím vyjadřuje, že křesťané mají přijmout Kristův způsob uvažování a jednání.

Uplatňovat tento princip v praxi však není jednoduché. Řecko-rímský svět byl plný soupeření mezi politiky, filozofy i náboženskými vůdci. Korintští věřící byli vystaveni silnému tlaku okolní kultury, která vyzdvihovala prestiž, postavení a osobní úspěch. To vedlo k tomu, že věřící přijali hodnoty společnosti. Nebezpečí přizpůsobení se světským standardům zůstává aktuální i dnes.

Jak nám text Fp 2,5–8 pomáhá pochopit, co znamená „mysl Kristova“ (1K 2,16)?

Podobně jako v Korintu i ve filipském sboru docházelo k rozdělení (Fp 2,1–4), i když patrně v menší míře. Text Fp 2,1–8 nám připomíná, že skutečná služba podle Kristova vzoru není možná bez toho, abychom se vzdali svého „já“ a vlastních sobeckých zájmů. Místo toho se máme snažit upřednostňovat dobro druhých před svým a být pro ně požehnáním, tak jako to dělal Ježíš.

Slovním spojením „služebníci Kristovi“ (1K 4,1) má Pavel na mysli službu podle Kristova vzoru. Tento výraz naznačuje, že Kristu slouží jako jeho pomocníci a podřízení. Z toho jasně vyplývá, že správný pohled na lidské vůdce je založen na Kristově příkladu vedení. Tito služebníci jsou zároveň nazváni „správci“ (1K 4,1.2). Správce je člověk, kterému někdo jiný svěřil do péče svůj majetek. Nakonec vše, co vlastníme a čím disponujeme, patří v první řadě Kristu.

Aplikace

S modlitbou se zamysli nad poselstvím textu Fp 2,5–8. Jak chápeme to, co nám tyto verše prozrazují o Boží obětavé lásce k nám? Proč se máme učit zříkat vlastního ega, abychom v prostředí, ve kterém žijeme, dokázali zrcadlit Kristovu lásku?

ŽIVOT, VE KTERÉM SE ZRCADLÍ POSELSTVÍ KŘÍŽE

²³Jsou služebníky Kristovými? Odpovím obzvlášť nerozumně: já tím víc! Namáhal jsem se usilovněji, ve vězení jsem byl vícekrát, ran jsem užil do sytosti, smrti jsem často hleděl do tváře.

²⁴Od Židů jsem byl pětkrát odsouzen ke čtyřiceti ranám bez jedné, ²⁵tříkrát jsem byl trestán holí, jednou jsem byl kamenován, třikrát jsem s lodí ztroskotal, noc a den jsem jako trosečník strávil na širém moři. ²⁶Častokrát jsem byl na cestách – v nebezpečí na řekách, v nebezpečí od lupičů, v nebezpečí od vlastního lidu, v nebezpečí od pohanů, v nebezpečí ve městech, v nebezpečí v pustinách, v nebezpečí na moři, v nebezpečí mezi falešnými bratry, ²⁷v námaze do úpadu, často v bezesných nocích, o hladu a žizni, v častých postech, v zimě a bez oděvu. ²⁸A nadto ještě na mne denně doléhá starost o všechny církve. (2K 11,23–28)

Proto se raduji, že nyní trpím za vás, a to, co zbývá do míry utrpení Kristových, doplňuji svým utrpením za jeho tělo, to jest církev. (Ko 1,24)

Osobní studium

To, že bychom se měli vyhýbat vytváření uzavřených skupin kolem určitých osobností, neznamená, že nemáme podporovat své vedoucí. Naopak – máme si vážit těch, kdo stojí v čele sborové práce. Jsou to lidé, které Bůh povolal do služby. Vedoucí, jejichž život svědčí o pokoře a sebeobětování podle Kristova vzoru, si zaslouží naši pozornost, úctu a následování.

Je to proto, že jedině poselství kříže má moc zlomit jakoukoli snahu o manipulaci či mocenské prosazování vlastních zájmů a vést k dobrovolné podřízenosti Božímu slovu. Vedoucí, kteří následují Kristův příklad, připisují úspěch své služby výhradně Bohu. Vždyť i Ježíš během svého pozemského působení vzdával jako člověk slávu svému Otci (J 17,4).

Pavel zdůrazňuje, že každá autentická křesťanská služba musí být postavena na tom, co bychom mohli nazvat „teologií kříže“. Právě na kříži Bůh zjevil svou moudrost i moc zachraňovat a zároveň usvědčil lidskou moudrost z bláznovství.

V 1K 4,1–13 Pavel ukazuje, jak tato teologie kříže vypadá v praxi. Píše, že kritéria pro křesťanské vedoucí neurčují lidé, ale Bůh (1K 4,1–5). Kromě toho připomíná, že součástí pravé služby Kristu je i utrpení (1K 4,9–13). Právě tomuto bodu je třeba věnovat větší pozornost.

Přečti si 2K 11,23–28 a Ko 1,24. Co nás tyto texty učí o tom, co znamená trpět pro Krista?

Křesťanští lídři kráčeji v Ježíšových šlépějích tehdy, když jsou ochotni trpět za své bratry a sestry, a je-li to třeba, i zemřít pro svou službu. Pavel říká o sobě a Apollovi, že jsou „vydaní na smrt“ (1K 4,9). „Až do této chvíle trpíme hladem a žizní a nemáme co na sebe, jsme bití, jsme bez domova...“ (1K 4,11). Setkávají se se znevažováním, pronásledováním a hanobením, stali se „vydědenci světa, na které se všechno svaluje“ (1K 4,12.13). Když Pavel ironicky nazývá Korintské bohatými, slavnými, rozumnými a ctihodnými (1K 4,8.10), jasně tím dává najevo, že ve skutečném křesťanském vedení nemá pýcha své místo. Právě pýcha je totiž hlavní příčinou rozkolů ve sboru (1K 4,6).

Aplikace

Jak a v čem jsi trpěl pro Krista? Co tě zkušenost utrpení naučila?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 2. kapitolu „Příprava na službu“ z knihy *Poslové naděje a lásky* (AA 17–24; PNL 13–16).

„Jednota a jednomyslnost pozůstatku Božího lidu, který věří pravdě, přináší světu jasné přesvědčení, že žije v pravdě a že je zvláštním, vyvoleným Božím lidem. Tato jednota a jednomyslnost znepokojuje nepřitele, který je rozhodnutý ji zničit. Přítomná pravda v srdci, projevovaná v životě, spojuje Boží lid a dává mu velký vliv.“ (1T 327)

„Bůh vede lid tak, aby stál v dokonalé jednotě na základech věčné pravdy. Kristus se vydal světu, On se za nás obětoval, aby nás vykoupil od všeliké nepravosti a očistil sobě samému lid zvláštní, horlivě následovný dobrých skutků. Tento proces očišťování má zbavit církev vši nepravosti a ducha roztržek a svárů, aby věřící budovali místo boření a soustředili svou energii na velké dílo, které je před nimi. Bůh si přeje, aby se celý jeho lid sjednotil ve víře. Kristova modlitba těsně před jeho ukřižováním byla, aby jeho učedníci byli jedno, tak jako byl On jedno s Otcem, aby svět uvěřil, že ho Otec poslal. Tato nejdojemnější a nejúžasnější modlitba dosahuje dějinami až do našich dnů. Ježíšova slova jsou jasná: ‚Neprosím však jen za ně, ale i za ty, kteří skrze jejich slovo ve mne uvěří‘ (J 17,20).“ (4T 17)

Otázky k rozhovoru

1. Na konci své pozemské služby se Ježíš modlil za jednotu „aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli v nás, aby tak svět uvěřil, že ty jsi mě poslal“ (J 17,21). Proč představuje jednota v Kristu tak silný důkaz pravdivosti toho, že Bůh poslal svého Syna pro záchranu světa? A naopak, proč je nejednota vážnou překážkou při naplňování misijního poslání církve?
2. Přečtěte si text 1K 4,9–13 a zaměřte se na to, jak jsou zde popsáni apoštolové. V čem je tento popis v přímém protikladu k vlastnostem, které se dnes běžně spojují s úspěšnými lidry? Co nám tyto verše říkají o rozdílu mezi Božími kritérii a hodnotami tohoto světa?
3. V 1K 4,16 Pavel vyzývá věřící v Korintu, aby ho napodobovali. Jste ochotni nechat se inspirovat a vést lidskými vzory? Kde podle vás leží hranice mezi zdravým následováním příkladu duchovního vedoucího, a jeho nepřiměřeným, až nebezpečným vyvyšováním?

Hřích v církvi (1K 5–7)

Texty na tento týden

1K 5,1–13; 2K 2,5–10; 1K 6,1–13; 1Te 4,1–8; 1K 6,19–7,9

Základní verš

„Či snad nevíte, že vaše tělo je chrámem Ducha svatého, který ve vás přebývá a jež máte od Boha? Nepatříte sami sobě! Bylo za vás zapláceno výkupné. Proto svým tělem oslavujte Boha.“ (1K 6,19.20)

Naši mysl můžeme přirovnat k houbě – vše, co do ní pronikne skrze smysly, v ní i zůstává. Většinu těchto vjemů si sice neuvědomujeme (kdybychom si měli pamatovat úplně všechno, nedokázali bychom jasně uvažovat), ale přesto jsou v nás uloženy. Do velké míry pak formují naše myšlenky, pocity i to, co děláme.

Právě proto jsme i my křesťané tak náchylní nechat se ovlivnit negativními vlivy našeho okolí. Křesťanská církev s tímto problémem zápasila už od svého vzniku. Kde se například vzalo svěcení neděle? Vymyslela si ho církev jen tak z ničeho? Určitě ne. Tento zvyk pronikl do církve z okolní kultury.

Tento princip vidíme jasně působit i v Korintu. Poté, co se Pavel věnoval problému rozkoľů a skupin (1K 1–4), přechází k otázkám nemravnosti, soudních sporů, prostituce a soužití v manželství nebo svobodném stavu (1K 5–7). Na věřící v Korintu měly světské standardy obrovský vliv. Právě rozdělení sboru, popsané v úvodních kapitolách, připravilo půdu pro morální úpadek, který Pavel kritizuje v další části dopisu. Při našem studiu budeme sledovat, jak se Pavel staví k tomuto hříchu v církvi a co se z jeho přístupu můžeme naučit dnes.

Osnova lekce

Čtvrtá lekce se věnuje (ve světle 1K 5–7) citlivým otázkám morálky, sexuality a vnitrocírkevních sporů. Pavel ve svém textu připomíná, že naše těla jsou chrámem Ducha svatého, a proto má naše identita v Kristu určovat i naše praktické jednání.

- 1K 5,1.2: Skandál nemravnosti a reakce sboru (neděle)
- 1K 5,5–7: Smysl církevní disciplíny a nápravy (pondělí)
- 1K 6,1–4: Řešení sporů v rámci křesťanského společenství (úterý)
- 1Te 4,3–8: Povolání k posvěcení a čistotě (středa)
- 1K 6,18–20: Tělo jako chrám Ducha svatého (čtvrtek)

NESOULAD MEZI VÍROU A CHOVÁNÍM

⁹Napsal jsem vám v listě, abyste neměli nic společného se smilníky; ¹⁰ale nemyslel jsem tím všechny smilníky tohoto světa nebo lakomce, lupiče a modláře, protože to byste museli ze světa utéci. ¹¹Měl jsem však na mysli, abyste se nestýkali s tím, kdo si sice říká bratr, ale přitom je smilník nebo lakomec nebo modlář nebo utrhač nebo opilec nebo lupič; s takovým ani nejeste. ¹²Proč bych měl soudit ty, kdo jsou mimo nás? Nemáte soudit ty, kdo jsou z nás? ¹³Kdo jsou mimo nás, ty bude soudit Bůh. Odstraňte toho zlého ze svého středu! (1K 5,9–13)

Osobní studium

Během celé historie křesťanství se teologové, duchovní i laici věnovali studiu Nového zákona, aby pochopili ideální podobu církve. Často s obdivem hledíme například na církev ve Skutcích apoštolů. Přitom však lehce zapomínáme na jeden podstatný fakt: církev tvoří lidé, kteří mají své chyby. Nový zákon však můžeme zkoumat i z opačné strany – abychom zjistili, jakých nedostatků se má církev vyvarovat. Pavlovy listy do Korintu jsou v tomto směru ideálním výchozím bodem.

Přečti si text 1K 5,1–13. O jakém skandálu Pavel v této pasáži píše a z jakého důvodu je tato situace tak pobuřující?

Slovní spojení „se ženou svého otce“ (1K 5,1) naznačuje, že Pavel hovoří o nepřipustném intimním vztahu mezi mužem a jeho nevlastní matkou. O této situaci se apoštol dozvěděl pravděpodobně od věřících „z domu Chloé“ (1K 1,11). Šlo o tak vážný hřích, „jaký se nevyskytuje ani mezi pohany“ (1K 5,1). Přesto k němu došlo v prostředí rané církve! Pavlova reakce v 1K 5,1.2 jasně odráží jeho zděšení nad tím, že se něčeho takového dopustil někdo z věřících.

Tento neblahý stav se však ještě zhoršuje. Pavla ještě více šokuje zjištění, že Korintští místo zármutku nad vzniklou situací pociťovali určitý druh hrdosti na to, že dokážou takový hřích tolerovat (1K 5,1.2). Jeho cílem je proto usměrnit nejen onoho hříšníka, ale i celé společenství za očividný rozpor mezi tím, co vyznávají, a tím, jak žijí. Pavel opakovaně zdůrazňuje, že shovívavost církve k tomuto nesprávnému chování je nepřipustná a vyžaduje nápravu. Považovat takový sexuální skandál za důvod k hrdosti, a dokonce se jím chlubit (1K 5,2.6)? To už bylo pro Pavla příliš. Co se to s těmi lidmi vlastně dělo?

V textu chybí jasné vysvětlení, proč bylo korintské společenství vůči tomuto muži tak tolerantní. Byl snad vlivným a majetným členem, z jehož podpory měla církev prospěch? Nebo si snad nesprávně vysvětlovali zásadu, že „všechno je mi dovoleno“ (1K 6,12), a proto situaci nevnímali v pravém světle? Skutečný důvod neznáme.

Bez ohledu na skutečné pohnutky však Korintští zcela přehlíželi fakt, že jde o do očí bijící porušení Písma (Lv 18,7.8). A co je ještě horší, místo pokání byli na takový postoj hrdí!

Aplikace

Které skutečnosti Písmo jednoznačně odsuzuje, ale nám jako církvi hrozí, že je budeme ve jménu „lásky“ a „přijetí“ přehlížet a tolerovat?

ŘEŠENÍ OBTÍŽNÉ SITUACE

²A vy jste přitom nadutí, místo abyste se raději zarmoutili; odstraňte ze svého středu toho, kdo to udělal. ³Neboť já, ač tělem vzdálen, duchem však přítomen, vyslovil jsem již soud nad tím, kdo se toho dopustil, jako bych byl s vámi – ⁴a to ve jménu Pána Ježíše Krista. Až se shromáždíte – já budu duchem s vámi a bude s námi i moc našeho Pána Ježíše – ⁵vydejte toho člověka satanu ke zkáze těla, aby duch mohl být zachráněn v den Páně. ⁶Vaše vychloubání není dobré. Nevíte, že „trocha kvasu všechno těsto prokvasí“? ⁷Odstraňte starý kvas, abyste byli novým těstem, vždyť vám nastal čas nekvašených chlebů, neboť byl obětován náš velikonoční beránek, Kristus. (1K 5,2–7)

Osobní studium

Řešit otázky sexuality je vždy náročné. Bylo to složité pro Pavla a je to těžké i pro nás. V takových situacích musíme zůstat věrni Bibli a k řešení přistupovat s modlitbou a láskou. Nikdy přitom nesmíme ztrácet ze zřetele, že naším hlavním cílem je náprava a obnova.

Přečti si znovu text 1K 5,1–13. Jaký postup doporučuje Pavel při řešení této situace?

V 1. listu Korintským 5 Pavel objasňuje, že případy sexuální nemravnosti ve sboru vyžadují disciplinární opatření. Uvádí, že člověk žijící v incestu má být ze společenství „odstraněn“ (1K 5,2.13) a „vydán satanu“ (1K 5,5). Věřícím přikazuje, aby se s ním „nestýkali“ (1K 5,9.11), a dodává, že s takovým člověkem nemají ani jíst (1K 5,11). Pavel volí drsný slovník, který může dnešnímu člověku připadat nevhodný, ale jeho vyjádření je třeba vnímat v dobovém kontextu. Je třeba si také uvědomit, že řeší situaci veřejného a vědomého setrvávání v hříchu. Extrémní okolnosti často vyžadují rázná slova. Krátké objasnění některých pojmů nám proto pomůže lépe pochopit jeho záměry.

– Ať je „odstraněn z vašeho středu“ (1K 5,2 a 1K 5,13). Toto vyjádření se týká církevní kázně.

- „Vydát satanu ke zkáze těla“ (1K 5,5). Jelikož se tento člověk svým životem v neposlušnosti vůči Bohu rozhodl odmítnout jeho ochranu, stal se zranitelným vůči vlivu satana. Tento výraz proto může jednoduše znamenat: „Nechte ho nést následky vlastních rozhodnutí.“
- „Nemít s ním nic společného“ (1K 5,9.11), „nestýkat se, s takovým ani nejíst“ (1K 5,11). Úzký kontakt s lidmi žijícími nemravně se považoval za rizikový, protože hrozilo, že jejich chování začnou napodobovat i ostatní. Ve starověku bylo společné stolování vnímáno také jako sdílení hodnot. Každý z nás je náchylný podlehnout vlivům svého okolí, proto se musíme v rámci svých možností chránit – a to obzvláště v tak závažných případech.
- „Aby duch mohl být zachráněn v den Páně“ (1K 5,5). Cílem církevní kázně je náprava. Jejím záměrem je pomoci hříšníkovu vzpamatovat se a vést ho k tomu, aby zanechal hříšného způsobu života. Právě toto měl Pavel zřejmě na mysli pod pojmem „zkáza těla“ (1K 5,5). Je dokonce pravděpodobné, že onen muž žijící v incestu je stejný kající, o kterém se hovoří v dalším dopise (viz 2K 2,5–10). Církevní kázeň naplní svůj cíl tehdy, když se chybující člen znovu začlení do církevního společenství.

Aplikace

Jak najít rovnováhu mezi použitím církevní kázně a konečným cílem, kterým je obnova a láska? Uvažujte o případech, kdy jednání jednotlivce ohrožuje celé společenství. Jak můžeme chránit morální integritu církve a přitom se modlit a jednat tak, abychom dotyčnému pomohli najít cestu zpět k Bohu?

OCHRANA CÍRKVE

¹Jak to, že se někdo z vás opovažuje, má-li spor s druhým, jít k pohanským soudcům místo k bratřím? ²Což nevíte, že Boží lid bude soudit svět? Jestliže budete soudit svět, nejste snad schopni rozsuzovat takové maličkosti? ³Nevíte, že budeme soudit anděly? Tím spíše věci všedního života! ⁴Máte-li spory o tyto všední záležitosti, proč se obrácíte k těm, kdo nemají s církví nic společného? [...] ¹²„Všechno je mi dovoleno“ – ano, ale ne všechno prospívá. „Všechno je mi dovoleno“ – ano, ale ničím se nedám ztotožnit. ¹³Jídlo je pro žaludek a žaludek pro jídlo; Bůh však jednou učiní konec obojímu. Tělo však není pro smilstvo, nýbrž pro Pána, a Pán pro tělo. (1K 6,1–4.12.13)

Osobní studium

V textu 1K 6,1–11 Pavel navazuje na předchozí úvahy o tom, jaký postoj mají věřící zaujmout při řešení sporů mezi členy církevního společenství.

Přečti si 1K 5,3.12.13 a 6,1–13. Co se Pavel snaží naučit věřící v Korintu? Co si z jeho rad můžeme vzít dnes?

Řecký výraz *pragma* (1K 6,1), přeložený jako „spor“, je obecný termín, který znamená „věc“, „záležitost“. V tomto kontextu označuje právní spor. Je důležité zdůraznit, že se v textu 1K 6,1–11 nejedná o trestný čin. Pravomoc státní moci v trestních věcech potvrzuje Pavel v Ř 13,1–5. Zde se však věnuje občanskoprávnímu sporu, který zmiňuje hned po tématu sexuální nemravnosti – podobně jako Mojžíš v Dt 22,22–24. To ukazuje, že Pavel při řešení sborových problémů vycházel ze Starého zákona.

Skutečnost, že text 1K 6,1–11 je zasazen mezi pasáže věnované sexuální nemravnosti (1K 5 a 1K 6,12–20), může naznačovat, že i „spor“ zmíněný v 1K 6,1 souvisí s tímto

tématem. Nevíme s jistotou, o co přesně šlo – zda o běžný spor, například o majetek, nebo o problém etického nebo sexuálního charakteru.

Bez ohledu na to, o jaký „spor“ (*pragma*) ve skutečnosti šlo, Pavla trápilo, že se členové sboru domáhali spravedlnosti u soudu. Nemohli tyto záležitosti vyřešit v rámci svého křesťanského společenství jako bratři a sestry, místo aby si stěžovali před „pohanskými soudci“ (1K 6,1)?

Existuje také domněnka, že stranami sporu v 1K 6,1 jsou otec a syn zmiňovaní v 1K 5,1. Pro pochopení hlavní myšlenky však není nutné znát přesné pozadí konfliktu. Pavlovi šlo především o dobré jméno církve a o to, jak křesťanskou komunitu vnímá okolní svět. Věřící by neměli „prát špinavé prádlo“ na veřejnosti (1K 6,6) ani využívat světské instituce k řešení vnitřních záležitostí sborů. V římském soudnictví se často nadržovalo bohatým a politicky vlivným lidem. Křesťané však mají rozsuzovat podle Kristova příkladu a jasně se tak odlišit od světských standardů.

Aplikace

Zamysli se nad Pavlovým seznamem neřestí v textech 1K 5,10.11 a 1K 6,9.10. Proč klade sexuální poklesky na stejnou úroveň s hříchy, jako jsou modloslužba, krádež a lakomství?

POSVĚCENÝ ŽIVOT

³Neboť toto je vůle Boží, vaše posvěcení, abyste se zdržovali necudnosti ⁴a každý z vás aby uměl žít se svou vlastní ženou svatě a s úctou, ⁵ne ve vášnivé chtivosti jako pohané, kteří neznají Boha. ⁶Ať nikdo v této věci nevybočuje z mezí a neklame svého bratra, protože Pán ztrestá takové jednání, jak jsme vám už dříve řekli a dosvědčili. ⁷Vždyť Bůh nás nepovolal k nečistotě, nýbrž k posvěcení. ⁸Kdo tím pohrdá, nepohrdá člověkem, nýbrž Bohem, jenž vám dává svého svatého Ducha. (1Te 4,3–8)

Osobní studium

Přečti si 1Te 4,1–8. Co tato pasáž vypovídá o vztahu mezi posvěcením a vyhýbáním se sexuální nemravnosti?

Přestože Pavel v těchto textech adresoval svá slova konkrétním lidem, uvedený princip je obecně platný pro všechny křesťany. To nás však opět přivádí k otázce: Co se vlastně v Korintu dělo? Kde byl původ všech zmíněných problémů?

Zdá se, že někteří korintští věřící nabyli přesvědčení, že díky evangeliu jsou svobodní a mohou si dělat cokoli. Tvrdili, že podobně jako žaludek slouží k jídlu, tak i tělo je určeno pro sex a sex pro tělo. Pavel však oponuje, že jde o hrubé překroucení křesťanské svobody (1K 6,13). Život bez morálních zásad v sexuální oblasti je v rozporu s naší křesťanskou identitou a je zneužitím svobody, kterou jsme v evangeliu přijali (Ř 8,2; Ga 5,13). Byli jsme totiž vysvobozeni z moci hříchu, a ne „osvobození“ k tomu, abychom v něm pokračovali (Ř 8,2; Ř 6,18.22). Ve skutečnosti tělo je „pro Pána, a Pán pro tělo“ (1K 6,13). Patříme Kristu (1K 6,15) a to musí určovat i naše jednání. Tyto dvě roviny jsou neoddělitelně spjaté, což Pavel v 1K 6 vysvětluje třemi různými způsoby.

- Zaprvé jsme definováni jako ti, kdo byli „obmyti“, „posvěceni“ a „ospravedlněni“ „ve jménu Pána Ježíše Krista a Duchem našeho Boha“ (1K 6,11). Hříchy uvedené v 1K 6,9.10, stejně jako sexuální nemravnost, kterou Pavel odsuzuje v 1K 6,12–20, nemají místo v životě člověka, který prošel procesem očistění, posvěcení a ospravedlnění.
- Zadruhé, jsme „údy Kristovými“ (1K 6,15). Z toho vyplývá, že máme být sjednoceni s Kristem (1K 6,17). Nemravnost však toto duchovní pouto narušuje (1K 6,13.15). Pavel vysvětluje, že ten, kdo se oddá mimomanželskému styku, stává se s druhou osobou „jedním tělem“ (1K 6,16). Právě naše sjednocení s Kristem prostřednictvím Ducha má být základním měřítkem křesťanské etiky v oblasti sexuality.
- Zatřetí, naše tělo je „chrámem Ducha svatého“ (1K 6,19.20). Jedinou cestou k čistému životu a zachování morální integrity v oblasti sexuality je blízký vztah s Kristem prostřednictvím Ducha svatého. Na jiném místě Pavel popisuje tuto zkušenost být chrámem Ducha jako výzvu, abychom „sami sebe přinášeli jako živou, svatou, Bohu milou obět“ (Ř 12,1).

Aplikace

Uvažuj o spoušti a zkáze, kterou sexuální hříchy způsobily v dějinách lidstva. Jak vážně by měl tedy křesťan přistupovat k této otázce?

MANŽELSTVÍ A SVOBODNÝ STAV

¹⁸Varujte se smilstva! Žádný jiný hřích, kterého by se člověk dopustil, netýká se jeho těla; kdo se však dopouští smilstva, hřeší proti vlastnímu tělu. ¹⁹Či snad nevíte, že vaše tělo je chrámem Ducha svatého, který ve vás přebývá a jež máte od Boha? Nepatříte sami sobě! ²⁰Bylo za vás zapláceno výkupné. Proto svým tělem oslavujte Boha. [...]

⁷¹Pokud jde o to, co jste psali: Je pro muže lépe, když žije bez ženy. [...] ⁶To ovšem říkám jako ústupek, ne jako příkaz. ⁷Přál bych si totiž, aby všichni lidé byli jako já; ale každý má od Boha svůj vlastní dar, jeden tak, druhý jinak. (1K 6,18–20; 7,1.6.7)

Osobní studium

Pavlovo ujištění, že naše tělo „je chrámem Ducha svatého“ (1K 6,19), přichází jako součást varování před sexuální nemravností. Být chrámem Ducha, je jediná možnost, jak získat sílu k svatému životu. Církev je společenstvím křesťanů a má se jasně odlišovat od okolního světa. A je to právě přítomnost Ducha svatého, která nám to umožňuje.

Přečti si 1K 6,19–7,9. Jak tato pasáž objasňuje praktické uplatnění výzvy „utíkejte před smilstvem“ (1K 6,18; ČSP)?

Text 1K 7 přináší důležitá poučení v oblasti sexuality. Tuto kapitolu můžeme v zásadě rozdělit na dvě části: (1) rady určené manželům (1K 7,1–24) a (2) doporučení pro lidi žijící ve svobodném stavu (1K 7,25–40). Obsah této kapitoly nás učí, že otevřeně mluvit o otázkách sexuality je nejen důležité, ale také potřebné.

Při studiu 1K 7 však nesmíme zapomenout, že Pavel zde reaguje na konkrétní otázky a situace, které trápily sbor v Korintu. Bez tohoto kontextu by se mohlo zdát, že manželství podceňuje, což však není pravda

(1Tm 4,1–3; 5,14; viz také Žd 13,4). Naopak, Pavel si instituce manželství velmi váží.

Je pozoruhodné, že výzva „utíkejte před smilstvem“ (1K 6,18; ČSP) je v textu zasazena mezi připomenutí našeho spojení s Kristem (1K 6,17) a skutečnost, že jsme chrámem Ducha svatého (1K 6,19). Existuje snad účinnější způsob, jak čelit sexuální nemravnosti? Určitě ne.

Pamatujme také na to, že sex je Božím darem, který je však určen výhradně pro manželství. Intimita je výsadou svazku muže a ženy, což je jediná forma soužití, kterou Bible uznává a požehňuje.

Když Pavel říká: „Utíkejte před smilstvem!“ možná má na mysli Josefův příběh (Gn 39,6–18). Bible uvádí, že když Josef čelil svodům Potifarovy manželky, „utekl a vyběhl ven“ (Gn 39,12). Tato skutečnost se v celém příběhu zdůrazňuje nejméně čtyřikrát. Ačkoli to Bible nezmiňuje přímo, z kontextu vyplývá, že Josef si zachoval čistotu až do manželství (Gn 41,45). Byl to muž naplněný Božím Duchem (Gn 41,38), jehož prvořadou touhou bylo jednat správně před Boží tváří.

Aplikace

Jak se můžeme jako církevní společenství bránit před nesprávnými postoji k sexualitě, které ovládají dnešní společnost?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 29. kapitolu „Varovné poselství“ z knihy *Poslové naděje a lásky* (AA 298–308; PNL 172–177).

Je zajímavé, že v seznamu neřestí v 1K 5,10.11 a 1K 6,9.10 jsou modlářství a opilství uvedeny spolu se sexuální nemravností. Jak Pavel připomíná v 1K 10,7 (srov. Ex 32,1–6), modloslužba se obvykle vyznačovala i nadměrným jídlem a pitím, což otvíralo dveře sexuální nevázanosti (1K 10,8).

„Nikdo se nemůže těšit z požehnání posvěcení, pokud zůstává sobecký a nenasytý. [...] Je přímo neuvěřitelné, kolik toho lidské tělo dokáže snést. Pokud si však vypěstujeme zlozvyk v podobě přejídání či nadměrného pití, postupně tím poškodíme celé tělo. Uspokojováním chutí a vášní mnozí křesťané ochromují přirozené síly svého organismu, a tím oslabují svou tělesnou, duševní i mravní odolnost.“ (SL 25.26)

„Když se člověk zcela zbaví svého vlastního já a vyhostí ze své duše všechny falešné bohy, vzniklé prázdno vyplní přítomnost Kristova Ducha. Takový člověk pak získá víru, která jedná prostřednictvím lásky a očisťuje duši od každé morální i duchovní poskvrny.“ (HM, 1. listopadu 1893)

„Bůh se nás snaží pozvednout ke svému vznešenému, čistému, nebeskému ideálu. Právě proto v nás neustále působí jeho Duch. [...] Naše přirozené sklony totiž v sobě nesou zárodky morální smrti, proto tyto sklony musí usměrňovat a napravovat Boží svatý Duch.“ (Ms 12, 1888)

Otázky k rozhovoru

1. Mnozí křesťané v Korintu projevovali silnou touhu přizpůsobit se dobové kultuře a získat si její uznání. Proč taková snaha tak zásadně ohrožuje identitu křesťana? Co můžeme udělat pro to, abychom se vyhnuli stejné chybě a nenechali se pohltit tlakem dnešní společnosti?
2. Pavlova řečnická otázka „Či snad nevíte, že vaše tělo je chrámem Ducha svatého...?“ (1K 6,19) uzavírá sérii sedmi otázek v 1K 5–6, které jsou uvedeny formulí „Nevíte?“ (1K 5,6; 6,2.3.9.15.16.19). Všechny očekávají kladnou a důraznou reakci ve smyslu: „Samozřejmě že víte!“ Jak nám tyto otázky pomáhají pochopit Pavlovy obavy o církev? Proč bychom se těmito otázkami měli zabývat i dnes?
3. Manželství pochází od Boha (Gn 1,27.28; 2,18–24) a máme ho mít v úctě (Žd 13,4). Jak můžeme světu ukázat, že manželství je vzácný Boží dar, který má svůj původ přímo v ráji, v době, kdy ho mnozí považují za překonané?

Vše k Boží slávě (1K 8–10)

Texty na tento týden

1K 8; Sk 15,20; 1K 9,1–6; 1K 10,5–22; Dt 6,4,5; Mk 12,28–31

Základní verš

„Ať tedy jíte či pijete či cokoli jiného děláte, všechno činite k slávě Boží.“ (1K 10,31)

Texty v 1. listu Korintským 8–10 ukončují rozpravu o sexualitě (kapitoly 5 a 6) a zároveň uvádějí Pavlovy odpovědi na konkrétní otázky, které mu křesťané v Korintu položili v dopise (1K 7,1). Tato témata tvoří jádro zbývajících částí 1. listu Korintským.

Charakter 7. kapitoly ukazuje, že sexuální nemravnost (kapitoly 5–7) a modloslužba (kapitoly 8–10) spolu úzce souvisí. V Novém zákoně jsou tato dvě témata často zmiňována společně (viz Sk 15,20,29; 21,25; 1K 6,9; Ef 5,5; Ko 3,5; Zj 21,8; 22,15).

Obecně lze říci, že zatímco v kapitolách 5–7 se Pavel věnuje otázce sexuální nemravnosti, v kapitolách 8–10 se soustředí zejména na problém modloslužby. Zdůrazňuje, že křesťan se musí vyhýbat oběma těmto nebezpečím (1K 6,18; 10,14).

Minulý týden jsme si ukázali, že vědomí, že jsme chrámem Ducha svatého (1K 6,19,20), nám pomáhá vítězit nad sexuální nemravností. Tento týden objevíme, že před modloslužbou nás může uchránit, když veškeré naše jednání bude motivováno tím, aby bylo „k slávě Boží“ (1K 10,31).

Osnova lekce

Tato lekce se zaměřuje na pasáž 1K 8–10, specificky pak na svobodu křesťana a na to, jak se projeví nejen ve vztahu k modlářství, ale hlavně v ohleduplnosti k druhým. Uvidíme, že hlavním měřítkem našeho rozhodování nemá být jen naše poznání, ale především nesobec-ká láska a Boží sláva.

- 1K 8,8–13: Vztah mezi poznáním a láskou k bližnímu (neděle)
- 1K 9,1–6: Dobrovolné sebezapření pro rozvoj evangelia (pondělí)
- 1K 10,7–11: Varovné příklady z historie Izraele (úterý)
- 1K 10,14–22: Neslučitelnost stolu Páně se stolem démonů (středa)
- Mk 12,28–31: Největší přikázání jako základ křesťanské etiky (čtvrtek)

POZNÁNÍ VERSUS LÁSKA

²Jestliže si někdo myslí, že něco už plně poznal, ten ještě nepoznal tak, jak je třeba. ³Kdo však miluje Boha, je od něho poznán. [...] ⁴Pokrm nás Bohu nepřiblíží; nejíme-li obětované maso, nic neztrácíme, jíme-li, nic nezískáme. ⁵Dejte si pozor, aby se tato vaše svoboda nestala kamenem úrazu pro slabé. ¹⁰Když někdo tebe, který máš poznání, uvidí za stolem v pohanském chrámě, zda tím nepřivedeš svědomí toho slabého bratra k tomu, aby také jedl maso obětované modlám? ¹¹Jenže tak bude ten slabý tvým poznáním uveden do záhuby – bratr, pro kterého Kristus zemřel! ¹²Když takto hřešíte proti bratrům a ubíjíte jejich slabé svědomí, hřešíte proti Kristu. ¹³A proto: je-li jídlo kamenem úrazu pro mého bratra, nechci už nikdy jíst maso, abych nepřivedl svého bratra k pádu. (1K 8,2.3.8–13)

Osobní studium

Přečti si text 1K 8,1–13. Proč Pavel píše o poznání a lásce a v jaké souvislosti to dělá? K jakému závěru chce čtenáře dovést?

Pavel využívá téma pokrmů obětovaných modlám k tomu, aby poukázal na hlubší problém – na nedostatek vzájemné lásky (1K 8). Spor o to, zda je přípustné jíst jídlo obětované modlám, rozdělil korintský sbor na dva tábory. Členové první skupiny (Pavel je nazývá „silní“; 1K 4,10), byli přesvědčeni, že jejich poznání o neexistenci jiných bohů jim dává právo jíst cokoliv (1K 8,4). Druhá skupina s tímto postojem nesouhlasila. Pavel je nazývá „slabí“ (1K 8,9–12), neboť se ještě nedokázali úplně osvobodit od pověr ze své pohanské minulosti. Při pohledu na „silné“, kteří klidně konzumovali modlám obětované pokrmy, mohli nabýt dojmu, že křesťanství se dá spojit s modloslužbou. Pavel proto apeluje na „silné“, aby se svým jednáním nestali pro „slabší“ spoluvěřící duchovní překážkou.

Biblické texty se k požívání pokrmů obětovaných modlám staví velmi kriticky (Sk 15,20.29; 21,25; porovnej se Zj 2,14.20). Pavel však nepoužívá tak radikální tón, jaký vidíme ve Skutcích a ve Zjevení. Jeho

hlavním cílem je totiž řešit hrozbu rozkolu, kterou do sboru vnáší nesprávné nakládání s poznáním. Pavel neodmítá poznání jako takové, varuje však před intelektuální pýchou, která vede k povýšenosti a rozdělování společenství věřících. Poznání, kterému chybí láska, ve skutečnosti není pravým poznáním (1K 8,2). Správné poznání se rodí jen tam, kde člověk miluje Boha a kde Bůh zná člověka (1K 8,3).

Pavel cituje text Dt 6,4, aby zdůraznil základní pravdu, že Bůh je jen jeden (1K 8,4–6). Je přitom zajímavé, že postupuje podle stejné logiky jako Mojžíš (Dt 6,4.5), kdy po vyznání víry v jediného Boha okamžitě následuje příkaz: „Budeš milovat Hospodina, svého Boha.“ Pro Pavla i Mojžíše je totiž poznání, které neprovází láska, naprosto bezcenné.

„Silní“ křesťané v Korintu byli přesvědčeni o správnosti svého poznání, a proto považovali konzumaci pokrmů obětovaných modlám za neškodné. Přestože jim Pavel dá za určitých okolností za pravdu (jak uvidíme v dalších částech), jasně říká: pokud by takové jednání mělo být duchovní překážkou pro „slabé“ (1K 8,9), je třeba se ho vzdát. Křesťan má být připraven k sebezapření z lásky ke Kristu i ke svým bližním.

Aplikace

Pavel tvrdí, že poznání bez lásky může být škodlivé (1K 8). V jakých konkrétních situacích mohou být vědomosti bez lásky skutečně špatné?

NESOBECKÁ LÁSKA

¹Nejsem snad svoboděn? Nejsem apoštol? Neviděl jsem Ježíše, našeho Pána? Nejste vy můj dílem v Pánu? ²I kdybych pro jiné apoštolem nebyl, pro vás jím jsem! Vždyť pečeti mého apoštolství jste vy sami tím, že jste uvěřili v Pána.

³Toto je má odpověď těm, kteří mne soudí: „Což nemáme právo přijímat od vás jídlo a pití? ⁵Nemáme právo brát s sebou věřící ženu, tak jako ostatní apoštolové i bratři Páně i Petr? ⁶To snad jen já a Barnabáš jsme povinni vydělávat si na živobytí? (1K 9,1–6)

Osobní studium

Jakým způsobem úvodní text (1K 9,1–6) prakticky ilustruje, v čem spočívá sebezapření motivované láskou?

Na první pohled se může zdát, že Pavlova obhajoba jeho apoštolství v 1K 9 nijak nesouvisí s předchozí úvahou o vztahu poznání a lásky. Nezapomínejme však, že biblický text nebyl původně členěn na kapitoly. Obsah 9. kapitoly je ve skutečnosti organicky propojen s předchozím textem. Pavel zde totiž uvádí konkrétní příklad nesobecké lásky ke Kristu a k bližním. Ukazuje, jak se on sám jménem lásky dobrovolně zříká určitých práv, na která by měl jinak nárok.

- „Jídlo a pití“ (1K 9,4). Jídlo a pití jsou v tomto kontextu odkazem na materiální zabezpečení a finanční podporu obecně. Pavel měl jako apoštol právo na to, aby ho komunita, které sloužil, finančně podporovala. Ostatní náboženští učitelé té doby to běžně využívali. On se však tohoto práva vzdal a na své živobytí si vydělával vlastníma rukama výrobou stanů (Sk 18,3).
- „Brát s sebou věřící ženu“ (1K 9,5). Ženatí apoštolové měli právo brát s sebou na misijní cesty své manželky, přičemž je-

jich výdaje hradilo církevní společenství. Příkladem takových manželských párů v misii byli Priska a Akvila (Ř 16,3) nebo Andronikus a Junia (Ř 16,7). Pavel však byl svobodný (1K 7,8). Přestože se mohl oženit a následně čerpat výhody plynoucí z práva na finanční zabezpečení pro sebe i manželku, rozhodl se jinak.

- „Právo nepracovat“ (v souvislosti se živobytím; 1K 9,6). Pavel a Barnabáš měli plné právo dostávat za svou misijní činnost řádnou mzdu (1K 9,4–6). O Pavlovi víme, že se živil výrobou stanů (Sk 18,3), ale Barnabášovo povolání neznáme. Víme však, že to byl mimořádně štedrý člověk (Sk 4,36.37), který byl ochoten sloužit bez jakýchkoli nároků.

V textu 1K 9,7–11 Pavel dále rozvíjí úvahu z předchozího verše, aby zdůraznil, že on i Barnabáš mají právo na materiální zabezpečení ze strany církve (1K 9,11.12). Koneckonců i samotný Pán ustanovil, „aby ti, kteří zvěstují evangelium, měli z evangelia obživu“ (1K 9,14; porovnej s 1Tm 5,18). Přesto Pavel říká: „Já jsem však ničeho z toho nepoužil“ (1K 9,12). Tímto postojem se stává příkladem sebezapření (1K 9,1–18) a vysvětluje, že takové rozhodnutí činí v zájmu šíření evangelia v Korintu (1K 9,19–23).

Aplikace

Existuje ve tvém životě něco, na co máš sice právo, ale bylo by prospěšné se toho vzdát v zájmu účinnějšího svědectví pro Pána? O co jde?

POUČENÍ Z MINULOSTI

⁷A také nebudte modláři jako někteří z nich, jak je psáno: „Usadil se lid, aby jedl a pil, a potom povstali k tancům.“⁸Ani se neoddávajme smilstvu jako někteří z nich, a padlo jich za jeden den třiadvacet tisíc. ⁹A také nechtějme zkoušet Pána, jako to dělali někteří z nich, a hynuli od hadího uštknutí, ¹⁰ani nereptejte jako někteří z nich, a byli zahubeni Zhoubcem. ¹¹To, co se jim stalo, je výstražný obraz a bylo to napsáno k napomenutí nám, které zastihl přelom věků. (1K 10,7–11)

Osobní studium

Když Pavel na vlastní zkušenosti ukázal, co znamená sebezapření, přechází konkrétněji k tématu modloslužby. V 1K 10 rozvíjí myšlenku z verše 1K 9,27, kde Pavel vzpomíná, že vede „své tělo ke kázní“, aby on sám nakonec „neselhal“. Povzbuzuje Korintské, aby si brali příklad z něho, ačkoli tím nejdokonalejším vzorem je samotný Ježíš (1K 11,1).

Čeho se podle úvodního textu (1K 10,7–11) dopustili Izraelci na poušti? Proč skutečnost, že požívali zvláštní Boží výsady, činí jejich hříchy závažnějšími?

V textu 1K 10,1–5 se Pavel odvolává na dějiny Božího lidu během putování pouští. Vzpomínka na oblak a moře připomíná Boží vedení a jeho blízkost a ochranu. Pokrm a nápoj jsou zase symboly Boží péče. Pavel přirovnává zkušenost Izraelců s oblakem a mořem ke křtu, čímž vytváří analogii ke křesťanskému křtu. Podobně i zmínkou o pokrmu a nápoji odkazuje na Večeři Páně.

Jinými slovy, 1K 10 nás učí, že křesťané v jistém smyslu procházejí podobný-

mi zkušenostmi jako kdysi Izrael. Pavel se však k dějinám Izraele vrací proto, aby varoval před opakováním stejných chyb. I když měl Izrael nesmírné výsady, mnozí podlehl touze po zlých věcech (1K 10,6), ať už šlo o modloslužbu (1K 10,7), nebo sexuální nemravnost (1K 10,8). Proto není překvapením, že se „většina z nich Bohu nelíbila“ (1K 10,5).

Je jednoduché odsuzovat starověký Izrael za jeho těžká provinění. Pavel však zdůrazňuje, že i křesťané mohou podlehnout podobným hříchům, ačkoli mají nesmírnou přednost v tom, že znají Kristův příběh a dílo. Jasně to vyplývá z jeho varování: „A proto ten, kdo si myslí, že stojí, ať si dá pozor, aby nepadl“ (1K 10,12). Výraz „kdo si myslí“ naznačuje, že část věřících ve sboru si vůbec nepřipouštěla nebezpečí duchovního pádu. Nesetkáváme se se stejným rizikem i my dnes?

„Kdo si myslí, že stojí, ať si dá pozor, aby nepadl.“ Kdo z nás už ve svém životě nepocítil pravdivost a naléhavost tohoto varování?

Aplikace

Písmo nás ujišťuje, že Bůh nedopustí, abychom byli vystaveni zkoušce, kterou bychom nemohli unést, „ale se zkouškou vám připraví i východisko“ (1K 10,13). Proč je však pro nás navzdory tomuto zaslíbení stále tak snadné podlehnout hříchu?

VAROVÁNÍ PŘED MODLÁŘSTVÍM

¹⁴A proto, moji milovaní, utíkejte před modlářstvím. ¹⁵Mluvím k vám jako k rozumným lidem; posuďte sami, co říkám: ¹⁶Není kalich požehnání, za nějž děkujeme, účastí na krvi Kristově? A není chléb, který lámeme, účastí na těle Kristově? ¹⁷Protože je jeden chléb, jsme my mnozí jedno tělo, neboť všichni máme podíl na jednom chlebu. [...] ²¹Nemůžete pít kalich Páně i kalich démonů. Nemůžete mít účast na stolu Páně i na stolu démonů. ²²Chceme snad popudit Pána k žárlivosti? Jsme snad silnější než on? (1K 10,14–17.21.22)

Osobní studium

Přečti si text 1K 10,5–22. Proč musíme „utíkat“ před modlářstvím?

Ve verších 1K 10,14–22 se Pavel opět zabývá tématem pokrmů obětovaných modlům. Přestože se nám dnes může zdát rituální obětování jídla cizí, v biblické době šlo o běžnou praxi. Po obětování zvířete v pohanském chrámu připadla část masa kněžím, kteří jej následně prodávali. Toto maso se tak dostávalo na veřejná tržiště. Jelikož se neprodávalo odděleně od ostatního masa, křesťan si jej mohl koupit i bez toho, aby znal jeho původ. Apoštol v této souvislosti radí, že takové maso mohou křesťané bez obav kupovat.

Přestože křesťané mohli doma konzumovat maso, které bylo dříve obětováno v pohanském chrámu (1K 8,1–13), vstupovat přímo do pohanských chrámů a účastnit se jejich slavností měli přísně zakázáno. Kritérium je přitom jednoznačné: jíst takové maso v soukromí je přípustné, protože modly samy o sobě nic neznamenají (1K 8,4). Naproti tomu

účast na pohanských obřadech je nepřijatelná, protože jde o faktické uctívání démonů (1K 10,20.21). Podílet se na pohanském rituálu znamená vstupovat do společenství s demony (1K 10,20), podobně jako účast na Večeři Páně znamená vstupovat do hlubokého společenství s Kristem (1K 10,16).

Pavel tedy říká: „Nemůžete pít kalich Páně i kalich démonů. Nemůžete mít účast na stolu Páně i na stolu démonů“ (1K 10,21). Jak řekl Ježíš: „Nikdo nemůže sloužit dvěma pánům...“ (Mt 6,24).

Pavel zdůrazňuje, že Bůh od nás očekává bezvýhradnou věrnost. Upozorňuje, že modloslužba vyvolává Boží „žárlivost“ (1K 10,22). Jako účinnou ochranu před modloslužbou uvádí v textu 1K 8,4–6 zásadní pravidlo, kterým odkazuje na známé „Šema“ z Dt 6,4.5: „Slyš, Izraeli, Hospodin je náš Bůh, Hospodin jediný. Budeš milovat Hospodina, svého Boha, celým svým srdcem a celou svou duší a celou svou silou.“ K prikázání nade vše milovat Boha později Ježíš připojil i druhou část: „Miluj bližního svého jako sám sebe!“ (Mk 12,31; viz také Lv 19,18).

Aplikace

Modla nemusí mít podobu kamenné sochy. Modlu si můžeme vytvořit prakticky z čehokoli. Jakých „model“ by ses ve svém životě měl vzdát ty?

VÍTĚZSTVÍ NAD MODLÁŘSTVÍM

²⁸Přistoupil k němu jeden ze zákoníků, který slyšel jejich rozhovor a shledal, že jim dobře odpověděl. Zeptal se ho: „Které přikázání je první ze všech?“ ²⁹Ježíš odpověděl: „První je toto: ‚Slyš, Izraeli, Hospodin, Bůh náš, jest jediný pán;‘ ³⁰miluj Hospodina, Boha svého, z celého svého srdce, z celé své duše, z celé své mysli a z celé své síly!“ ³¹Druhé je toto: ‚Miluj svého bližního jako sám sebe!‘ Většího přikázání nad tato dvě není.“ (Mk 12,28–31)

Osobní studium

V úvodu 8. kapitoly (1K 8,1–3) Pavel vysvětluje, že právě láska k Bohu je tím, co nás chrání před modloslužbou. Tuto myšlenku později podrobněji rozvádí v 1K 10,23–11,1. Zatímco v 1K 8,3 se soustředí na náš vztah a lásku k Bohu, v textu 1K 10,24 zdůrazňuje rozměr lásky k bližním, když říká: „Nikdo ať nemyslí sám na sebe, nýbrž ať má ohled na druhého!“

Přečti si texty Mk 10,17–22 a Mk 12,28–31. Co mají tyto dvě pasáže společného? Jak souvisejí se situací popsanou v 1K 10?

V 10. kapitole 1. listu Korintským Pavel postupuje přesně podle Ježíšova vzoru z Mk 12,28–31. Spojuje totiž dvě největší přikázání zákona: svrchovanou lásku k Bohu a lásku k bližnímu. Také v příběhu o bohatém mládenci (Mk 10,17–22) Ježíš propojuje tyto dva rozměry lásky tím, že odkazuje na vyznání víry z Dt 6,4 (viz Mk 10,18) a na druhou desku Desatera (viz Mk 10,19). Tragédií tohoto mladého muže bylo, že svůj maje-

tek miloval víc než Boha a lidi kolem sebe (Mk 10,22). Pozemské bohatství pro něj mělo větší cenu než poklady v nebi a peníze upřednostnil před pomocí chudým (Mk 10,21). Majetek se stal jeho modlou.

V návaznosti na Ježíšovo učení Pavel ukazuje, že zásadu lásky k Bohu a bližnímu je třeba aplikovat i v praktických situacích, o nichž píše v 1K 10,27.28. Zdůrazňuje, že i to, co je samo o sobě dovoleno, nemusí být vždy prospěšné nebo budující, pokud to zraňuje svědomí jiného člověka (1K 10,23). Tento princip je mistrně shrnut ve výzvě: „Ať tedy jíte či pijete či cokoli jiného děláte, všecko číňte k slávě Boží“ (1K 10,31). Pavel tím naznačuje, že modloslužba může mít tisíce podob – modlou se totiž stává cokoli, co si nárokuje pozornost a slávu patřící výhradně Bohu (Iz 42,8).

Pavlova slova v 1K 10,31–11,1 slouží jako shrnutí kapitol 8 až 10. Objasňují, že Pavel nehledal svůj vlastní prospěch, „nýbrž prospěch mnohých, aby byli spaseni“ (1K 10,33). Takto napodoboval Krista (1K 11,1).

Aplikace

Jak se můžeš naučit milovat svého bližního jako sám sebe?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 28. kapitolu „Zlaté tele“ z knihy *Na úsvitu dějin* (PP 315–330; NUD 148–154).

„Kolik dobra by se dalo vykonat, kdybychom správně využívali naše vzájemné vztahy! Každý, kdo přijal nebeská požehnání, má povinnost vnést trochu světla na cestu druhých. [...] Potom všichni, kteří skutečně milují Boha, přestanou uctívat své vlastní já.“ (RH, 18. listopadu 1884)

„Pavel své bratry prosil, aby přemýšleli o tom, jaký vliv mají jejich slova a činy na druhé. Neměli by dělat nic, čím by schvalovali modloslužbu nebo čím by mohli zranit city těch, kdo jsou slabí ve víře. Takového jednání by se měli vyvarovat, i když by jim samo o sobě mohlo připadat jako nevinné. Ať tedy jíte či pijete či cokoli jiného děláte, všechno činite k slávě Boží. Nebudte kamenem úrazu ani Židům, ani Řekům, ani církvi Boží“ (1K 10,31.32).

Apoštolova varovná slova určená korintskému sboru platila v každé době, zvláště naléhavě však promlouvají k současným lidem. Modloslužbou neměl Pavel na mysli jen uctívání model, ale také sobectví, lásku k pohodlí a uspokojování svých vlastních tužeb a vášní.“ (AA 316.317; PNL 182)

„Pokud vidíte, že děláním určitých věcí, na které máte plné právo, bráníte pokroku Božího díla, zdržte se toho. Nedělejte nic, co by mohlo uzavřít mysl druhých před pravdou. [...] Všechno může být dovoleno, ale ne všechno je prospěšné.“ (9T 215)

Otázky k rozhovoru

1. Podle Pavla může chování zralého křesťana někdy brzdit růst nezralého křesťana. Zkuste se zamyslet nad situacemi, kdy k tomu dochází. Proč je právě zásada milovat Boha nade vše a bližního jako sám sebe jediným způsobem, jak tuto výzvu zvládnout?
2. Kterým modlám mohou nakonec podlehnout i křesťané, nedají-li si pozor? Které dobré věci dokážeme přeměnit na modly? A jak člověk zjistí, jestli se něco, na čem mu nesmírně záleží, už stalo v jeho životě modlou?
3. Pavel píše, že podrobuje své tělo kázní, aby se on sám, který káže jiným, nestal nakonec tím, který selhal (1K 9,27). V návaznosti na biblická témata tohoto týdne uvažujte o tom, co všechno může způsobit, že člověk ztratí způsobilost hlásat evangelium.
4. V 1K 10 se Pavel zabývá nebezpečími modlářství a říká: „Utíkejte před modlářstvím“ (1K 10,14). Proč je modlářství tak špatné?

Duchovní dary (1K 12–14)

Texty na tento týden

1K 12; Ef 4,11–13; 1K 13; 1Pt 4,8–11; 1K 14,27; Am 3,7

Základní verš

„Držte se lásky a usilujte o duchovní dary, nejvíce o dar prorocké řeči.“ (1K 14,1)

Církev podobně jako lidské tělo je jedním celkem, přestože má více údů a každý z nich má jinou roli, funkci a schopnost. Pokud se duchovní dary používají s láskou, posilují jednotu, která odráží charakter trojjediného Boha. Tento týden se v 1K 12 až 14 zaměříme na učení o duchovních darech. Tato část je součástí širšího celku, v němž Pavel řeší otázky křesťanského chování během bohoslužebných shromáždění (1K 11–14). Pavlovým hlavním cílem je vyřešit problém s nedostatkem řádu při společných setkáních. Argumentuje tím, že církev je tělo, jehož jednotlivé části mají různé úkoly sloužící „k budování Kristova těla“ (Ef 4,12). Ve zkratce: Bůh obdaroval církev duchovními dary proto, aby prostřednictvím rozmanitosti budoval jednotu.

Pavel má nepochybně na zřeteli problém vytváření znepřátelených skupinek, kterému se věnoval v úvodních čtyřech kapitolách dopisu. Odpovědí na nedostatek shody mezi členy církve je jednota v Kristu. Tuto myšlenku nyní prohlubuje vysvětlením role duchovních darů. Podle Pavla je jednota v Kristu a v Duchu jediným způsobem, jak předcházet rozštěpení církve.

Osnova lekce

Šestá lekce zaměří naši pozornost na pasáž 1K 11–14. V ní Pavel vysvětluje podstatu a účel duchovních darů, které Bůh dává pro budování církve. Zjistíme, že rozmanitost darů je záměrná a má vést k jednotě Kristova těla prostřednictvím vzájemné závislosti a lásky.

- 1K 12,4–6: Různost darů, ale jediný dárce (neděle)
- 1K 12,27–31: Církev jako tělo s mnoha údů (pondělí)
- 1K 13,1–7: Láska jako vznešenější cesta užívání darů (úterý)
- 1K 14,26.27: Dar jazyků a srozumitelnost bohoslužeb (středa)
- 1K 14,3.4: Význam prorockví pro povzbuzení církve (čtvrtek)

ROZMANITOST DARŮ

¹Pokud jde o duchovní dary, bratří, nechtěl bych vás nechat v nevědomosti. ²Pamatujete se, že když jste byli pohané, táhlo vás to neodolatelně k němým modlám. ³Proto vám zdůrazňuji, že žádný, kdo mluví z Ducha Božího, neřekne: „Ježíš buď proklet“, a že nikdo nemůže říci: „Ježíš je Pán“, leč v Duchu svatém. ⁴Jsou rozdílná obdarování, ale tentýž Duch; ⁵rozdílné služby, ale tentýž Pán; ⁶a rozdílná působení moci, ale tentýž Bůh, který působí všechno ve všech. (1K 12,1–6)

Osobní studium

Pavel otevírá v 1K 12,1 nové téma slovy: „Pokud jde o...“. Teologové vedou diskuze, zda mluví o „duchovních darech“ nebo o „duchovních lidech“, protože řecký výraz *tón pneumatikón* umožňuje obě interpretace. Vzhledem k 4. verši, kde Pavel výslovně hovoří o darech, je však pravděpodobnější první význam. Ve verších 12,2.3 Pavel zdůrazňuje, že vůbec prvním projevem působení Ducha svatého je veřejné a odvážné vyznání, že „Ježíš je Pán“. V novozákonní době toto vyznání zároveň implicitně znamenalo, že císař není pánem (Sk 17,7; viz také J 19,12.15). Takový postoj se trestal smrtí, protože byl vnímán jako vzpoura proti římské moci.

Ježíš i Pavel zdůrazňovali, že víra v Boha – a to i tvář v tvář pronásledování či hrozbě smrti – je darem Ducha svatého. Víra je ve skutečnosti naprosto základním darem, proto nepřekvapuje, že v 1K 13,13 je v seznamu na prvním místě. To, že víra je duchovní dar, jasně vyplývá z Pavlova pro-

hlášení v 1K 12,9. Existuje však mnoho dalších darů. Skutečnost, že Duch svatý „uděluje každému zvláštní dar, jak sám chce“ (1K 12,11), je důkazem toho, že každý duchovní dar má v církvi své nezastupitelné místo.

Co zdůrazňuje Pavel v úvodním textu (1K 12,1–6)?

Opakovaným zdůrazněním rozmanitosti Pavel podtrhuje bohatství a pestrost darů. To, co apoštol v úvodu kapitoly (12,1) souhrnně označuje jako „duchovní dary“, dále rozvíjí ve verších 4 až 6 ze tří pohledů: jako „dary milosti“ (*charisma*), „služby“ (*diakonia*) a „působení“ (*energéma*). I když mají tyto pojmy různý význam, vzhledem k jejich paralelnímu užití v textu není třeba tyto odlišnosti přeceňovat. Podstatné je, že dary slouží k budování jednoty, která vychází ze samotné podstaty trojjediného Boha (viz také Ef 4,8–11). Zatímco Duch svatý dary uděluje, Bůh Otec dává sílu k jejich uplatnění ve službě Kristu ve společenství (1K 12,5.6). Přestože dary dostává každý věřící jednotlivě (1K 12,11), jejich účelem je společné dobro a rozvoj celé církve.

Aplikace

Všimni si, jak silně Pavel zdůrazňuje jednotu. Proč je to pro církev tak důležité?

JEDNOTA V ROZMANITOSTI

²⁷Vy jste tělo Kristovo, a každý z vás je jedním z jeho údů. ²⁸A v církvi ustanovil Bůh jedny za apoštoly, druhé za proroky, třetí za učitele; potom jsou mocné činy, pak dary uzdravování, služba potřebným, řízení církve, řeč ve vytržení. ²⁹Jsou snad všichni apoštoly? Jsou všichni proroky? Jsou všichni učitelé? Mají všichni moc činit divy? ³⁰Mají všichni dar uzdravovat? Mají všichni schopnost mluvit ve vytržení rozličnými jazyky? Dovedou je všichni vykládat? ³¹Usilujte o vyšší dary! A ukážu vám ještě mnohem vzácnější cestu... (1K 12,27–31)

Osobní studium

V 1K 12,4–6 používá Pavel výrazy zdůrazňující jednotu („tentýž Duch“, „tentýž Pán“ a „tentýž Bůh je“) a tuto myšlenku rozvíjí dále v celé této kapitole (1K 12). Používá vyjádření jako „jeden a týž Duch“ (1K 12,11), „jedno tělo“ (1K 12,12.13.20), „jeden Duch“ (1K 12,13), „aby údy shodně pečovaly jeden o druhý“ (1K 12,25).

Vedle konceptu jednoty Pavel zdůrazňuje rozmanitost údů v Kristově těle pomocí výrazů jako „mnoho údů“ (1K 12,12.20), „všichni byli pokřtěni“ (1K 12,13; ČSP), „tělo není jeden úd, nýbrž mnoho údů“ (1K 12,14), „celé tělo“ (1K 12,17), „každému z nich“ (1K 12,18), „údy těla“ (1K 12,22), „všechny [údy]“ (1K 12,26). Pavlův důraz na jednotu i rozmanitost naznačuje, že duchovní dary mají za cíl podporovat jednotu prostřednictvím rozmanitosti.

Jednota uprostřed rozmanitosti je vyjádřením Božího charakteru. Otec je jedna osoba, Syn je jiná osoba a Duch svatý také. Tito

tři si zachovávají svou individualitu a zároveň spolupracují na budování církve a jejím posilování pro službu (1K 12,4–6; Ef 4,11–13).

Přečti si text 1K 12,12–31. Proč je přirovnání k tělu a jeho mnohým údům tak významným obrazem církve a jejích členů?

Klíčovou myšlenkou 12. kapitoly je, že ačkoli se jednotlivé části těla výrazně liší (1K 12,15–20), jsou na sobě naprosto závislé (1K 12,21–26). Nohy potřebují oči, aby viděly, kam mají jít, oči se zase nedokážou ničeho dotknout – to je role rukou. Myšlenka, že některé údy jsou méně důležité než ty ostatní, je nesprávná. Ve skutečnosti jsou pro správné fungování celku nezbytné všechny (1K 12,22).

Mezi korintskými křesťany se naneštěstí objevil sklon upřednostňovat určité dary a jiné zanedbávat. Aby Pavel zabránil takové chybě, zaměřil jejich pozornost na lásku, která je „mnohem vzácnější cestou“ (1K 12,31). Jinými slovy: nezáleží na tom, o jaký dar jde – je-li používán moudře a s láskou, dělá Bohu radost.

Aplikace

Prostudujte si seznamy darů v textech 1K 12,8–10.28; Ř 12,6–8 a Ef 4,11. Jaký je tvůj dar? Jak jej můžeš použít k budování Kristova těla?

„VZÁCNĚJŠÍ CESTA“

¹Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, ale lásku bych neměl, jsem jenom dunící kov a zvučící zvon. ²Kdybych měl dar prorockví, rozuměl všem tajemstvím a obsáhl všechno poznání, ano, kdybych měl tak velkou víru, že bych hory přenášel, ale lásku bych neměl, nic nejsem. ³A kdybych rozdál všechno, co mám, ano, kdybych vydal sám sebe k upálení, ale lásku bych neměl, nic mi to neprospěje. ⁴Láska je trpělivá, laskavá, nezávidí, láska se nevychloubá a není domýšlivá. ⁵Láska nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, nedá se vydráždit, nepočítá křivdy. ⁶Nemá radost ze špatnosti, ale vždycky se raduje z pravdy. ⁷Ať se děje cokoliv, láska vydrží, láska věří, láska má naději, láska vytrvá. (1K 13,1–7)

Osobní studium

„Láska není jen jeden dar z mnoha. Je to prostředek, díky kterému všechny dary dosahují svého konečného cíle.“ (COSAERT, Carl P. „1. Corinthians“, *Andrews Bible Commentary: New Testament*. Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2022, s. 1643)

Přečti si znovu úvodní verše 1K 13,1–7 a 1Pt 4,8–11. Jaká je role lásky v souvislosti s duchovními dary?

Třináctá kapitola 1. listu Korintským zdůrazňuje, že láska je jedinou cestou ke správnému využívání duchovních darů. Pavel v úvodu této kapitoly odkazuje na dary, které jmenoval v předchozí kapitole, aby vzápětí poukázal na jejich bezvýznamnost, pokud je nemotivuje láska. Tedy poznání (1K 12,8) ani víra (1K 12,9) – i kdyby byla tak silná, že by Pavel „hory přenášel“ (1K 13,2) – neznamenají bez lásky vůbec nic. Schopnost mluvit jazyky (1K 12,10.28.30) se bez lásky mění na „dunící kov a zvučící zvon“ (1K 13,1). Podobně i vzácný dar prorockví ztrácí bez přítomnosti lásky jakoukoli hodnotu (1K 13,2).

V textu 1K 13,4–7 se Pavel soustřeďuje na podstatu lásky – ukazuje, co lásku definuje, a co ji popírá. Přesněji řečeno popisuje, jak se láska projevuje, a jakého jednání se zříká. Výběr sloves, kterými lásku charakterizuje, jasně ukazuje, že láska není v první řadě emocí, pocitem, ale konkrétním činem a životním postojem. Pavel říká, že láska (1) je trpělivá, (2) je laskavá, (3) raduje se z pravdy, (4) vydrží, (5) věří, (6) má naději a (7) vytrvá a nezanikne. A naopak, láska (1) nezávidí, (2) nevychloubá se, (3) není domýšlivá, (4) nejedná nečestně, (5) nehledá svůj prospěch, (6) nedá se vydráždit, (7) nepočítá křivdy a (8) nemá radost ze špatnosti.

Těchto patnáct sloves představuje spolehlivé vodítko pro správné uplatňování duchovních darů v praxi. Je důležité si všimnout, že pasáž o pravé podstatě lásky se nachází právě mezi 12. a 14. kapitolou, ve kterých Pavel řeší spory ohledně duchovních darů. Láska je totiž nezbytným předpokladem jejich moudrého využívání. Pavel ji nakonec staví vedle víry a naděje, ale říká, že „největší z té trojice je láska“ (1K 13,13).

Aplikace

Proč je láska v našem prožívání víry tak klíčová? Existuje snad lepší způsob, jak na vlastní kůži zakusit Boží lásku, než se s modlitbou v srdci snažit tuto lásku zrcadlit lidem kolem nás?

DAR JAZYKŮ

⁵Chtěl bych, abyste všichni mluvili jazyky, ale ještě více, abyste měli prorocký dar. Neboť ten, kdo mluví prorocky, znamená víc než ten, kdo mluví ve vytržení – ledaže by jeho řeč byla vykládána, aby z toho církev měla užitek. [...] ²⁶Co z toho plyne, bratři? Když se shromažďujete, jeden má žalm, druhý slovo naučení, jiný zjevení od Boha, ještě jiný promluví ve vytržení a další to vyloží. Všecko ať slouží společnému růstu. ²⁷Pokud jde o mluvení jazyky, ať promluví dva nebo tři, jeden po druhém, a někdo ať vykládá. (1K 14,5.26.27)

Osobní studium

Jak je to s darem jazyků? Vezmeme-li v úvahu, jak se tento dar projevuje na jiných místech v Bibli (Mk 16,17; Sk 2,1–13; 10,44–48; 19,6), představuje dar jazyků v 1. listu Korintským s největší pravděpodobností Duchem svatým darovanou schopnost mluvit cizími jazyky.

Pavel zmiňuje dar jazyků v seznamu darů v 1K 12,8–10 (viz také 1K 12,28.30; 13,1.8). Opět se na tento dar odvolává i v 1. listu Korintským 14. Řecké slovo *glóssa* („jazyk“) se v 1. listu Korintským 12–14 objevuje více než dvacetkrát, přičemž jen ve 14. kapitole se vyskytuje patnáctkrát. Kromě toho se v 1K 14,21 vyskytuje také řecké slovo *heteroglóssos* („jiný jazyk“). Vysoký počet zmínek o daru jazyků naznačuje, že toto téma bylo pro Pavla velmi naléhavé. Nesprávné zacházení s tímto darem a jeho zneužívání v korintském sboru totiž vnášelo do společných bohoslužeb zmatek a nepořádek (1K 14,23.27.33.40).

Jaké konkrétní pokyny dal Pavel ohledně daru jazyků? Přečti si texty 1K 14,5.13.26.27 a 1K 12,10.30.

Dar mluvení jazyky musí být doprovázen darem je vykládat, aby byl projev srozumitelný (1K 14,9). Bez porozumění totiž tento dar nepřináší žádný užitek (1K 14,6). To objasňuje, proč Pavel tak silně trval na výkladu a pochopení slyšeného. Pavel nekritizuje podstatu daru jazyků, ale spíše nepřiměřený význam, který mu korintští věřící připisovali, čímž odsouvali do pozadí důležitější dar prorocství.

V tomto bodě je důležité si všimnout, že ačkoli si Pavel přál, aby všichni uměli mluvit cizími jazyky (1K 14,5), neočekával, že se to stane (1K 12,10). Myšlenka, že „každý musí mluvit jazyky, než může říci, že přijal křest Duchem svatým, je překroucením Pavlova učení v 1K 12 a 14.“ (DEDEREN, Raoul. *Handbook of Seventh-day Adventist Theology*, sv. 12 of Commentary Reference Series. Hagerstown, MD: Review and Herald Publishing Association, 2001, s. 620)

Aplikace

Jak mohou lidé, kteří mluví cizím jazykem, tuto schopnost využít k oslovení jiných lidí pro Krista? Jak nám tato skutečnost může pomoci pochopit skutečnou podstatu daru, o kterém mluví Pavel?

DAR PROROCTVÍ

³Ten však, kdo má prorocký dar, mluví k lidem pro jejich duchovní užitek, napomenutí i povzbuzení. ⁴Kdo ve vytržení mluví jazyky, mluví k svému užitku, ale kdo mluví prorocky, mluví k užitku církve. (1K 14,3.4)

¹¹A toto jsou jeho dary: jedny povolal za apoštoly, jiné za proroky, jiné za zvěstovatele evangelia, jiné za pastýře a učitele, ¹²aby své vyvolené dokonale připravil k dílu služby – k budování Kristova těla, ¹³až bychom všichni dosáhli jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti. (Ef 4,11–13)

Osobní studium

V Pavlově výkladu o duchovních darech má dar prorocký klíčové postavení. Všimněme si, že v seznamech ho Pavel zpravidla zmiňuje před darem jazyků (1K 12,10.28; 1K 13,8). Pokud se někde dar jazyků objevuje na prvním místě, je to jen v kontextu, kde Pavel zdůrazňuje jeho relativně malý význam v porovnání s darem prorockým (1K 14,4–6.22).

Co úvodní verše (1K 14,3.4 a Ef 4,11–13) říkají o smyslu duchovních darů? Jakou konkrétní úlohu připisují daru prorockému?

Smyslem daru prorockého je „duchovní užitek, napomenutí i povzbuzení“ (1K 14,3; porovnej se Sk 15,32). To ukazuje, že prorocký dar se nezaměřuje primárně na předpovídání budoucnosti, ale spíše na usměrnění života v přítomnosti. Řecké sloveso *profeteuó* má dva významy: „říct něco předem“ (předpovídat) nebo „mluvit jménem někoho jiného“ (tlumočit poselství). První význam nacházíme ve Sk 2,29–31 (srovnej s Am 3,7), kde je Davidovo prorocké působení popsá-

no jako „předpovídání“. Druhý význam ilustrují Sk 15,32, kde jsou Juda a Silas nazváni proroky, ačkoli jejich prorocká služba spočívala v tom, že „bratry velmi povzbudili a posílili svými slovy“.

Z veršů Ef 4,11–13 se dozvídáme, že působení duchovních darů neskončilo s érou apoštolů. Má se v církvi projevat až do konce (Sk 2,39). Pokud se však někdo označuje za proroka, jeho působení se musí podrobit zkoumání ve světle Písma. Měla by být splněna čtyři kritéria: Zaprvé, nepodmíněná prorocká se vždy musí naplnit (Dt 18,22; Jr 28,8.9). Zadruhé, jejich obsah musí být v souladu s učením předchozích proroků (Dt 13,1–3). Zatřetí, osobní život daného člověka musí svědčit o hluboké oddanosti Kristu (1J 4,1–3). A začtvrté, podle Ježíšových slov se falešní proroci poznají po ovoci (Mt 7,15–20). To platí i pro pravé proroky.

Kniha Zjevení naznačuje, že dar prorocký je charakteristickým znakem církve ostatku (Zj 12,17; Zj 19,10). Jako adventisté sedmého dne věříme, že dar prorocký se projevil také v díle Ellen G. Whiteové.

Aplikace

Jaké důkazy nás vedou k víře, že Ellen G. Whiteová měla prorocký dar? Které otázky týkající se její role a míry autority jsou stále předmětem zkoumání?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 25. kapitolu „Hřivny“ z knihy *Perly moudrosti* (COL 325–365; PM 164–186).

„Ať lidé jdou pracovat s důvěrou v Pána a on půjde s nimi, aby usvědčoval a obracel lidská srdce. Jeden pracovník může být pohotovým řečníkem, druhý může psát dobré texty, jiný může mít dar upřímné, hluboké a vroucí modlitby a další zase dar zpěvu. Někdo má zvláštní schopnost jasně vykládat Boží slovo. Každý z těchto darů se může stát nástrojem Boží moci, protože sám Bůh spolupracuje s člověkem. Jednomu dává Bůh slovo moudrosti, jinému poznání a dalšímu víru. Všichni však mají pracovat pod jedním vedením. Různost darů vede k různým způsobům práce, ale vše řídí, tentýž Bůh, který působí všechno ve všech“ (1K 12,6).

Ať nikdo nepohrdá dary, které se mohou zdát malé. Každý ať se dá do práce. Ať nikdo neskládá ruce jen proto, že si nemyslí, že by udělal velkou práci. Přestaňte se dívat na sebe. Dívejte se na svého Vůdce. V pokoře, upřímnosti a lásce dělejte to, co můžete.“ (RH 12. dubna 1906)

„Každý z nás potřebuje pomoc, kterou může přijmout od druhých. Bůh působí i v myslích jiných lidí, nejen v té naší. Různé dary, které byly dány jednotlivcům, se mají spojit, aby své vyvolené dokonale připravil k dílu služby, k budování Kristova těla“ (Ef 4,12). [...] Překážky před námi budou vždy, ale máme následovat svého Vůdce a čelit těžkostem společně, ruku v ruce.“ (UL 141)

Otázky k rozhovoru

1. Zamyslete se hlouběji nad darem prorockví. Proč má prorockví větší váhu než mluvení jazyky, chybí-li jejich výklad? Když si chcete zopakovat Pavlovy argumenty, přečtěte si znovu 1K 14.
2. Promluvte si o životě a působení Ellen G. Whiteové. Proč jsme jako církev přesvědčeni, že u ní šlo o skutečný projev prorockého daru? Jakým způsobem tento dar obohatil a požehnal naši církev? S jakými výzvami se setkáváme, když hledáme způsob, jak její poselství správně a co nejlépe uplatnit?
3. Zkuste si vybavit tři až pět lidí, o kterých víte, že vás mají opravdu rádi. Podle čeho víte, že jejich láska je upřímná? Co vám tento osobní zážitek prozrazuje o důvodu, proč při vysvětlování duchovních darů Pavel věnoval právě lásce tak velký prostor?
4. Přestože je láska klíčová, proč nemůže být jediným měřítkem, podle kterého posuzujeme, zda někdo zvěstuje pravdu a zda si zaslouží naši pozornost?

Obraz lásky (1K 13)

Texty na tento týden

1K 13; Mt 24,12; Ga 5,22.23; 1Tm 1,14; 1J 4,8

Základní verš

„A tak zůstává víra, naděje, láska – ale největší z té trojice je láska.“ (1K 13,13)

Láska dokáže přemoci všechno. Právě proto jí Pavel věnoval tak velkou pozornost. Řecká slova odvozená od slovesa *agapaó* – nejčastěji používaného výrazu pro lásku v Novém zákoně – se v Pavlových listech objevují více než 135krát. To představuje téměř polovinu všech výskytů v Novém zákoně a naznačuje, co je hlavním tématem Pavlových dopisů sboru v Korintu.

V Novém zákoně najdeme mnoho výjimečných pasáží o lásce – například Ř 8,35–39; 1K 2,9; 8,3; Ga 2,20; Ko 1,13 či 1Te 3,12.

Žádná z nich se však nevyrovná 13. kapitole 1. listu Korintským.

Minulý týden jsme si ukázali, že bez lásky ztrácí všechno – včetně duchovních darů – svoji hodnotu. Tento týden se hlouběji ponoříme do 13. kapitoly a jejího obdivuhodného popisu lásky.

Zjistíme, že láska je životní postoj, který se musí projevovat v praktickém životě, v činech i slovech, protože jinak nic neznamena.

Skutečná podstata lásky a její projevy se v plnosti zjevily v životě Ježíše Krista.

Osnova lekce

Tento týden se hlouběji ponoříme do „hymnu lásky“ ve 13. kapitole a prozkoumáme praktické projevy lásky. Ukážeme si, že láska není pouhým citem, ale postojem, jehož dokonalý vzor nacházíme v životě Ježíše Krista.

- 1K 13,1–3: Nezbytnost lásky v křesťanském životě (neděle)
- 1K 13,4–8: Jak láska vypadá: její aktivní projevy (pondělí)
- 1K 13,4–7: Co láska nedělá: odmítnutí sobectví (úterý)
- J 15,9–12: Ježíš jako ztělesnění a zdroj pravé lásky (středa)
- 1K 13,13: Věčná hodnota víry, naděje a lásky (čtvrtek)

PODSTATA LÁSKY

¹Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, ale lásku bych neměl, jsem jenom dunící kov a zvučící zvon. ²Kdybych měl dar proroctví, rozuměl všem tajemstvím a obsáhl všechno poznání, ano, kdybych měl tak velikou víru, že bych hory přenášel, ale lásku bych neměl, nic nejsem. ³A kdybych rozdal všechno, co mám, ano, kdybych vydal sám sebe k upálení, ale lásku bych neměl, nic mi to neprospěje. (1K 13,1–3)

Osobní studium

Minulý týden jsme se dotkli tématu lásky, jak ji představuje 1. list Korintským 13. Nyní se budeme Pavlovým slovům v této pasáži věnovat ještě podrobněji.

Přečti si znovu celou kapitolu 1K 13. Pokus se vlastními slovy vyjádřit, co nám říká o lásce.

Pavel neříká, že jazyky (1K 13,1), proroctví, rozumnost, poznání, víra (1K 13,2) a dobrotivost (1K 13,3) nemají význam. Jsou bezcenné pouze tehdy, pokud jejich hlavním motivem není láska.

Láska, kterou má Pavel na mysli, není ten typ náklonnosti, který vyjadřujeme slovy „miluji jahody“, „miluji své přátele“, nebo dokonce „miluji svou manželku (manžela) a děti“. Nejde ani o romantickou lásku, jakou známe z filmů. A přestože se tento text často čte při svatebních obřadech, Pavel zde nemluví ani o vášnivé milenecké lásce.

Tuto lásku nelze zúžit ani na náklonnost, dobročinnost, laskavost či filantropii, přestože se v nich v určité míře projevuje. Tato láska je zvláštní milostí, kterou nám dává Duch svatý. Jde o lásku, kterou nás Duch svatý motivuje k laskavému, nesobeckému a čestnému chování. Představuje bezvýhradné nasměrování našich činů, pocitů i myšlenek ke Kristu a k našim bližním.

Jaké varování vyslovuje Ježíš v Mt 24,12?

Právě proto je láska *agapé* tak důležitá a nezbytná. V Kristově moci nesmíme dopustit, aby láska v našich rodinách, sborech a komunitách ochladla. Máme před sebou Kristův příklad na kříži, kde za nás položil svůj život. Existuje snad silnější a úžasnější vyjádření lásky? Přestože Kristovu obětavou lásku nikdy nedokážeme projevit ve stejné míře jako on, z Boží milosti bychom měli usilovat co nejlépe ji zrcadlit ve svém životě.

Aplikace

V jakých konkrétních situacích by mohl projev nezištné lásky zanechat hluboký a trvalý dojem na člověku, který ji v té chvíli potřeboval víc než cokoli jiného?

CO DĚLÁ LÁSKA

‘Láska je trpělivá, laskavá, nezávidí, láska se nevychloubá a není domýšlivá. ⁵Láska nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, nedá se vydráždit, nepočítá křivdy. ⁶Nemá radost ze špatnosti, ale vždycky se raduje z pravdy. ⁷Ať se děje cokoliv, láska vydrží, láska věří, láska má naději, láska vytrvá. ⁸Láska nikdy nezanikne. Proroctví – to pomine; jazyky – ty ustanou; poznání – to bude překonáno. (1K 13,4–8)

Osobní studium

Jádrem 13. kapitoly jsou verše 4 až 7. Pavel v nich vykresluje charakteristické vlastnosti lásky – vysvětluje, co láska je a co není, nebo co láska dělá a co nedělá. Lásce dává lidskou tvář, abychom si uměli představit, jak jedná člověk pod vlivem Ducha svatého. Svůj popis staví na řadě sloves, protože lásku nevnímá jako pomíjivý cit či emoci, ale především jako konkrétní čin.

Pojďme se nejprve podívat, co láska dělá.

1. Láska je trpělivá („shovívá“ PMP; *makrothyméō*). Tento výraz vyjadřuje schopnost zachovat si rozvahu a klid i v náročných situacích. Taková trpělivost zahrnuje i vzájemnou shovívavost a ochotu snášet slabosti druhých (Ef 4,2).
2. Láska je laskavá (dobrotivá ČSP; *chrésteuomai*). Tento výraz se v Novém zákoně nachází jen na tomto místě, ale slova se stejným slovním základem jsou běžná i jinde. V Septuagintě (řeckém překladu Starého zákona) se vyskytují v Žalmech a odkazují na Boží laskavost spojenou s jeho milosrdenstvím (Ž 145,8.9). Tím, že je láska laskavá, Pavel zdůrazňuje, že náš vztah k ostatním má být odrazem Božího soucitu a milosti, kterou Bůh prokazuje nám.
3. Láska se raduje (*synchairo*) z pravdy („s pravdou“; ČEP). Tato charakteristika označuje

schopnost prožívat radost po boku jiného člověka (L 1,58; 15,6.9; 1K 12,26; Fp 2,17.18).

4. Láska vydrží („všechno snáší“ ČSP; *stegó*). Biblisté se dohadují, zda sloveso *stegó* znamená „přikrývat“ (ve smyslu zachovávat diskretnost a chránit druhého), nebo spíše „trpělivě snášet“ ve smyslu vnitřní odolnosti. Jelikož se tento výraz v 1K 9,12 jasně spojuje s vytrvalostí („snášíme nedostatek“), většina vykladačů a překladatelů se přiklání k druhému významu.
5. Láska věří (*pisteuó*). Slovo *pisteuó* pochází ze stejného slovního základu jako řecký výraz pro víru (*pistis*). V kontextu 1K 13 to znamená, že láska přistupuje k druhým s důvěrou a ve sporných situacích se přiklání k příznivějšímu vysvětlení jejich jednání.
6. Láska má naději (*elpizó*). V novozákonním kontextu se toto sloveso vždy spojuje s pevnou důvěrou nebo očekáváním, že přijde něco dobrého.
7. Láska vytrvá („všechno vydrží“ ČSP; *hypomenó*). Výrazy *stegó* a *hypomenó* mají v 1K 13,7 v podstatě stejný význam. Jsou to synonyma vyjadřující neměnnost a vytrvalost i v náročných časech. Pavel zvolil slovo *hypomenó* v závěru verše zřejmě proto, aby neopakoval slovo *stegó*. Opakováním udělal z víry a naděje ústřední bod celého výroku. Láska tedy dokáže všechno vydržet právě proto, že se opírá o víru a naději.

Aplikace

Porovnej 1K 13,4–7 s Ga 5,22.23. Jaké společné myšlenky se nacházejí v těchto dvou pasážích? Jak můžeme takovou lásku projevovat ve svém životě?

CO LÁSKA NEDĚLÁ

“Láska je trpělivá, laskavá, nezávidí, láska se nevychloubá a není domýšlivá. ⁵Láska nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, nedá se vydráždit, nepočítá křivdy. ⁶Nemá radost ze špatnosti, ale vždycky se raduje z pravdy. ⁷Ať se děje cokoliv, láska vydrží, láska věří, láska má naději, láska vytrvá. (1K 13,4–7)

Osobní studium

Znovu si přečti text 1K 13,4–7. Co myslíš, proč Pavel vedle kladných vlastností lásky jmenuje i to negativní, čím láska není, re-spektive co nedělá?

Včera jsme se zaměřili na sedm aktivních projevů lásky, dnes se soustředíme na osm věcí, které nedělá. Láska...

1. Nezávidí (*zeloó*). Řecké slovo *zeloó* může být použito v pozitivním smyslu – „toužit“, „snažit se o něco“, například když Pavel povzbuzuje Korintské: „usilujte o vyšší dary“ (1K 12,31), „usilujte o duchovní dary“ (1K 14,1) a „horlivě se snažte prorokovat“ (1K 14,39). Zde v 1K 13,4 má však slovo negativní náboj, podobně jako ve Sk 7,9. Je správné toužit po duchovních darech, ale je nesprávné závidět jiným lidem jejich dary. Závist totiž vnáší do církve rozdělení (1K 3,3).
2. Nevychloubá se (*perpereuomai*). Výraz *perpereuomai* vyjadřuje namyšlenost a snahu vynutit si obdiv okolí. Skutečná láska však není zahleděná do sebe, což ještě zřetelněji uvidíme v dalších bodech.
3. Není domýšlivá (*physioó*). Sloveso *physioó* se vyskytuje v 1K 8,1 v Pavlově známém výroku: „Poznání však vede k domýšlivosti, kdežto láska buduje.“ Vztahuje se na člověka přesvědčeného o své vlastní důležitosti.
4. Nejedná nečestně (*aschémonéó*). Sloveso *aschémonéó* má poměrně široký význam. Obecně však označuje chování, které je

v rozporu se společenskými a morálními zásadami, je hrubé, zahanbující či nevhodné. Pavel zde s největší pravděpodobností naráží na arogantní a hrubé vystupování „silnějších“ věřících vůči těm „slabším“ v korintském sboru (1K 4,10; 1K 8).

5. Nehledá (*zéteó*) svůj prospěch. To koresponduje s Pavlovým prohlášením v 1K 10,24: „Nikdo ať nemyslí sám na sebe, nýbrž ať má ohled na druhého.“ Láska je ochotná vzdát se vlastních nároků a práv v zájmu druhých (viz 5. lekce). Pokud se ve společenství každý upřímně zajímá o potřeby a práva druhých, výsledkem je požehnání pro všechny.
6. Nedá se vydráždit („nerozčiluje se“ ČSP; *paroxynó*). Sloveso *paroxynó* popisuje vnitřní rozpoložení člověka, který se nechá snadno vyprovokovat k hněvu. Znamená to, že láska není prchlivá, vztahovačná ani přecitlivělá na podněty z okolí.
7. Nepočítá (*logizomai*) křivdy („zlo“ ČSP). Sloveso *logizomai* se zde používá v účetnickém smyslu – láska si nezapisuje chyby a provinění druhých do nějakého pomyslného registru. Jinými slovy, nedílnou součástí lásky je odpuštění.
8. Nemá radost (*chairó*) ze špatnosti. Láska si nejenže nepřipomíná selhání druhých, ale ani v nich nenachází žádné potěšení. Máme-li k lidem upřímný vztah, jejich pády nás netěší – právě naopak, vedou nás k tomu, abychom jim podali pomocnou ruku.

Aplikace

Který z uvedených záporných projevů je pro tebe nejtěžší odložit? Jak ti může hlubší pochopení Boží lásky pomoci vyměnit sobecké sklony za postoj, který „nehledá svůj prospěch“?

OBRAZ JEŽÍŠE

„Jako si Otec zamiloval mne, tak jsem si já zamiloval vás. Zůstaňte v mé lásce. ¹⁰Zachováte-li má přikázání, zůstanete v mé lásce, jako já zachovávám přikázání svého Otce a zůstávám v jeho lásce. ¹¹To jsem vám pověděl, aby moje radost byla ve vás a vaše radost aby byla plná.“ ¹²„To je mé přikázání, abyste se milovali navzájem, jako jsem já miloval vás.“ (J 15,9–12)

Osobní studium

Při čtení veršů 1K 13,4–7 můžeme pocítit zklamání z toho, jak moc v projevech Pavlem popsané lásky zaostáváme. Apoštol se však při psaní tohoto „hymnu lásky“ inspiroval samotným Ježíšem. On je jediný, kdo tyto vlastnosti lásky projevil v naprosté dokonalosti. Pavlův popis lásky je proto ve skutečnosti věrným portrétem Krista.

Přečti si texty J 13,1.34; 15,9–12; 1Tm 1,14; 2Tm 1,7.13; 1J 3,16 a 1J 4,7–12.19–21. Co se můžeme dozvědět o lásce z těchto pasáží?

Bůh je láska (1J 4,8). Miluje nás tak moc, že dal za nás svého jediného Syna (J 3,16). Ježíš je dokonalým vyjádřením této lásky (Žd 1,3). Chceme-li pochopit, jak se láska projevuje, musíme se podívat na Ježíše. Při pozorném zkoumání novozákonního záznamu jeho života si uvědomíme, že v Ježíši můžeme vidět všechny pozitivní vlastnosti lásky popsané v 1K 13.

– *Ježíš je trpělivý (shovívavý).* „[...] avšak došel jsem slitování, aby Ježíš Kristus

právě na mně ukázal všechnu svou shovívavost [makrothymie]“ (1Tm 1,16).

- *Ježíš je dobrotivý.* Bible říká, že „Pán je dobrý“ (1Pt 2,3). Slovo „Pán“ v této pasáži se vztahuje na Ježíše. Výraz „dobrý“ („dobrotivý“; PMP) překládá řecké slovo *chrēstos*, které pochází ze stejného kořene jako sloveso *chrēsteuomai* („projevovat laskavost“) v 1K 13,4.
- *Ježíš se raduje z pravdy.* Prožíval hlubokou radost, když krácel v souladu s Otcovou vůlí a spočíval v jeho lásce (J 15,9–11; 17,12–14).
- *Ježíš všechno snášel (vytrpěl).* V Žd 12,2.3 se říká, že Ježíš „podstoupil kříž, nedbaje na potupu; [...] co všechno musel snést od hříšníků“. Nikdo nevytrpěl tolik jako Ježíš (Ep 2,8).
- *Ježíš důvěřuje.* Když měl Ananiáš pochybnosti o upřímnosti Pavlova obrácení (Sk 9,13.14), Ježíš mu ve vidění řekl: „Jdi, neboť on je mým nástrojem, který jsem si zvolil“ (Sk 9,15). Ježíš vidí lidi nejen takové, jací jsou teď, ale kým se mohou stát díky jeho proměňující moci.

Aplikace

Jakými dalšími způsoby nám Ježíš zjevuje, co je skutečná láska?

VÍRA, NADĚJE A LÁSKA

⁸Láska nikdy nezanikne. Proroctví – to pomine; jazyky – ty ustanou; poznání – to bude překonáno. ⁹Vždyť naše poznání je jen částečné, i naše proročování je jen částečné; ¹⁰až přijde plnost, tehdy to, co je částečné, bude překonáno. ¹¹Dokud jsem byl dítě, mluvil jsem jako dítě, smýšlel jsem jako dítě, usuzoval jsem jako dítě; když jsem se stal mužem, překonal jsem to, co je dětinské. ¹²Nyní vidíme jako v zrcadle, jen v hádance, potom však užijeme tváři v tvář. Nyní poznáváme částečně, ale potom poznám plně, jako Bůh zná mne. ¹³A tak zůstává víra, naděje, láska – ale největší z té trojice je láska. (1K 13,8–13)

Osobní studium

Doposud jsme poznali, že láska je trpělivá, dobrotivá, radostná, všechno snese, důvěřuje a je vytrvalá – a to všechno proto, že takový je Ježíš. Když tyto vlastnosti rozpoznáme v něm, naším dalším úkolem je začít Ježíše napodobovat. Přesně to si Pavel přál, aby udělali věřící v Korintu. Pokud bychom však z onoho seznamu osmi věcí, které láska nedělá, odstranili slovíčko „ne“, „získali bychom až mrazivě přesný obraz chování věřících ve sborovém společenství v Korintu: byli závistiví, chlubil se, byli namyšlení, hrubí, sobečtí, vztahovační a hledali chyby druhých. Pavel zde popsal skutečnou situaci v Korintu.“ (VERBRUGGE, Verlyn D. „1. Corinthians“, v *The Expositor's Bible Commentary: Romans-Galatians*, Grand Rapids, MI: Zondervan, 2008, s. 372)

Korintští se měli ještě hodně co učit – a my jsme na tom stejně. Poté, co Pavel popsal, co láska dělá a nedělá, uzavírá tento oddíl zdůrazněním věčné podstaty lásky. Jeho cílem je povzbudit nás, abychom pravou lásku vnesli do každodenního života.

Jednoho dne už proroctví nebudou potřebná, budeme mluvit pouze jedním ja-

zykem a chybní lidské poznání nahradí zcela nové poznání Boha (1K 13,12). Dary Ducha přestanou působit, když se naplní smysl jejich existence (1K 13,10). Ale „Láska nikdy nezanikne“ (1K 13,8).

Při Kristově návratu víru nahradí to, co uvidíme na vlastní oči (2K 5,7), a to, v co jsme s nadějí věřili, se stane skutečností (Ř 8,24). Láska však přetrvá navždy jako hlavní znak charakteru našeho trojjediného Boha. Přesto v jistém smyslu víra a naděje také přetrvávají. Víra jako zkušenost spasení (Ř 4,3) a naděje jako touha po poznávání. Tak budou víra a naděje navždy součástí života vykoupených. Ale láska – ta Boží láska – bude nad tím vším věčně kralovat.

Již brzy uvidíme našeho Pána tváří v tvář (1K 13,12). Než ten den nastane, základními pilíři našeho života mají být tyto tři hodnoty: víra, naděje a láska. Tato trojice vyjadřuje plnost křesťanského života pod vedením Ducha svatého, a proto ji Pavel ve svých listech tak často zmiňuje (Ř 5,1–5; Ga 5,5,6; Ef 1,15,18; 4,1–5). Láska je však největší z nich – je to totiž jediná vlastnost, kterou Bible definuje samotnou podstatu Boha (1J 4,8).

Aplikace

Premýšlej nad výrokem „Bůh je láska“. Jak můžeme správně pochopit hloubku tohoto tvrzení? A přestože tuto myšlenku dokážeme pochopit jen částečně, proč je pro nás toto konstatování tak úžasnou zprávou?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 30. kapitolu „Výzva k duchovnímu růstu“ z knihy *Poslové naděje a lásky* (AA 309–322; PNL 178–185).

„Nezáleží na tom, jak přesvědčivé je naše vyznání. Nejsme-li naplněni láskou k Bohu a ke svým bližním, nejsme pravými Kristovými učedníky. I kdybychom měli tak velikou víru, že bychom byli schopni konat zázraky, bez lásky by nám nebyla nic platná. Možná, že jsme neobyčejně štědrí; i kdybychom však rozdali všechn svůj majetek chudým, Bůh by v našem činu nenašel zalíbení, pokud bychom to udělali z jiných pohnutek než z opravdové lásky. Ve své horlivosti můžeme dokonce zemřít mučednickou smrtí. Pokud však neobětujeme svůj život z lásky, Bůh nás bude považovat jen za oklamané nadšence nebo ctižádostivé pokrytce.“ (AA 318.319; PNL 183)

„Máme až dost kázání. [...] Co ale doopravdy potřebujeme, je láska k lidem, kteří hynou – láska, která proudí v hojnosti přímo z Božího trůnu.

Pravé křesťanství prostupuje láskou celého člověka. Dotýká se každé jeho části – mysli, srdce, pomáhajících rukou i nohou. Dává sílu stát pevně tam, kde ho chce mít Bůh, aby nešel křivými cestami a nezpůsobil, že ti slabí ztratí směr.

Hořící, stravující Kristova láska k lidem, kteří hynou, je tím, co dává život celému křesťanství.“ (LHU 134)

„Uzdravovat ale dokáže jen láska, která vyvěrá z Krista. Jen ten, v kom tato láska proudí jako míza ve stromě nebo krev v těle, může vyléčit poraněnou duši.“ (Ed 114; Vých 68)

Otázky k rozhovoru

1. Považujete Pavlův seznam kladných vlastností lásky za úplný, nebo jsou podle vás i další aspekty, které by v něm mohly být? Jaké další projevy lásky byste k nim na základě svých zkušeností či studia Bible doplnili?
2. Co měl podle vás Pavel na mysli pod příkazem „Držte se lásky“ (1K 14,1)? Jak tato slova souvisí s charakteristikou lásky v 1K 13,4–7?
3. Kterou vlastnost lásky nejvíce potřebujete uplatnit ve svém každodenním životě? Které projevy lásky jsou důležité ve vašem místním sboru? Proč Pavel přirovnává lásku k takovým darům, jako je prorockví, jazyky a poznání (1K 13,8)?
4. Pavel naznačuje, že klíčem k vyřešení nejednoty v korintském sboru je právě láska. Proč tomu tak je? V čem je tento princip důležitý i pro naše církevní společenství dnes?

Moc Kristova vzkříšení (1K 15)

Texty na tento týden

1K 15; L 24,44–47; Zj 20,5.6; Ko 2,12; 2Tm 1,12; 1Te 4,13–17

Základní verš

„A jestliže Kristus nebyl vzkříšen, pak je naše zvěst klamná, a klamná je i vaše víra [...] Nebyl-li však Kristus vzkříšen, je vaše víra marná, ještě jste ve svých hříších...” (1K 15,14.17)

Je fascinující, že již ve své době čelil Pavel lidem, kteří zpochybňovali vzkříšení z mrtvých. Vždyť lidé na vlastní oči viděli ničivé následky smrti na lidském těle. Věděli, jak se tělo mění na prach, dokud z něj nezbude téměř nic. Rovněž si uvědomovali, že mnozí jsou mrtví už celé věky. Vždyť většina lidí je mrtvá mnohem déle, než trval jejich pozemský život.

Vzkříšení z mrtvých se jim ani tehdy nezdálo uvěřitelnější než nám dnes – alespoň z čistě lidské perspektivy. Právě to byl problém, na který se Pavel snažil odpovědět.

Šlo o zásadní věc. Pokud totiž Kristus nevstal z mrtvých, není tím, za koho se vydával, kříž ztratil svůj význam a naše hříchy zůstaly nevykoupeny. V takovém případě by nám nezbyvalo nic jiného než čiré zoufalství. Náš Pán však vstal z mrtvých, vystoupil na nebesa a opět přijde, aby nás vzal k sobě domů!

Tento týden se budeme věnovat 1. listu Korintským 15. kapitole a poselství o Kristově zmrtvýchvstání. Pod vlivem okolního pohanského myšlení se v Korintu objevily názory, které vzkříšení popíraly. Pavel na to reaguje důrazným prohlášením, že Kristovo vzkříšení je naší jedinou nadějí na záchranu.

Osnova lekce

Tato lekce se věnuje 15. kapitole a rozebírá klíčový pilíř křesťanské víry – vzkříšení Ježíše Krista a budoucí vzkříšení věřících. Pavel argumentuje, že bez této naděje by byla naše víra marná a evangelium by ztratilo svůj smysl.

- 1K 15,1–4: Zvěstování vzkříšení podle Písem (neděle)
- 1K 15,14–19: Důsledky popírání skutečnosti vzkříšení (pondělí)
- 1K 15,20–24: Kristus jako prvotina vzkříšených (úterý)
- 1K 15,36–41: Přirovnání vzkříšeného těla k semeni (středa)
- 1K 15,54–57: Konečné vítězství nad hříchem a smrtí (čtvrtek)

ZVĚSTOVÁNÍ KRISTOVA ZMRTVÝCHVSTÁNÍ

¹Chci vám připomenout, bratři, evangelium, které jsem vám zvěstoval, které jste přijali, které je základem, na němž stojíte, ²a skrze něž docházíte spásy, držíte-li se ho tak, jak jsem vám je zvěstoval – vždyť jste přece neuvěřili nadarmo. ³Odevzdal jsem vám především, co jsem sám přijal, že Kristus zemřel za naše hříchy podle Písem ⁴a byl pohřben; byl vzkříšen třetího dne podle Písem... (1K 15,1–4)

Osobní studium

Pavel otevírá 15. kapitulu 1. listu Korintským důrazem na evangelium, o kterém říká, že (1) jim ho zvěstoval, (2) oni ho přijali, (3) setrvávají v něm a (4) skrze něj jsou spaseni (1K 15,1.2). Tímto úvodem Pavel připravuje půdu pro další argumentaci a zdůrazňuje, že bez Kristova zmrtvýchvstání není spasení (viz také Ř 10,9.10). Vzkříšení je natolik klíčovým pilířem evangelia, že pokud ho někdo popírá, popírá samotnou podstatu své víry v Krista.

Porovnej úvodní text (1K 15,1–4) s texty L 24,44–47 a Ř 1,1–4. Co mají tyto pasáže společného?

Text 1K 15,1–4 nabízí stručné shrnutí Pavlova poselství. Není až tak důležité, zda se slovní spojení „podle Písem“ odvolává na konkrétní starozákonné texty nebo na Sta-

rý zákon jako celek. Podstatné je, že smrt a zmrtvýchvstání Ježíše Krista jsou naplněním Božích zaslíbení ze Starého zákona.

Přečti si 1K 15,2.11. Proč jsou v těchto textech pojmy „uvěřit“ a „zvěstovat“ vedle sebe? Jaký je mezi nimi vzájemný vztah?

Každý, kdo zvěstuje Kristovo zmrtvýchvstání, musí být v první řadě přesvědčen o tom, že jde o historickou událost. Z tohoto pohledu je text v 1K 15,5–8 pro Nový zákon klíčový. Přináší totiž pádné biblické důkazy o tom, že vzkříšeného Krista vidělo množství svědků, z nichž mnozí byli v době, kdy Pavel psal tento dopis, stále naživu (1K 15,6).

Pavel v podstatě říká: „Jděte se jich sami zeptat, co viděli.“ Tak pevně byl přesvědčen o skutečnosti Kristova zmrtvýchvstání.

Ti lidé byli očitými svědky. Přesně, jak Ježíš řekl, když se jim zjevil: „Vy jste toho svědky“ (L 24,48).

Aplikace

O jaké důvody se opírá naše víra v Kristovo zmrtvýchvstání? A jsou další věci – ať už duchovní nebo jiné – o jejichž existenci jsme přesvědčeni, i když jsme je nikdy neviděli na vlastní oči?

VZKŘÍŠENÝ KRISTUS, NAŠE JEDINÁ NADĚJE!

¹⁴A jestliže Kristus nebyl vzkříšen, pak je naše zvěst klamná, a klamná je i vaše víra, ¹⁵a my jsme odhaleni jako lživí svědkové o Bohu: dosvědčili jsme, že Bůh vzkřísil Krista, ale on jej nevzkřísil, není-li vzkříšení z mrtvých. ¹⁶Neboť není-li vzkříšení z mrtvých, nebyl vzkříšen ani Kristus. ¹⁷Nebyl-li však Kristus vzkříšen, je vaše víra marná, ještě jste ve svých hříších, ¹⁸a jsou ztraceni i ti, kteří zesnuli v Kristu. ¹⁹Máme-li naději v Kristu jen pro tento život, jsme nejubožejší ze všech lidí! (1K 15,14–19)

Osobní studium

V 1K 15,9–19 Pavel vysvětluje, jak závažné následky má popírání vzkříšení. Bez zmrtvýchvstání nemáme žádnou naději v přítomnosti, natož v budoucnosti.

Přečti si 1K 15,9–19. Co ztrácíme, pokud Kristus nebyl vzkříšen?

Starověcí pohané obecně nevěřili ve vzkříšení. Platilo to zejména pro řecký svět, který věřil v dualismus – tedy že po smrti se duše oddělí od těla a přenesení se do říše mrtvých. Pavel proto v 1K 15,12–19 neskrývá svůj údiv a ptá se: „Když se tedy zvěstuje o Kristu, že byl vzkříšen, jak mohou někteří mezi vámi říkat, že není zmrtvýchvstání?“ (1K 15,12). Taková pochybnost je pro něj nepochopitelná, zvláště když existuje tolik očitých svědků (1K 15,5–8). Varuje, že bez vzkříšení je celá jejich naděje postavena na lži a oni stále zůstávají ve svých hříších.

Pavel vysvětluje, že pokud není zmrtvýchvstání, pak: (1) nebyl vzkříšen ani Kristus (1K 15,13.16), (2) naše zvěstování

je zbytečné (1K 15,14), (3) naše víra je bezpředmětná (1K 15,14); (4) jsme falešní svědci (1K 15,15), (5) naše víra je zbytečná (1K 15,17), (6) stále si neseme břemeno našich hříchů (1K 15,17) a (7) ti, kdo zemřeli, jsou navždy ztraceni (1K 15,18).

Bez vzkříšení jsou kázání i víra „klamné“ (1K 15,14; „prázdné“ ČSP). Překlad řeckého slova *kenos* jako „prázdné“ je sice výstižný, ale má velmi široký význam. Otázkou zůstává, zda Pavel myslí „prázdné“ ve smyslu postrádající pravdu (tedy „nepravdivé“, „klamné“), nebo výsledky („neúčinné“) nebo beze smyslu či cíle („zbytečné“).

Bez ohledu na přesný odstín významu platí, že pokud vzkříšení neexistuje, víra je podle Pavla „marná“ – řecky *mataios* (1K 15,17). I když je tento výraz blízký pojmu *kenos*, zdůrazňuje, že bez živého Ježíše je víra zbytečná a je jen velkým sebeklamem. Znamenalo by to totiž, že nám naše hříchy nebyly odpuštěny (1K 15,17). V takovém případě bychom byli falešnými svědky, kteří lžou druhým a sami žijí ve lži (1K 15,15).

Aplikace

Jaký smysl by dávala celá 15. kapitola, kdyby mrtví odcházeli do nebe či pekla ihned po smrti? Proč je v tomto kontextu tak klíčové rozumět biblickému učení o tom, že mrtví „spí“?

KRISTUS JAKO PRVNÍ

²⁰Avšak Kristus byl vzkříšen jako první z těch, kdo zesnuli. ²¹A jako vešla do světa smrt skrze člověka, tak i zmrtvýchvstání: ²²jako v Adamovi všichni umírají, tak v Kristu všichni dojdou života.

²³Každý v daném pořadí: první vstal Kristus, potom při Kristově příchodu vstanou ti, kdo jsou jeho. ²⁴Tu nastane konec, až Kristus zruší vládu všech mocností a sil a odevzdá království Bohu a Otci. (1K 15,20–24)

Osobní studium

Bez živého Ježíše by byly všechny naše naděje týkající se budoucnosti jen iluzí a klamem (1K 15,12–19). „Avšak Kristus byl vzkříšen“ (1K 15,20)! Jeho zmrtvýchvstání je historický fakt. Díky tomu máme jistotu, že všichni, kdo zemřeli v Kristu, budou vzkříšeni při jeho druhém příchodu (1K 15,20–23).

Jak rozumíš tomu, že „Kristus byl vzkříšen první“ (1K 15,20–24)?

Na konci historie zla na této zemi budou tělesně vzkříšeni ti, kdo zesnuli v Kristu (1K 15,23; Zj 20,4–6). Kristus jako „poslední Adam“ předá království Otci a odevzdá mu tak vládu nad světem (1K 15,25–28). Kristovo podřízení se Bohu (1K 15,28) je třeba vnímat v kontextu paralely mezi ním a Adamem. Jako poslední Adam v plánu vykoupení (1K 15,45) se Ježíš zcela podřizuje vůli Otce, v čemž první Adam selhal.

Ve verších 1K 15,29–34 se Pavel opět zamýšlí nad tím, jak nerozumné je popírat Kris-

tovo zmrtvýchvstání. Argumentuje křtem, který symbolizuje naše spojení s Kristem v jeho smrti i vzkříšení (Ř 6,3,4; Ko 2,12). Pokud vzkříšení neexistuje, křest ztrácí svůj význam. Největší záhadou tohoto textu však zůstávají Pavlova slova o tom, „že se někteří dávají křtít za mrtvé“ (1K 15,29).

„Existují různé výklady tohoto místa, ale nejpravděpodobněji jde o rozhodnutí přijmout křest s nadějí na opětovné setkání se zesnulými blízkými při vzkříšení. Další možností je, že k rozhodnutí pro křest je inspiroval příkladný život těch, kteří zemřeli v Kristu. V tomto smyslu by se lidé nedávali křtít místo mrtvých, ale kvůli nim.“ (COSAERT, Carl P. „1. Corinthians“, *Andrews Bible Commentary: New Testament*. Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2022, s. 1652)

Dále, kdyby vzkříšení neexistovalo, nemělo by pro Pavla a ostatní žádný smysl riskovat život (1K 15,30–32). V takovém případě by bylo rozumnější užívat si požitků, které nabízí tento svět (1K 15,32).

Aplikace

Uvažuj o Pavlových slovech ve 2Tm 1,12. Odkud čerpal tak neotřesitelnou jistotu ohledně budoucnosti? A jak ji můžeme získat my?

VZKŘÍŠENÉ TĚLO

³⁶Jaká pošetilost! To, co zaséváš, nebude oživeno, jestliže neumře. ³⁷A co zaséváš, není tělo, které vzejde, nýbrž holé zrno, ať už pšenice nebo nějaké jiné rostliny. ³⁸Bůh však mu dává tělo, jak sám určil, každému semeni jeho zvláštní tělo. ³⁹Není jedno tělo jako druhé, nýbrž jiné tělo mají lidé, jiné zvířata, jiné ptáci, jiné ryby. ⁴⁰A jsou tělesa nebeská a tělesa pozemská, ale jiná je sláva nebeských a jiná pozemských. ⁴¹Jiná je záře slunce a jiná měsíce, a ještě jiná je záře hvězd, neboť hvězda od hvězdy se liší září. (1K 15,36–41)

Osobní studium

V 1K 15,35–39 Pavel stručně objasňuje podstatu tělesného vzkříšení. Celou úvahu otvírá dvěma klíčovými otázkami: „Jak vstanou mrtví? V jakém těle přijdou?“ (1K 15,35). Na tyto otázky odpovídá text 1K 15,36–49.

Jak úvodní verše (1K 15,36–41) odpovídají na otázky z 1K 15,35?

Pavel vysvětluje proces vzkříšení pomocí tří analogií. První (1K 15,36–38) přirovnává tělo k semenu: aby se z něho stala rostlina, musí původní semeno „zemřít“. Odkaz je jasný – vzkříšení je Boží zázrak. Ve druhém přirovnání (1K 15,39,40) připomíná, že Bůh stvořil na tomto světě pro lidi a zvířata různá těla, vhodná do našeho prostředí. Stejně budou naše nová těla přizpůsobena nebeskému světu. Ve třetí analogii mluví o oslaveném těle (1K 15,40,41). Zdůrazňuje, že krása a vznešenost vzkříšeného těla daleko přesáhne naše nynější, hříchem poznamenaná těla.

Tento rozdíl Pavel znázorňuje čtyřmi protiklady mezi současným a vzkříšeným tělem. Naše dnešní tělo je pozemské, pomíjivé, slabé a přirozené, zatímco vzkříšené bude nebeské, nepomíjivé, mocné a duchovní (1K 15,40–44). Pavel přitom používá pro pohřbené i vzkříšené tělo řecké slovo *sóma*, čímž naznačuje, že mezi nimi existuje určitá spojitost (kontinuita). Zároveň však zmíněné kontrasty jasně ukazují na zásadní přeměnu. Naše nová těla – díky Pánu – již nebudou podléhat slabosti a zániku jako ta současná.

Když Pavel mluví o „duchovním“ těle, nemá na mysli nehmotnou existenci. Na jiném místě vysvětluje, že Ježíš „promění tělo naší poníženosti v podobu těla své slávy“ (Fp 3,21). Budeme mít skutečná, hmatatelná těla, která však již nebudou podléhat únavě, stárnutí ani zániku. Pro nás, kteří známe jen nemoc a smrt, je těžké představit si svět bez nich – ale právě to nám Ježíš slibuje.

Aplikace

Jak nám vědomí, že naše těla jednou budou proměněna k dokonalosti, pomáhá trpělivě a odhodlaně snášet naše současná tělesná omezení?

KONEČNÉ VÍTĚZSTVÍ NAD SMRTÍ

⁵⁴A když pomíjitelné obleče nepomíjitelnost a smrtelné nesmrtelnost, pak se naplní, co je psáno: „Smrt je pohlčena, Bůh zvítězil!“ ⁵⁵Kde je, smrti, tvé vítězství? Kde je, smrti, tvá zbraň?“ ⁵⁶Zbraní smrti je hřích a hřích má svou moc ze zákona. ⁵⁷Chvála buď Bohu, který nám dává vítězství skrze našeho Pána Ježíše Krista! (1K 15,54–57)

Osobní studium

Co nám úvodní verše (1K 15,54–57) říkají o našem konečném vítězství nad smrtí?

Poslední odstavec 15. kapitoly Pavel otvírá překvapivým tvrzením: „Toto vám říkám, bratři, že tělo a krev nemůže být dědicem Božího království ani porušitelné nebude dědicem neporušitelného“ (1K 15,50; ČSP). Mnozí v tom vidí důkaz, že v nebi budeme jen nehmotnými bytostmi, ale kontext hovoří o něčem jiném. Pavel zde používá literární paralelismus: „tělo a krev“ odpovídá „porušitelnosti“, zatímco „Boží království“ je spojeno s „neporušitelností“. Podobně jako ve verších 1K 15,42–49, i zde porovnává naše současné tělo (často již mrtvé a pohřbené) se vzkříšeným tělem. To první podléhá smrti a zániku, to druhé je neporušitelné (ČSP; nepomíjitelné ČEP) a nesmrtelné (1K 15,50.53.54). Pavel tím říká, že proto, abychom mohli žít v nebeské realitě, musí naše těla projít radikální proměnou.

Pavel pod pojmy porušitelnost a smrtelnost vnímá celou naši hříšnou přirozenost. Výraz „tělo a krev“ byl v židovském myšlení běžným označením pro padlé lidstvo. Proto je nezbytné, aby naše těla prošla při Kristově návratu hlubokou proměnou a byla zbavena každé stopy nedokonalosti.

Až ve chvíli, kdy bude naše hříšná přirozenost minulostí (1K 15,54) a projdeme zkušností oslavení (1K 15,51–53; 1Te 4,13–17), naplní se slova: „Smrt je pohlčena, Bůh zvítězil!“ (1K 15,54). Tehdy zazní vítězný hymnus: „Kde je, smrti, tvé vítězství? Kde je, smrti, tvá zbraň?“ (1K 15,55). Celá tato velkolepá událost nastane při druhém příchodu Krista (1K 15,51.52).

Zkusme si to představit: v momentu smrti zavřeme oči a hned v následujícím okamžiku, který si uvědomíme, zažijeme vzkříšení z mrtvých a Ježíšův druhý příchod. Je úplně jedno, v jaké době věřící člověk zemřel – třeba i před tisíci lety – „naráz, v okamžiku“ bude oživen. „Až zazní [polnice], mrtví budou vzkříšeni k nepomíjitelnosti a my živí proměněni“ (1K 15,52).

Aplikace

Všichni si občas povzdechne, jak rychle utíká čas. Podobně rychle se nám přibližuje i Ježíšův druhý příchod. Možná že naše první myšlenka při jeho návratu bude: „Tedy, Pane, tvůj příchod přišel opravdu brzy!“ Jak nám tato myšlenka pomáhá lépe se vyrovnat s tím, co někdy vnímáme jako „zpoždění“?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 40. kapitolu „Vysvobození“ z knihy *Velké drama věků* (GC 635–652; VDV 410–420).

„Kristovo božství je pro věřícího zárukou věčného života. Ježíš řekl: ‚Kdo věří ve mne, i kdyby umřel, bude žít. A každý, kdo žije a věří ve mne, neumře navěky. Věříš tomu?‘ (J 11,25.26). Kristus měl na mysli svůj druhý příchod, kdy spravedliví mrtví vstanou v neporušitelné podobě a spravedliví živí budou přeneseni do nebe a nepoznají smrt. Zázrakem vzkříšení Lazara chtěl Kristus poukázat na vzkříšení všech spravedlivých, kteří zemřeli.“ (DA 530; TV 338)

„Země se silně otřásla, když hlas Božího Syna zavolal ty, kdo spali v Kristu. Odpověděli na jeho volání a vyšli z hrobů oblečení do nesmrtelné slávy. Volali: ‚Kde je, smrti, tvé vítězství? Kde je, smrti, tvá zbraň?‘ (1K 15,55).

Pak živí věřící i vzkříšení propukli v dlouhý, vítězný jásot. Těla, která byla uložena do hrobu poznamenána nemocí a smrtí, vstala k životu v dokonalém zdraví a plné síle. Živí věřící se najednou, v jediném okamžiku promění a společně s vzkříšenými budou vzati vzhůru. Spolu pak vyjdou vstříc svému Pánu v oblacích.

Jak úžasné to bude setkání! Přátelé, které rozdělila smrt, se znovu setkají – a už se nikdy nerozdělí.“ (SR 411.412)

Otázky k rozhovoru

1. Vzpomeňte si na ty, kteří byli očitými svědky Kristova zmrtvýchvstání (Sk 1,22; 2,32; 3,15; 4,33; 5,30–32). Přestože nás od této události dělí přibližně dva tisíce let, jakým způsobem můžeme být i my dnes „svědky“ jeho vzkříšení?
2. Kristovo zmrtvýchvstání je nedílnou součástí evangelijního poselství (1K 15,1–4). Bez něho by hlásání Kristovy smrti bylo zbytečné (1K 15,14). Samotná Kristova smrt by byla marná. Proč? Co říká vaše odpověď na tuto otázku o moci Kristova zmrtvýchvstání?
3. Uvažujte o Pavlově výroku: „Jestliže mrtví nevstanou, pak, ježme a pijme, neboť zítra zemřeme“ (1K 15,32). O co Pavlovi jde? Co se snaží zdůraznit?
4. Přemýšlejte o tom, co se děje s člověkem po smrti. Proč by celá 1K 15 ztratila logiku, kdyby spasení odcházeli do nebe ihned po své smrti?

Láska jako základ služby (2K 1-2)

Texty na tento týden

2K 1,3-14; 2K 2,17; 2K 4,2; 1K 16,5-7; 2K 7,5-13; 2K 2,5-17

Základní verš

„Psal jsem ve veliké stísněnosti a se sevřeným srdcem, s mnohými slzami – ne proto, abyste byli zarmouceni, ale abyste poznali, jak veliká je má láska k vám.“ (2K 2,4)

Apoštol Pavel rozhodně neměl snadný život. Kromě vězení a život ohrožujících situací, kterým čelil, také napsal: „Od Židů jsem byl pětkrát odsouzen ke čtyřiceti ranám bez jedné, třikrát jsem byl trestán holí, jednou jsem byl kamenován, třikrát jsem s lodí ztroskotal, noc a den jsem jako trosečník strávil na širém moři. Častokrát jsem byl na cestách – v nebezpečí na řekách, v nebezpečí od lupičů, v nebezpečí od vlastního lidu, v nebezpečí od pohanů, v nebezpečí ve městech, v nebezpečí v pustinách, v nebezpečí na moři, v nebezpečí mezi falešnými bratřími, v námaze do úpadu, často v bezesných nocích, o hladu a žízni, v častých postech, v zimě a bez oděvu. A nadto ještě na mne denně doléhá starost o všechny církve“ (2K 11,24-28).

V jeho dopisech do Korintu jasně vnímáme „starost“, kterou o tento sbor měl. Přes všechny problémy je nikdy nepřestal milovat – podobně jako nás nikdy nepřestává milovat Kristus. Pavel se totiž právě od Ježíše naučil přistupovat k církvi s láskou, která je odrazem Kristovy lásky k nám (2K 5,14; viz také 1K 11,1).

Osnova lekce

V této lekci se přesuneme do 2. listu Korintským, který ukazuje nejen Pavlovu upřímnou starost o tento problematický sbor, ale i jeho velkou lásku k věřícím. Nejprve si všimneme toho, jak se útěcha, kterou nám nabízí v těžkých chvílích Bůh, stává základem pro obnovu narušených vztahů.

- 2K 1,3-7: Bůh jako zdroj útěchy v každém soužení (neděle)
- 2K 1,12-14: Služba založená na upřímnosti a čistotě (pondělí)
- 2K 2,3,4: Změna plánů motivovaná ohleduplností a láskou (úterý)
- 2K 2,5-11: Výzva k odpuštění a přijetí kajícího (středa)
- 2K 2,14-17: Kristovo vítězství a vůně poznání Boha (čtvrtek)

BOŽÍ ÚTĚCHA

³Pochválen buď Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, Otec milosrdenství a Bůh veškeré útěchy! *“On nás potěšuje v každém soužení, abychom i my mohli těšit ty, kteří jsou v jakékoli tísní, tou útěchou, jaké se nám samým dostává od Boha.* ⁵*Jako na nás v hojnosti přicházejí utrpení Kristova, tak na nás skrze Krista přichází i útěcha.* ⁶*Máme-li soužení, je to k vašemu povzbuzení a spáse; docházíme-li útěchy, je to zase k vašemu povzbuzení; to vám dá sílu, abyste vydrželi stejné utrpení, v jakém jsme my.* ⁷*Máme pevnou naději a jsme si jisti, že jako jste účastni utrpení, tak budete účastni také útěchy.* (2K 1,3–7)

Osobní studium

Přečti si 2K 1,3–7. Jaký je důvod Pavlova vděčného postoje?

Pavel vyjadřuje vděčnost zejména za Boží útěchu, která provází trpící. V tomto krátkém textu se sloveso „potěšovat“, „povzbuzovat“ (*parakaleó*) a podstatné jméno „útěcha“ (*paraklésis*) objevují dohromady desetkrát. Jedná se o pozoruhodnou koncentraci, protože v celém dopise se tyto výrazy nacházejí celkem 29krát. Bůh je zde představen jako „Otec milosrdenství a Bůh veškeré útěchy! On nás potěšuje v každém soužení...“ (2K 1,3.4).

Útěchu, kterou dostáváme od Boha, si nemáme nechávat jen pro sebe (2K 1,4.5). Jen ten, kdo sám zakusil Boží potěšení ve vlastním soužení, dokáže skutečně a účinně utěšovat druhé v jejich trápeních. Pavel byl schopen přinášet útěchu právě proto, že

ji sám uprostřed utrpení přijímal od Boha (viz 2K 1,6). To je podstata křesťanské lásky v praxi!

Za co Pavel vyjadřuje vděk v 2K 1,8–11?

Pavel popisuje soužení, které „dolehlo na nás nad míru těžce, nad naši sílu, až jsme se dokonce vzdali naděje, že to přežijeme“ (2K 1,8). Ve chvíli, kdy se zdálo, že jejich jedinou nadějí zůstává už jen vzkříšení, zasáhl Bůh a situace se obrátila (2K 1,10). Od strachu ze smrti (2K 1,8) tak přešli k pevné naději, že je Bůh ochrání i v budoucnosti (2K 1,10). Zkušenost s Boží ochranou v minulosti nám dodává odvahu věřit, že tak učiní znovu. Bůh totiž může využít těžké chvíle, aby nás naučil důvěřovat mu. Dovolíme-li, aby nás zkoušky přitáhly blíže k Bohu, mohou se stát cestou k naší duchovní zralosti. Pavel také zdůrazňuje sílu přímělných modliteb a vděčnosti, která přichází s vědomím, že nás Bůh vysvobodil (2K 1,11).

Aplikace

Co ti pomáhá zvládat obtíže a utrpení, které přicházejí do tvého života?

JEDNODUCHOST A UPŘÍMNOST

¹²*Toto je naše chlouba: Naše svědomí nám dosvědčuje, že jsme v tomto světě a zvláště vůči vám žili ve svatosti a ryzosti před Bohem a nespolehali na světskou moudrost, nýbrž na milost Boží.*

¹³*Náš dopis nemá jiný smysl, než jak mu sami rozumíte, když ho čtete. Jednou, doufám, dokonale pochopíte, ¹⁴co jste snad aspoň zčásti již pochopili, že v den našeho Pána Ježíše budeme vaši chloubou, tak jako vy zase naši. (2K 1,12-14)*

Osobní studium

Včera jsme viděli, že Pavlova láska ke korintskému sboru se projevovala v jeho schopnosti přinášet jim útěchu v trápení – podobně jako on sám přijímal útěchu od Boha (2K 1,1-11). Dnes se podíváme na to, jak se Pavlova láska k nim odrazila v osobní integritě a čestnosti, s jakou on i jeho spolupracovníci k věřícím v Korintu přistupovali.

Podívej se na úvodní text (2K 1,12-14) ve světle veršů 2K 2,17 a 2K 4,2. Jakým způsobem Pavlova čestnost a upřímnost svědčí o jeho hluboké lásce k věřícím v Korintu?

Text 2K 1,12-14 představuje hlavní téma, kterému se Pavel bude věnovat ve zbytku dopisu. Část korintského sboru totiž zpochybňovala jeho čestnost a apoštolství. Vyčítali mu nestálost a nerozhodnost, což považovali za neslučitelné s výkonem apoštolské služby. Pavel na to reaguje zdůrazněním, že on i jeho spolupracovníci k nim vždy přistupovali maximálně čestně a zásadově.

Chování Pavla a jeho spolupracovníků charakterizují ve verši 2K 1,12 dva termíny vyjádřené v řečtině velmi blízkými synonymy: upřímnost a čistota („svatost a ryzost“ ČEP; „prostota a upřímnost“ ČSP). Pojem „upřímnost“ má základ v řeckém slově *haplotés*. V tomto kontextu vyjadřuje osobní morální celistvost ve slovech i činech a vypovídá o ryzosti pohnutek (Ef 6,5; Ko 3,22). Také termín „čistota“ (z řeckého *eilikrineia*) zdůrazňuje vnitřní integritu a čistotu úmyslů.

Věřící v Korintu neměli důvod zpochybňovat Pavlovy záměry. Apoštol zdůrazňuje, že jeho přímočarost a upřímnost mají svůj původ v Bohu (2K 1,12). Pavel v tomto verši také dodává, že předpoklady pro službu dostáváme díky „Boží milosti“.

Zdá se, že Pavlovi kritici v předchozích dopisech nesprávně pochopili jeho vyjádření (2K 1,13.14). Apoštol zdůrazňuje, že jeho záměry byly vždy srozumitelné a jasné. Byl si jist, že čistota jeho slov, pohnutek i jednání se naplno projeví „v den našeho Pána Ježíše“ (2K 1,14).

Aplikace

Jakou máš zkušenost s tím, že někdo zpochybňoval nebo útočil na tvé úmysly, přestože byly upřímné a dobře míněné? Vede tě tato zkušenost k tomu, abys byl opatrný, než začneš soudit pohnutky jiných lidí?

MĚNÍCÍ SE PLÁNY

⁵Přijdu k vám, až dokončím cestu Makedonií. Makedonií totiž jen projdu, ⁶ale u vás bych chtěl zůstat déle, snad i přes celou zimu, abyste vy mne potom vypravili na další cestu. ⁷Nerad bych se u vás jen zastavil; doufám, že s vámi budu moci zůstat nějaký čas, dovolí-li to Pán. (1K 16,5–7)

Osobní studium

Ukázali jsme si, že část korintského sboru měla pochybnosti o upřímnosti Pavlových úmyslů a jeho lásce. Dnes přezkoumáme jeden specifický důvod tohoto napětí: změnu apoštolových cestovních plánů (2K 1,15–2,4).

Jaký byl Pavlův původní cestovní plán (1K 16,5–7)?

Pavel už v minulosti Korint navštívil. Původně zamýšlel projít Makedonií a vrátit se do Korintu, kde chtěl strávit zimní období (1K 16,5,6). Z Korintu měl namířeno přímo do Judska, aby doručil sbírku pro chudé v Jeruzalémě. Do této pomoci se štědře zapojili nejen sbory v Makedonii, ale i v Achaji, Galacii a Asii. Své záměry však přehodnotil poté, co mu Timoteus přinesl z Korintu nepříznivé zprávy (1K 4,17; 16,10; 2K 1,1).

Pavlovým původním záměrem bylo cestovat z Efezu přímo do Korintu, aby vyřešil potíže, o kterých ho informoval Timoteus. Upravený plán cesty měl vypadat takto: Efez – Korint – Makedonie – Korint – Judsko (2K 1,15,16). Poté, co Pavel přišel z Efezu do Korintu, se však se nakonec vrátil zpět do Efezu. Plány změnil proto, že jeho poslední návštěva ve sboru dopadla špatně. Rozhodl se tedy pro odklad a z Efezu jim poslal dopis. Upřednostnil písemný kontakt před

osobním setkáním, aby další návštěvou situaci ještě více nevyhrotil (2K 2,1,3).

Pavlovy záměry během jeho poslední návštěvy v Korintu byly špatně interpretovány. Část věřících ho označila za nespolehlivého a tvrdila, že mu na nich dostatečně nezáleží (2K 1,17). Apoštol na tato obvinění reagoval tak, že pozornost korintských věřících zaměřil na Kristovo evangelium. Svůj záměr navštívit je, jakmile to bude možné, myslel upřímně – stejně jako Bůh věrně naplnil všechna svá zaslíbení, která jim dal v Kristu (2K 1,18–22).

„Ke všem zaslíbením Božím, kolik jich jen jest, bylo v něm řečeno ‚Ano‘. A proto skrze něho zní i naše ‚Amen‘ k slávě Boží“ (2K 1,20).

Jeho postoj tedy nebyl matoucí kombinací „ano“ a „ne“ podle toho, jak se to právě hodilo, jak mu vyčítali kritici. Naopak, jeho slovo bylo jednoznačné „ano“ – stejně, jako je Boží působení v Kristu vždy jasným „ano“ (2K 1,19).

Skutečným důvodem, proč se Pavel rozhodl pro dopis místo osobní návštěvy, byla tedy jeho hluboká láska ke Korintským, ne nedostatek jeho zájmu (2K 2,4). Další setkání bezprostředně po předchozí bolestné zkušenosti by jim přineslo další trápení, ne radost, kterou jim svou přítomností chtěl působit (2K 1,24; 2K 2,3). Je až zarážející, jak snadno mohou být překrouceny i ty nejlepší úmysly.

Aplikace

Jak můžeme rozpoznat situace, kdy je největším projevem lásky změna našich plánů, a to i za cenu, že budeme nepochopeni? Jak můžeme lépe vysvětlovat své pohnutky, když si druzí naše jednání špatně vykládají?

ODPUŠTĚNÍ A OPĚTOVNÉ POTVRZENÍ LÁSKY

⁵Jestliže někdo způsobil zármutek, nezpůsobil ho jen mně, nýbrž aspoň zčásti – nechci přehánět – vám všem. ⁶Stačí už to pokárání, kterého se mu dostalo od většiny z vás. ⁷Proto je nyní spíše třeba, abyste mu odpustili a potěšili ho, aby se takový člověk pod přívalem zármutku nezhroutil. ⁸Náléhavě vás prosím, abyste mu dokázali svou lásku. ⁹Proto jsem vám také psal, abych poznal, jak se osvědčíte, zda jste ve všem poslušní. ¹⁰Komukoli něco odpustíte, odpustím i já. A když já něco odpouštím – mám-li co odpouštět – činím to před tvářmi Kristovou kvůli vám, ¹¹aby nás satan neobelstil; jeho úskočnost přece známe. (2K 2,5-11)

Osobní studium

Pavel se po návratu do Efezu rozhodl, že Korint znovu osobně nenavštíví. Místo toho jim poslal list, který se stal známým jako „přísný dopis“ (viz 2K 2,3.4; 7,8.12).

Přečti si 2K 7,5-13. Jakou odezvu vyvolal Pavlův dopis v korintském sboru a jak na tento výsledek apoštol reagoval?

Pavel se později setkal s Titem v Makeonii, kde se od něj dozvěděl skvělou zprávu: jeho rázná slova přinesla dobré ovoce. Apoštola to nesmírně potěšilo. Zatímco dříve se část korintského sboru stavěla proti Pavlovi, nyní se společenství jednoznačně postavilo na jeho stranu. Je velmi důležité, abychom byli oporou pro ty, kterým byla svěřena zodpovědnost a svou práci dělají v čistotě a upřímnosti.

Jak byste shrnuli úvodní text (2K 2,5-11). Jaká je jeho hlavní myšlenka?

Tento oddíl (2K 2,5-11) se zabývá otázkou církevní disciplíny. Odborníci uvažují, zda jde o téhož muže, který se dopustil smilstva v 1K 5,1-5, nebo o jinou osobu – někoho, kdo

podněcoval sbor k obviněním, že Pavel je nestálý a nebere na ně při plánování svých cest ohled. Celkový kontext naznačuje, že pravděpodobnější je druhá možnost. Bez ohledu na totožnost daného člověka je klíčovým poselstvím textu způsob, jakým má společenství věřících přistupovat k chybujícímu členovi.

Tento text nás učí, že cílem církevní disciplíny je náprava člověka prostřednictvím odpuštění a opětovného projevu lásky vůči hříšníkově (2K 2,6-8.10). Pasáž zároveň naznačuje, že ačkoli jsou taková opatření ve sboru bolestivá, jsou nezbytná. Některá společenství se ve snaze zdůrazňovat milost vyhýbají konfrontaci se zjevným, či dokonce s veřejným hříchem, což však není správné. Jiné sbory zase mohou sklouznout k opačnému extrému – k necitlivosti, tvrdosti a neochotě odpustit. Hřích se musí řešit, ale vždy s láskou. Pavel tedy vyzval společenství, aby hříšníkově znovu projevilo lásku (2K 2,8), podobně jako on sám projevilo hlubokou lásku k věřícím v Korintu (2K 2,4).

Aplikace

Věřící v Korintu měli projeviti lásku chybujícímu členovi (2K 2,8) díky tomu, že oni sami zakusili Boží lásku zprostředkovanou Pavlovým vztahem k nim. Co nás to učí o lásce?

VÍTĚZSTVÍ V KRISTU

¹⁴Budiž vzdán dík Bohu, který nás stále vodí v triumfálním průvodu Kristově a všude skrze nás šíří vůni svého poznání. ¹⁵Jsme totiž jakoby vůni kadidla, jež Kristus obětuje Bohu; ta vůně proniká k těm, kteří docházejí spásy, i k těm, kteří spějí k zahynutí. ¹⁶Jedněm jsme smrtonosnou vůni vedoucí k záhubě, druhým vůni životodárnou vedoucí k životu. Ale kdo je k takovému poslání způsobilý? ¹⁷My nejsme jako mnozí, kteří kramaří s Božím slovem, nýbrž mluvíme upřímně, z Božího pověření a před tváří Boží v Kristu. (2K 2,14–17)

Osobní studium

Kam šel podle 2K 2,12.13 Pavel poté, co napsal do Korintu svůj „přísný dopis“?

Zatímco Pavel čekal na Tita, prožíval vnitřní neklid (2K 7,5.6). Přes tuto úzkost však nepřestával mluvit o Ježíši (2K 2,12), protože ho hluboce miloval. V té době Pavel ještě nevěděl, jak sbor přijal jeho dopis, a tak s napětím očekával setkání s Titem, aby se dozvěděl o reakci věřících v Korintu.

Pavlovo dílo v Troadě bylo úspěšné, ale „nemohl zde zůstat dlouho. Tížila ho starost o všechny církve“ (2K 11,28), zvláště pak o korintský sbor. Doufal, že se v Troadě setká s Titem a dozví se od něj, jak korintští bratři přijali rady a výtky, které jim zaslal. Byl však zklamán. O této zkušenosti prohlásil: „A přece jsem neměl stání, neboť jsem tam nezastihl bratra Tita“ (2K 2,13). Proto opustil Troadu

a přeplavil se do Makedonie, kde se ve Filippech setkal s Timoteem.“ (AA 323; PNL 186)

Jaká byla Pavlova reakce, když se setkal s Titem v Makedonii a slyšel o pozitivní reakci Korintských (2K 2,14–17)?

V návalu radosti Pavel prohlašuje, že nás Bůh vede k vítězství v Kristu a „všude skrze nás šíří vůni svého poznání“ (2K 2,14). To je úžasná myšlenka!

Pavel se v Kristu upřímně raduje, protože jeho dopis psaný s bolestí přinesl ovoce, které si přál (2K 7,5–9). Považuje to za velké vítězství. Zároveň v textu 2K 2,17 opět zdůrazňuje svou integritu jako Kristova apoštola (2K 2,17; 2K 1,12). Podle této pasáže je hlavním rozdílem mezi věrným Kristovým služebníkem a falešným kazatelem motivace: zatímco falešní učitelé šíří evangelium pro vlastní prospěch, věrný služebník zvěstuje Boží slovo z čisté a upřímné lásky ke Kristu.

Aplikace

Co je tvou hlavní motivací při všem, čemu se věnuješ – a to zejména tehdy, když pracuješ v Ježíšově jménu?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 31. kapitolu „Poselství přijato“ z knihy *Poslové naděje a lásky* (AA 323–334; PNL 186–192).

„Ti, kdo prošli největším utrpením, bývají často těmi, kdo dokážou druhým přinášet největší útěchu a nést světlo všude, kam přijdou. Jejich utrpení je proměnilo a zjemnilo; neztratili důvěru v Boha, když na ně doléhaly těžkosti, ale ještě pevněji se přidrželi jeho ochranné lásky. Jsou živým důkazem Boží něžné péče.“ (AG 122)

„Posvěcený křesťanský život stále šíří světlo, útěchu a pokoj. Vyznačuje se čistotou, taktem, jednoduchostí a užitečností. Je veden nezištnou láskou, která posvěcuje jeho vliv. Je naplněn Kristem a zanechává za sebou stopu světla, kam přijde jeho nositel.“ (AG 122)

„Apoštol Pavel považoval za nutné napomínat zlo v církvi, ale ani při napomínání chyb neztrácel sebeovládání. Pečlivě vysvětloval důvody svého jednání. Postupoval nesmírně citlivě, aby bylo zřejmé, že mu na chybujících lidech záleží jako na přátelích. Dal jim najevo, že bolest, kterou jim musí způsobit, prožívá s nimi. Vyjadřoval přesvědčení, že jim jde o stejnou věc.“ (6BC 1094)

Otázky k rozhovoru

1. Ve 2K 2,1–14 Pavel obhajuje svou čestnost a morální bezúhonnost ve službě. Proč je tento charakterový předpoklad tak důležitý v každé služebnosti?
2. Co nás učí Pavlovo rozhodnutí pozměnit cestovní plány o důležitosti flexibility v křesťanské misii? Proč je důležité být otevřen změně, když je to nutné?
3. Pavel prožíval ve své službě chvíle úzkosti a vnitřního trápení. To jasně potvrzuje, že ti, kdo jsou pověřeni různými služebnostmi, jsou jen lidé. Prožívají stejný stres a tlak jako kdokoli jiný. Co mohou členové církve udělat pro to, aby usnadnili službu těm, kdo ji vykonávají?
4. Pavel se zmiňuje o svém neklidu (2K 2,13) těsně předtím, než zmíní své vítězství v Kristu (2K 2,14). Jak dokázal spojit svou lidskou slabost s Boží silou v jednom momentě? A jak se to můžeme naučit my?

Autentická křesťanská služba (2K 3–7)

Texty na tento týden

2K 3,1–9; 2K 4,7–18; 2K 5,11–15; Ko 1,19–23; Ef 2,13–16; 2K 6,11–7,1; 2K 7

Základní verš

„Na všech stranách jsme tísněni, ale nejsme zahrnutí do úzkých; jsme bezradní, ale nejsme v koncích; jsme pronásledováni, ale nejsme opuštěni; jsme sráženi k zemi, ale nejsme poraženi. Stále nosíme na sobě znamení Ježíšovy smrti, aby i život Ježíšův byl na nás zjeven.“ (2K 4,8–10)

Minulý týden jsme si ukázali, jak Pavel obhajoval svou čestnost a upřímnost a bránil se obviněním z nestálosti a nedostatku lásky ke Korintským. Vždy mu šlo především o blaho jeho duchovních dětí. V textu 2K 2,12–17 otevřel myšlenku, kterou rozvíjí až do 7. kapitoly. Uvažuje nad tím, co charakterizuje skutečnou službu pro Krista. Z Pavlových postřehů v této oblasti můžeme načerpat množství cenných poznatků.

Tento týden budeme studovat text 2. list Korintským 3–7, kde Pavel mluví o své službě získávání lidí pro Krista. „Obrácení hříšníci, kteří jsou posvěceni pravdou, jsou tím nejpersvědčivějším důkazem, který je pro Božího služebníka ujištěním, že ho Bůh povolal ke zvěstování evangelia. Svědectví o tom, že byl pověřen apoštolským úřadem, je napsáno na srdcích obrácených křesťanů a potvrzují ho jejich proměněné životy. Žije v nich Kristus, naděje na slávu.“ (AA 328; PNL 188)

Osnova lekce

Tato lekce (na základě 2K 3–7) definuje podstatu pravé služby, která se neopírá o lidské doporučení, ale o proměněné životy věřících. Zjistíme, že skrze slabost „hliněných nádob“ a poselství o smíření září Boží moc a sláva.

- 2K 3,4–6: Schopnost k službě jako dar od Boha (neděle)
- 2K 4,16–18: Obnova vnitřního člověka a věčná sláva (pondělí)
- 2K 5,19–21: Služba smíření skrze Kristovu obět (úterý)
- 2K 6,16–18: Výzva k oddělení a životu v posvěcení (středa)
- 2K 7,4.10: Radost z pokání a zármutek podle Boží vůle (čtvrtek)

OVOCE VĚRNÉ SLUŽBY

“Odvažujeme se to říci, protože důvěřujeme v Boha skrze Krista. ⁵Ne že bychom mohli tuto způsobilost přičítat sami sobě na základě toho, co je v nás; naše způsobilost je od Boha, ⁶který nás učinil způsobilými sloužit nové smlouvě, jež není založena na líteře, nýbrž na Duchu. Lítera zabíjí, ale Duch dává život. (2K 3,4–6)

Osobní studium

Přečti si 2K 3,1–9. V jakém smyslu můžeme být Kristovým dopisem?

V řecko-římském světě bylo běžným zvykem předkládat doporučující dopisy. Pavel se však ničím takovým neprokazoval. Důkazem pravosti jeho služby byla proměňující moc Ducha svatého v životech samotných Korintských. Pavel si byl plně vědom, že sbor v Korintu nevznikl díky jeho schopnostem nebo snaze (2K 3,4–6). Cizí mu bylo jakékoli prosazování sebe či budování vlastní slávy (2K 3,5; 1K 2,2).

Při popisu své služby Pavel stručně porovnává dvě smlouvy: starou smlouvu, reprezentovanou Mojžíšem, a novou smlouvu, kterou zastupuje on se svými spolupracovníky. Povrchní čtenář by mohl nabýt dojmu, že stará smlouva nenabízela naději na spasení, ale to není pravda. Cesta ke spasení byla otevřena v celé Bibli. Starý zákon byl v podstatě evangeliem ohlášeným předem. „Protože se v Písmu předvídá, že Bůh na základě víry ospravedlní pohanské národy, dostal už Abraham zaslíbení: ‚V tobě dojdou požehnání všechny národy‘“ (Ga 3,8).

V textu 2K 3,1–4,6 si můžeme všimnout, že stará smlouva je použita jako symbol pro legalistický přístup těch, kteří si chtěli zís-

kat Boží přízeň vlastními skutky a svou poslušností. Naproti tomu nová smlouva představuje zkušenost lidí, kteří zcela spoléhají na Boží milost a důvěřují, že Bůh v nich i pro ně vykoná vše, co slíbil.

Pavel popisuje dva odlišné způsoby, jakými lidé reagují na evangelium. Rozhodně tím nenaznačuje, že by existovala dvě různá evangelia – jedno pro Starý a druhé pro Nový zákon. Existuje totiž jen jedno evangelium, jedna dobrá zpráva darovaná Bohem. Bůh „nás spasil a povolal svatým povoláním ne pro naše skutky, nýbrž ze svého rozhodnutí a z milosti, kterou nám daroval v Kristu Ježíši před věčnými časy a nyní zjevil příchodem našeho Spasitele Ježíše Krista. On zlomil moc smrti a zjevil nepomíjející život v evangeliu“ (2Tm 1,9,10).

Verše 2K 2,14–4,6 obsahují určité historické prvky. Pavel je využívá k tomu, aby ukázal na fakt, že jedni „docházejí spásy“ a jiní „spějí k zahynutí“ (2K 2,15). Jelikož reakce na Mojžíšovo působení byla poznamenána nedůvěrou a nevěrou, může být jeho služba chápána jako služba vedoucí k odsouzení. Naproti tomu v Korintu, kde sbor evangeliu uvěřil, se Pavlova služba mezi nimi projevila jako služba Ducha, který přináší život.

Změna korintského sboru k lepšímu je důkazem Pavlovy věrné služby.

Aplikace

Jaké konkrétní změny provedl Duch svatý ve tvém životě a které dnes slouží jiným lidem jako „doporučující dopis“ o Kristu?

UTRPENÍ A SLÁVA

¹⁶ Proto neochabujeme, ale i když náš vnější člověk hyne, náš vnitřní se obnovuje ze dne na den. ¹⁷ Vždyť toto naše nynější lehké soužení nám získá nesmírné bohatství věčné slávy, ¹⁸ protože nehledíme na viditelné, ale na neviditelné; neboť viditelné je dočasné, neviditelné však věčné. (2K 4,16–18)

Osobní studium

Přečti si 2K 4,7–18. O jakých utrpeních psal Pavel? Jak je snášel?

Reformátor Jan Hus v jednom ze svých dopisů z Kostnice napsal: „On je Bůh a my jsme jeho stvoření, on je Pán a my sluhové, on je všeho světa Král a my nedostateční lidé (on bez hříchu a my hříšní) [...] a jestliže on trpěl, proč bychom tedy my neměli trpět? Vždyť v utrpení můžeme prožít milost...“ (HUS, Jan. *Listy z Kostnice [1414–1415]: Listů Husových svazek třetí*. V Praze: J. Otto, [1915], s. 13, red. upraveno)

Apoštol Pavel již před staletími ukázal hlubokou ochotu snášet utrpení pro Krista. Uvědomoval si, že je jen křehkou hliněnou nádobou (2K 4,7). Přestože byl neustále pod tlakem, v neřešitelných situacích, pronásledován a srážen k zemi, nikdy nebyl zlomený, zoufalý, opuštěný či zničený (2K 4,8.9). Byl ochoten nést „na sobě znamení Ježíšovy smrti, aby i život Ježíšův byl na nás zjeven“ (2K 4,10.11).

Pod pojmem „Ježíšova smrt“ měl Pavel zřejmě na mysli utrpení, které popsal v předchozích verších. Výraz „Ježíšův život“ se pravděpodobně vztahuje na vysvobození

ze smrti nebo na duchovní moc pro současný život. V konečném důsledku se však jedná o připomínku budoucího vzkříšení (2K 4,12).

Všimněme si, že v pasáži 2K 4,10–12 se slova „smrt“ a „život“ opakují třikrát. Připomíná nám to, že v tomto světě je náš život stále spojen se smrtí. V budoucí slávě však budeme prožívat plnost života, ve kterém už smrt nebude mít místo (Zj 20,14; 21,4).

Nejdůležitější poselství textu 2K 4,7–18 spočívá v tom, že evangelium zvěstují křehcí lidé proto, aby veškerá sláva patřila výhradně Bohu (2K 4,15). Utrpení misionářů při jejich službě není ničím výjimečným. Naše současné soužení je však jen „krátké a lehké“ v porovnání s nesmírností věčné slávy, která nás čeká (2K 4,17). Věřící totiž žijí z víry, a ne z toho, co vidí očima (2K 4,18; 2K 5,7).

Naděje na budoucí život natolik ovládla Pavlovu mysl, že se stala ústředním tématem celého tohoto oddílu (2K 5,1–10). Svě smrtelné tělo přirovnává k pozemskému „stanu“ („domu“). V protikladu k tomu používá obraz „příbytek od Boha“ jako metaforu pro vzkříšené tělo (2K 5,1). To je úžasná naděje všech věřících.

Aplikace

Proč je důležité, abychom si bez ohledu na okolnosti neustále připomínali naději na naše vzkříšení (1K 15,52)?

SLUŽBA SMÍŘENÍ: KRISTUS JAKO ZÁKLAD

¹⁹*Neboť v Kristu Bůh usmířil svět se sebou. Nepočítá lidem jejich provinění a nám uložil zvěstovat toto smíření. ²⁰Jsme tedy posly Kristovými, Bůh vám domlouvá našimi ústy; na místě Kristově vás prosíme: dejte se smířit s Bohem! ²¹Toho, který nepoznal hřích, kvůli nám ztotožnil s hříchem, abychom v něm dosáhli Boží spravedlnosti. (2K 5,19–21)*

Osobní studium

Přečti si 2K 5,11–15. Jak tato pasáž ukazuje, že Pavlova služba je zaměřena na Krista?

Pavel si uvědomoval, že se ze své služby bude zodpovídat Kristu (2K 5,10). Chápal, co znamená „bázeň před Pánem“, a snažil se získávat lidi pro Kristovo evangelium (2K 5,11). Tato bázeň není strach, ale hluboká úcta a úžas před Kristem, které se v Pavlově životě spojovaly s láskou ke Spasiteli a důvěrou v jeho lásku. Ve starozákonním smyslu bát se Hospodina znamená chodit po jeho cestách, milovat ho a sloužit mu celým srdcem a celou duší (Dt 10,12).

Pavlovo působení se nezaměřovalo na jeho vlastní osobu, ale na Krista. Nesnažil se o vlastní vyvýšení. Jediným důvodem jeho hrdosti byl Kristus (2K 12,9). Prohlásil: „Já však se zanic nechci chlubit ničím, leč křížem našeho Pána Ježíše Krista...“ (Ga 6,14). Když tedy dává Korintským možnost chlubit se jím

(2K 5,12), myslí tím, aby byli hrdí na jeho službu soustředěnou na Krista – což byl přímý opak sobeckého přístupu jeho odpůrců.

Přečti si 2K 5,16–21; Ko 1,19–23 a Ef 2,13–16. Co měl Pavel na mysli pod pojmem „sloužit smíření“?

Kristus je dokonalým prostředníkem smíření. Z tohoto titulu i nás pověřil, „abychom sloužili tomuto smíření“ (2K 5,18). Téma smíření se jako ústřední motiv objevuje ve 2K 5,16–21. Pro Pavla byl tento koncept klíčový a stejný význam musí mít i pro nás dnes.

Bůh smířil lidstvo se sebou skrze smírnou smrt svého Syna. Každý, kdo přijal toto usmíření, stává se novým stvořením (2K 5,17). Naším úkolem je nyní šířit zprávu o smíření dál a zvěstovat Kristovu radostnou zvěst (2K 5,19). V tomto smyslu „Jsme tedy posly Kristovými, Bůh vám domlouvá našimi ústy; na místě Kristově vás prosíme: dejte se smířit s Bohem!“ (2K 5,20).

Aplikace

Co pro tebe vykonal Kristus? Uvažuj o vině, hříchu a odsouzení, které bys musel nést, nebýt jeho obětí na kříži. Jak by měla tato skutečnost ovlivnit tvůj vztah k druhým lidem – především k těm, kteří Pána ještě neznají?

VÝZVA K ŽIVOTU VE SVATOSTI

¹⁶Jaké spojení chrámu Božího s modlami? My jsme přece chrám Boha živého. Jak řekl Bůh: „Budu přebývat a procházet se mezi nimi, budu jejich Bohem a oni budou mým lidem.“ ¹⁷A proto „vyjděte z jejich středu a oddělte se“, praví Hospodin a „ničeho nečistého se nedotýkejte, a já vás přijmu“ ¹⁸a „budu vám Otcem a vy budete mými syny a dcerami, praví Hospodin zástupů.“ (2K 6,16–18)

Osobní studium

V dopise 2K 6,3–10 Pavel nadále vyzývá Korintské, aby se smířili s Bohem. Předkládá rozsáhlý seznam obtíží i vítězství, na kterých ilustruje, co znamená být Kristovým následovníkem a Božím služebníkem. Jmenuje náročné okolnosti (2K 6,4.5), charakterové ctnosti (2K 6,6), výzbroj do služby (2K 6,7) a různé zvraty, které služba přináší (2K 6,8–10). Poté, co Pavel poučil věřící v Korintu, aby se smířili s Bohem, vyzývá je, aby vedli svatý život a oddělili se od škodlivého vlivu nevěřících a od nečistých věcí (2K 6,14–17).

Přečti si 2K 6,11–7,1. Jak podle této pasáže vypadá svatý život?

V tomto textu Pavel vyzdvihuje význam náklonnosti a lásky v rámci společenství církve (2K 6,11–13). Jasným důkazem toho, že se lidé smířili s Bohem, je jejich úsilí o vzájemné smíření. Stávají se tak vlastně zprostředkovateli usmíření mezi lidmi.

Nabádání k životu ve svatosti následně autor vyjadřuje pomocí šesti výzev: (1) „Nedejte se zapráhnout do cizího jha

spolu s nevěřícími!“ (2K 6,14); (2) „Vyjděte z jejich středu“ (2K 6,17); (3) „Oddělte se“ (2K 6,17); (4) „Nečistého se nedotýkejte“ (2K 6,17); (5) „Očistěte se od každé poskvrny těla i ducha“ (2K 7,1); (6) „Přiveďme k cíli své posvěcení v bázni Boží“ (2K 7,1). Tyto výzvy ukazují, že svatý Bůh očekává od svých dětí svatý život a jasné oddělení se od modloslužby.

Tento úsek však obsahuje i sedm zaslíbení, která zdůrazňují úlohu křesťanské církve jako svatého chrámu: (1) „Budu v nich přebývat“; (2) „Budu se mezi nimi procházet“; (3) „Budu jejich Bohem“; (4) „Budou mým lidem“; (5) „Já vás přijmu“; (6) „Budu vám Otcem“; (7) „Budete mými syny a dcerami“ (2K 6,16–18).

Všimněte si, že čtyři zaslíbení z textu 2K 6,16 jsou základem pro tři příkazy v 2K 6,17 (naznačuje to spojka „a proto“ v úvodu verše 17). To jasně ukazuje, že svatost není produktem lidského úsilí, ale ovocem působení Ducha svatého v srdci člověka. Přestože svatost působí Bůh, věřící mají spolupracovat a aktivně odmítat modloslužbu a jakékoli nesprávné jednání.

Aplikace

Co nám Boží zaslíbení v listu 2K 6,16–18 prozrazují o podstatě svatosti?

ÚTĚCHA A RADOST

²Dejte nám místo ve svém srdci! Nikomu jsme neublížili, nikomu jsme neukřivdili, nikoho jsme neošidili. ³Neříkám to, abych vás odsuzoval, vždyť jsem vám už dříve řekl: Máte v mém srdci takové místo, že jsme spolu spjati ve smrti i v životě. ⁴Mám ve vás pevnou důvěru, jsem na vás opravdu hrdý; potěšili jste mě a naplnili nesmírnou radostí uprostřed všeho našeho soužení. [...] ¹⁶Mám radost, že se na vás mohu ve všem spolehnout. (2K 7,2–4.16)

Osobní studium

Přečti si 2. list Korintským 7. Jak Pavel prožíval zprávu o tom, že Korintští činili pokání?

Z vyjádření „jste v našich srdcích“ (2K 7,3; viz také 2K 6,11) vyzařuje nesmírná láska. Pavel ve své hluboké touze po opětování této lásky říká: „Dejte nám místo ve svém srdci“ (2K 7,2). Přestože v původním řeckém textu chybí spojení „v srdci“ (řecky doslova jen „přijměte nás“), mnohé překlady jej doplňují, což je vzhledem k kontextu zcela v pořádku.

Korintští křesťané skutečně otevřeli svá srdce Pavlovi a jeho spolupracovníkům. Právě proto je čtvrtý verš explozí radosti. Pavlova slova zrcadlí jeho hluboké citové pohnutí (2K 7,4). Apoštol prožívá skutečně nesmírnou radost. Kolik útěchy a radosti mohou naše sbory přinést do srdcí svých duchovních tým, že se věrně oddají Kristu.

Ve 2K 7,5–16 Pavel hlouběji vysvětluje důvod své útěchy a radosti. Celému úse-

ku dominují právě tyto dva pojmy. Sloveso *parakaleó* („utěšovat“) nebo podstatné jméno *paraklésis* („útěcha“) se ve 2K 7 objevuje celkem sedmkrát. Tato část dopisu končí, stejně jako začala – poukázáním na velkou útěchu, kterou dává Bůh (2K 1,3–7). Pavlova útěcha ve 2. listu Korintským 7 pochází z úlevy, že jeho předchozí „přísný dopis“ přinesl u adresátů vytoužený výsledek.

I když tato úleva přišla díky příznivým zprávám od Tita, skutečným zdrojem Pavlovy útěchy byl Bůh (2K 7,6). On je totiž „Bůh veškeré útěchy! On nás potěšuje v každém soužení...“ (2K 1,3.4).

Je zajímavé, že Pavel není jen „potěšen“, ale ještě více, je „naplněn nesmírnou radostí“ (2K 7,4.7.13). Přestože jeho přísný dopis způsobil adresátům hluboký zármutek, šlo o smutek podle Boží vůle, jehož cílem bylo pokání (2K 7,9–11). Korintští prožili „zármutek podle Boží vůle“ (2K 7,11) a tento druh smutku přinesl „pokání ke spáse“ (2K 7,10). Co jiného by mohlo upřímnému Božímu služebníkovu způsobit větší radost?

Aplikace

Jaká je tvá zkušenost se zármutkem „podle Boží vůle“? Podle čeho jsi poznal, že jde o lítost vyvolanou Boží vůlí, jejímž cílem je přivést tě k pokání?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečti si opět 31. kapitolu „Poselství přijato“ z knihy *Poslové naděje a lásky* (AA 323–334; PNL 186–192).

Již minulý týden jsme se věnovali uvedené kapitole z knihy *Poslové naděje a lásky*. Určitě stojí za to se k ní ještě vrátit. Tentokrát se hlouběji soustřeďte na pasáže o Pavlově přisném dopise – na to, co prožíval, když ho psal, a na jeho nesmírnou radost, když se dozvěděl o upřímném pokání korintských věřících. Následně uvažujte o tom, co tyto skutečnosti prozrazují o pravosti Pavlovy služby a jak můžeme tyto zkušenosti využít v našem vlastním úsilí pro Krista.

„Máme zjevovat celému vesmíru – padlému světu i světům, které nepadly – že u Boha je odpuštění a že skrze jeho lásku s ním můžeme být smířeni. Člověk činí pokání, pokořuje se v srdci, věří v Krista jako ve svou smírnou oběť a poznává, že Bůh je s ním smířen.“ (SpT Ed 223)

„Jako církev jsme přijali velké světlo. Toto světlo nám Pán světil, aby bylo k užítu a požehnání celému světu. Byla nám svěřena služba smíření. S mocí shůry máme lidi naléhavě vyzývat, aby se smířili s Bohem.“ (Lt 32, 1903)

Když jsou lidé smířeni s Bohem, mají toužit po svatosti. Ellen G. Whiteová v komentáři k 2K 7,1 naznačuje, jak rozumí Pavlovým slovům „přiveďme k cíli své posvěcení v bázni Boží“ (2K 7,1). Říká, že se Pavel snažil pomáhat nově obráceným, „aby se z nich stali samostatní, zralí, hluboce věřící a nadšení křesťané, kteří celý svůj život zasvětili Bohu a budování jeho království.“ (AA 201; PNL 117)

Otázky k rozhovoru

1. Pavel nás přirovnává k „hliněným nádobám“, ve kterých se ukrývá vzácný poklad evangelia (2K 4,7). Jak může skutečnost, že jsme jako lidé slabí, křehcí a plní omezení, evangelium spíše posílit, než oslabit jeho zvěstování?
2. Co znamená být „novým stvořením“ (2K 5,17)? Jak to ovlivňuje náš každodenní život? Jak z vás Kristus udělal nové stvoření?
3. Ve 2K 6,4.5 Pavel jmenuje množství obtíží, které snáší pro evangelium. Jaký postoj zaujal k tomuto utrpení (viz 2K 6,6.7)? Jak vám jeho příklad pomáhá čelit vašim vlastním zkouškám?
4. Ve verši 2K 7,10 Pavel porovnává „zármutek podle Boží vůle“ se zármutkem „podle způsobu světa“. V čem se liší? Jaký je vztah mezi prožíváním smutku a pokáním?

Správcovství a poslání (2K 8–9)

Texty na tento týden

2K 8–9; J 3,16; 17,5; L 9,58; Zj 13,8; Ř 12,8; 15,26.27

Základní verš

„Znáte přece štědrost našeho Pána Ježíše Krista: byl bohatý, ale pro vás se stal chudým, abyste vy jeho chudobou zbohatli.“ (2K 8,9)

2. list Korintským 8 a 9 ukazuje Pavlovu nabídku korintským věřícím – mohou pomoci svým bratřím a sestrám v Judsku. Tento text nám připomíná, že štědrost je výsadou od Boha, díky které můžeme následovat příklad Krista v jeho sebeobětování. Základním principem nebe je totiž dávání. Tak to vyjadřují i známá slova: „Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna...“ (J 3,16).

Text J 3,16 navíc jasně odhaluje Boží záměr při darování Ježíše: „[...] aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný.“ V tomto verši se nerozlučně spojuje správcovství s posláním – jsou jako dvě strany téže mince. Proto nepřekvapuje, že Pavel označuje sebe i své spolupracovníky za „správce Božích tajemství“ (1K 4,1). V tomto významu jsme správci i my dnes.

Tento týden budeme sledovat, jak témata správcovství a poslání vycházejí z Ježíšova příkladu a jsou ve skutečnosti neoddělitelná. Odpovědné správcovství zajišťuje pro církev finanční i lidské zdroje potřebné k uskutečňování Božího poslání.

Osnova lekce

Jedenáctá lekce (vycházející z 2K 8–9) propojuje štědrost s evangeliem a ukazuje Ježíše jako nejvyšší vzor obětavosti. Dozvíme se, že křesťanské dávání má být radostným, plánovaným a dobrovolným projevem vděčnosti za Boží milost.

- 2K 8,8–10: Kristova chudoba jako zdroj našeho bohatství (neděle)
- 2K 9,7.15: Motivace k dávání díky vděčnosti za Boží dar (pondělí)
- 2K 9,5–7: Plánování a připravenost jako principy štědrosti (úterý)
- 2K 8,1–5: Příklad makedonských sborů v radostném dávání (středa)
- Ř 15,26.27: Jednota církve projevená vzájemnou pomocí (čtvrtek)

JEŽÍŠŮV PŘÍKLAD

⁸Neříkám to jako rozkaz, zmiňuji se však o horlivosti jiných, abych vyzkoušel opravdovost vaší lásky. ⁹Znáte přece štědrost našeho Pána Ježíše Krista: byl bohatý, ale pro vás se stal chudým, abyste vy jeho chudobou zbohatli. ¹⁰Řeknu vám, co si myslím: Sluší se, abyste nyní dokončili dílo, které jste už loni nejen začali, nýbrž také k němu dali podnět. (2K 8,8–10)

Osobní studium

Kontext 2. listu Korintským 8 a 9 se týká Pavlova povzbuzování věřících v Korintu, aby uskutečnili sbírku pro chudé sbory v Judsku. Zdá se, že tento závazek přijali již dříve (2K 8,10.11; 2K 9,5; viz také 1K 16,1–4), ale proces narušily problémy ve vztazích mezi nimi a apoštolem. Po vyřešení vzniklých problémů (2K 1–7) se Pavel nyní vrací k dokončení tohoto úkolu (2K 8–9).

Pavel se nejprve odvolává na příklad makedonských sborů (2K 8,1–7). Ani jejich velká chudoba jim nebránila v tom, aby prokázaly nesmírnou štědrost (2K 8,2). Ano, nedostatek a ochota dávat se navzájem nevylučují. Obdivuhodná štědrost Makedonců je však jen odrazem Ježíšovy štědrosti, když se on sám za nás obětoval (2K 8,8–15).

Co se z úvodního textu (2K 8,9) dovídáme o Ježíšově příkladu?

Pavlovo vyjádření v listu 2K 8,9 patří k nejúžasnějším, nejsilnějším a nejhlubším místům v celé Bibli. Pavel v něm několika slovy shrnuje celý Ježíšův příběh a jeho poslání. Tento jediný verš v sobě nese ne-

smírnou teologickou hloubku a v koncentrované podobě vypráví celý příběh našeho vykoupení.

Ještě pozoruhodnější je, že tento příběh je vyprávěn pomocí finanční terminologie. Ježíš byl skutečně bohatý – jeho bohatství spočívalo v jeho existenci v nebeské slávě ještě před příchodem na svět (J 17,5). Dobrovolně se však rozhodl pro chudobu: vzdal se nebeské nádhery a vstoupil do našeho světa plného utrpení. Stal se chudým člověkem (L 9,58). Přestože byl roven Bohu, této rovnosti se zřekl, „vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka se ponížil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži“ (Fp 2,8.9).

Ježíš dal svůj život, abychom my s ním mohli žít navěky. Jeho oběť sledovala jasný cíl: naši záchranu. Správcovství a poslání jsou neoddělitelně spojeny. Osmá a devátá kapitola sice hovoří o konkrétní finanční sbírce, ale tento příběh stojí na základech položených Ježíšem. V následujících dnech budeme zkoumat teologické principy štědrosti a dávání, které vycházejí z toho, že se Kristus za nás obětoval.

Aplikace

Přemýšlejte o Ježíšově narození, jeho životě, smrti a vzkříšení. Jaká by měla být naše odpověď na skutečnost, že toto všechno podstoupil kvůli nám, aby nám daroval naději přesahující toto pozemské trápení?

MOTIVACE

“Vždyť kdo skoupě rozsévá, bude také skoupě sklízet, a kdo štědře rozsévá, bude také štědře sklízet. Každý ať dává podle toho, jak se ve svém srdci předem rozhodl, ne s nechutí ani z donucení; vždyť „radostného dárce miluje Bůh“. Bůh má moc zahrnout vás všemi dary své milosti, abyste vždycky měli dostatek všeho, co potřebujete, a ještě vám přebývalo pro každé dobré dílo, ⁹jak je psáno: „Rozdělil štědře, obdaroval nuzné, dobrota jeho trvá navěky.“ (2K 9,6–9)

Osobní studium

Přečti si texty 2K 8,1.5 a 2K 9,7.9.13.15. Jaké je ústřední poselství těchto veršů?

Téma dávání prostupuje celou osmou a devátou kapitolou: „Chceme vám povědět, bratři, jakou milost dal Bůh církvím v Makedonii“ (2K 8,1). „Dali sami sebe...“ (2K 8,5). „Každý ať dává podle toho, jak se ve svém srdci předem rozhodl [...] vždyť „radostného dárce miluje Bůh“ (2K 9,7). „Rozdělil štědře, obdaroval nuzné...“ (2K 9,9). „[...] budou slavit Boha za to, jak [...] štědře se projevuje vaše společenství...“ (2K 9,13). „Bohu budiž vzdán dík za jeho nevystižitelný dar!“ (2K 9,15). Obě tyto kapitoly začínají i končí zmínkou o dávání (2K 8,1 a 2K 9,15), musíme je tedy číst právě přes optiku štědrosti. Uvádějí totiž minimálně čtyři zásadní důvody, proč přinášet dary a oběti.

(1) *Vděčnost za Boží milost (2K 8,1; 2K 9,14.15).*

Celý oddíl otevírá zmínka o Boží milosti (2K 8,1). O něco dále Pavel říká: „Znáte přece štědrost našeho Pána Ježíše Krista“ (2K 8,9). Právě Boží a Kristova milost je zde prezentována jako hlavní motiv pro ochotu dávat. Bůh pro nás udělal nesmírně mnoho, když nám daroval Krista. Tím, že přinášíme své dary, dosvědčujeme Boží milost v našich životech.

Podobně jako téma dávání, i pojem „milost“ (řecký *charis*) se ve 2K 8 a 9 vyskytuje opakovaně. Slovo *charis* navíc tento oddíl ohraničuje – nacházíme ho v úvodu i v závěru (2K 8,1; 2K 9,14.15). Pavel v této pasáži pracuje s různými odstíny významu tohoto slova, aby zdůraznil, že Kristova milost nás vede k projevům milosrdenství k jiným a k hluboké vděčnosti.

(2) *Touha následovat Ježíšův příklad (2K 8,9).*

Ježíš byl bohatý, ale stal se chudým (přičemž tyto pojmy se odvolávají na Ježíšovu preexistenci a následné přijetí lidství). Bylo to možné jen jediným způsobem – tím, že se vzdal úplně všeho. Když přinášíme své dary, i my tímto způsobem vytváříme podmínky, aby mohli Krista poznat další lidé.

(3) *Touha podělit se o Boží požehnání (2K 9,10.11).*

Naše schopnost dávat druhým pramení z toho, že jsme sami nejprve dostali od Boha. On nás zahrnuje svými dary, abychom i my mohli být štědrí k ostatním.

(4) *Upřímná láska (2K 8,8.24).*

Dávání je praktickým testem upřímnosti a pravosti naší lásky. Představuje hmatatelný důkaz toho, že v srdci člověka skutečně přebývá láska. Jde o to, abychom nezůstali jen u slov, ale abychom své vyznání potvrdili i konkrétními činy.

Aplikace

Jak se projevuje tvá štědrost? Když se podíváš na Kristovu oběť na kříži, jak obстоjí to, co reálně dáváš, v porovnání s tím, co bys skutečně mohl dát?

PLÁNOVÁNÍ

⁵Proto jsem pokládal za nutné vyzvat tyto bratry, aby k vám šli napřed a připravili váš dávno slíbený dar tak, aby byl pohotově a byla to opravdu štědrost, a ne lakota. ⁶Vždyť kdo skoupě rozsévá, bude také skoupě sklízet, a kdo štědře rozsévá, bude také štědře sklízet. ⁷Každý ať dává podle toho, jak se ve svém srdci předem rozhodl, ne s nechutí ani z donucení; vždyť „radostného dárce miluje Bůh“. (2K 9,5–7)

Osobní studium

Co říká úvodní pasáž (2K 9,5–7) o darování?

Boží rozhodnutí zachránit svět padlo ještě dříve, než svět zasáhl hřích. Kristův příchod a jeho oběť za nás byly součástí odvěkého plánu (Zj 13,8). Boha nic nepřekvapilo. Už předem naplánoval, že v Ježíši daruje sama sebe. Ve 2K 8 a 9 je plánování klíčovým teologickým principem spojeným s ochotou dávat. Tento princip se projevuje minimálně ve dvou rovinách:

Zaprvé, součástí plánování je rozhodnutí. Pavel říká, aby každý dával tak, „jak se ve svém srdci předem rozhodl“ (2K 9,7). Řecký výraz *proaireó*, přeložený jako „rozhodnout se“, je složeným slovem. Předpona *pro* znamená „předem“ a základ *aireó* v tomto významu znamená „vybrat si“ nebo „rozhodnout se“. Slovo *proaireó* tedy označuje rozhodnutí, které padlo dříve, než nastal samotný moment darování. Pavel začíná své prohlášení slovy „každý ať dává podle toho...“, čímž naznačuje, že velikost daru je

individuální. Zdůrazňuje však, že jakémukoli daru má předcházet zralá úvaha – člověk má darovat tolik, kolik po zvážení považuje za správné.

Zadruhé, plánování zahrnuje princip přiměřenosti. Pavel uvádí, že Makedonci „dávali podle své největší možnosti“, někteří „i nad možnost“ (2K 8,3). Tento princip následně vztahuje i na Korintské: vyzývá je, aby splnili svůj slib a dokončili sbírku podle prostředků, které mají k dispozici (2K 8,11). Svou úvahu uzavírá tím, že hodnota daru před Bohem se posuzuje podle toho, „co kdo má, ne podle toho, co nemá“ (2K 8,12). Na rozdíl od desátek, kde Bible jasně stanovuje podíl deseti procent, při dobrovolných darech (obětech) tomu tak není. Zde platí: „Každý ať dává podle toho, jak se ve svém srdci předem rozhodl“ (2K 9,7), přičemž má zvážit přiměřenost daru ke svým možnostem. Každý se tedy sám rozhoduje, jaký podíl ze svých prostředků věnuje na Boží dílo. Takové vědomé rozhodnutí se však neobejde bez předchozího plánování.

Aplikace

Jaký je tvůj postoj k dávání desátek a darů, ať už je tvoje finanční situace jakákoli? Jakými výmluvami omlouváš své váhání, přestože si uvědomuješ, že bys mohl dát víc?

POSTOJ

¹Chceme vám povědět, bratři, jakou milost dal Bůh církvím v Makedonii. ²Tak se osvědčily v mnohém soužení, že z jejich nesmírné radosti a veliké chudoby vzešla jejich bohatá štědrost. ³Mohu jim dosvědčit, že dobrovolně dávali podle své největší možnosti, ano i nad možnost; ⁴s velkou naléhavostí nás prosili, aby se směli účastnit této pomoci pro bratry v Judsku. ⁵Překonali všechno naše očekávání: dali sami sebe předně Pánu a z vůle Boží také nám. (2K 8,1–5)

Osobní studium

Co bylo podle úvodního textu (2K 8,1–5) hlavní pohnutkou Makedonců k projevení tak mimořádné štědrosti?

Zaprvé, dávali s nesmírnou radostí (2K 8,2). Pavel píše, že u Makedonců „z jejich nesmírné radosti a veliké chudoby vzešla jejich bohatá štědrost“ (2K 8,2). Později dodává, že „radostného dárce miluje Bůh“ (2K 9,7). Řecké slovo *hilaros* přeložené jako „radostný“ se v Novém zákoně nachází pouze na tomto místě. Příbuzný výraz se však objevuje v listu Římanům: „Kdo se stará o trpící, ať pomáhá s radostí“ (Ř 12,8). V mimobiblické literatuře se tyto výrazy spojují s pocitem štěstí a radosti. Podle 2K 9,7 být „radostným dárce“ znamená dávat ochotně, radostně, bez váhání.

Zadruhé, dávali štědře (2K 8,2). Pavel nejprve mluví o jejich „velké chudobě“ a teprve potom vyzdvihuje jejich štědrost. Řecký výraz pro „štědrost“ (*haplotétos*) se v 8. a 9. kapitole objevuje ještě dvakrát. Apoštol píše: „Vším způsobem budete obohacováni, abyste mohli být velkoryse štědrí; tak povzbudíme mnohé, aby vzdávali díky Bohu“ (2K 9,11). Vysvětluje, že dary dostáváme proto, aby-

chom mohli dávat. Později opět vyzdvihuje, že se s ostatními „štědře“ dělí o to, co mají (2K 9,13). Podle tohoto textu je právě štědrost v dávání jedním ze způsobů vydávání svědectví o Kristově evangelii.

Zatřetí, „dobrovolně dávali podle své největší možnosti“ (2K 8,3). Jejich ochota je o to vzácnější, že nedávali z nadbytku – jejich vlastní prostředky byly totiž velmi skromné. Stejným způsobem Pavel popisuje i Titův postoj, když se dobrovolně, „sám od sebe“, rozhodl navštívit církev v Korintu (2K 8,17).

Začtvrté, k dávání přistupovali s vědomím, že jde o výsadu (2K 8,4). Tento postoj je patrný v žádosti Makedonců, „aby se směli účastnit“ sbírky. „S velkou naléhavostí nás prosili, aby se směli účastnit této pomoci pro bratry v Judsku“ (2K 8,4).

A konečně, jejich účast na sbírce byla projevem úplné odevzdanosti Bohu (2K 8,5). Pavel říká: „Dali sami sebe předně Pánu a z vůle Boží také nám“ (2K 8,5). Jestliže se člověk skutečně odevzdá Pánu, projeví se to i v jeho službě pro druhé. Makedonci rozšířili své misijní zapojení nad rámec finanční pomoci. To znamená, že štědrost a ochota dávat nejsou jen otázkou peněz.

Aplikace

Co ti nejvíce brání vnímat štědrost jako výsadu a zdroj radosti, ne jako povinnost či břemeno? Jakými konkrétními způsoby (kromě finanční podpory) se můžeš tento týden předat nejdříve Pánu a potom druhým?

JEDNOTA

²⁰*Chceme totiž zabránit tomu, aby nás při službě tomuto štědrému daru někdo nepodezíral.*

²¹*Myslíme na to, abychom byli bez výtky nejen před Bohem, nýbrž i před lidmi. (2K 8,20.21)*

²⁶*Makedonští a Achajští se totiž rozhodli vykonat sbírku ve prospěch chudých bratří v Jeruzalémě. ²⁷Rozhodli se tak proto, že i oni jsou jejich dlužníky. Jestliže pohané dostali podíl na jejich duchovních darech, jsou zavázáni posloužit jim zase ve věcech hmotných. (Ř 15,26.27)*

Osobní studium

Viděli jsme, že Pavel povzbuzuje korintské křesťany, aby se zúčastnili sbírky pro chudé sbory v Judsku. Jedním z jeho záměrů je posílit pocit jednoty. Chce, aby se aktivně zapojili a stali se tak součástí misijního díla. Tímto způsobem touží ukázat, že křesťané z pohanského prostředí patří do stejné Boží rodiny jako věřící v Jeruzalémě. Ti, kteří si byli kdysi cizí nebo stáli proti sobě, jsou nyní součástí Božího novozákonního lidu. Pavlovou vizí je sjednocená křesťanská rodina složená ze Židů i pohanů, která bude inspirativním svědectvím pro všechny následující generace věřících.

Správou vysbírání prostředků byl pověřen Titus spolu s dalšími dvěma osvědčenými a důvěryhodnými věřícími. Byl to Bůh, kdo vložil Titovi do srdce hlubokou starost o církve (2K 8,16). Ostatní dva bratry prostřednictvím sborů vybral Bůh (2K 8,18–23). Text říká, že jsou „vyslanci církví a sláva Kristova“ (2K 8,23). Zda se pojmenování „sláva Kristova“ vztahuje na tyto věrné bratry nebo na sbory, které zastupují, není podstatné. Důležité je, že přinášení darů je proje-

vem věrnosti Kristu, který je hlavou církve (Ef 4,15).

Text 8. a 9. kapitoly 2. listu Korintským ukazuje, že dary by měly být svěřeny lidem, které Bůh povolal prostřednictvím církve. Přesně to naznačují slovní spojení „získal uznání ve všech církvích“ (2K 8,18), „byl také církvemi zvolen“ (2K 8,19) či „jsou to vyslanci církví“ (2K 8,23). V tomto kontextu je pak logická i závěrečná výzva: „Ukažte jim svou lásku a dokažte jim, že jsme na vás před ostatními církvemi právem hrdi“ (2K 8,24).

Dávání darů církví, kterou Bůh ustanovil jako svůj nástroj na zemi, posiluje vzájemnou soudržnost a zároveň je přirozeným projevem již existující jednoty (2K 8,13.14). Peníze mají moc lidí spojovat. Pokud se však člověk nezaměřuje v první řadě na Boží slávu, mohou se stát nástrojem rozdělení.

Jak text Ř 15,26.27 odhaluje Pavlovu touhu po jednotě?

Na závěr Pavel vykresluje sbírku jako službu druhým, projev milosti, požehnání, formu uctívání Boha a také jako způsob prožívání společenství. To vše se děje prostřednictvím dávání.

Aplikace

Jak naše dary pro sbory a misii v zahraničí (často na velmi vzdálených místech) pomáhají budovat jednotu naší celosvětové církve?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 32. kapitolu „Štědrá církev“ z knihy *Poslové naděje a lásky* (AA 335–345; PNL 193–198).

„Lidé naplnění Kristovou láskou se budou řídit příkladem toho, který se kvůli nim stal chudým, aby oni jeho chudobou zbohatli. Všechny dary přijaté od Boha, jako jsou peníze, čas nebo moc, budou považovat pouze za prostředky k povznesení díla evangelia. Tak tomu bylo v prvotní církvi; a pokud se v dnešní církvi stane, že se členové pod vlivem Ducha odvrátí od věcí tohoto světa a budou ochotni přinášet oběti, aby mohli jejich bližní slyšet evangelium, pak budou mít zvěstované pravdy na posluchače mocný vliv.“ (AA 71; PNL 41)

„Pán nepotřebuje naše dary. Nemůžeme ho obohatit tím, co mu dáváme. Jak říká žalmista: ‚Od tebe pochází všechno. Dáváme ti, co jsme přijali z tvých rukou‘ (1Pa 29,14). Přesto nám Bůh dovoluje projevovat vděčnost za jeho milosrdenství tím, že se obětavě snažíme předávat je dál druhým. To je jediný způsob, jak můžeme vyjádřit svou vděčnost a lásku k Bohu. Jinou cestu nám nedal.“ (CS 18.19)

„Jak veliký dar dal Bůh člověku – a jak je to pro něho typické! S velkorysostí, která nemá obdoby, dal vše, aby zachránil vzpurné lidské syny a přivedl je k tomu, aby pochopili jeho záměr a poznali jeho lásku. Ukážete svými dary a oběťmi, že pro toho, kdo „dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný“ (J 3,16), nepovažujete nic za příliš dobré?“ (RH, 15. května 1900)

Otázky k rozhovoru

1. Hluběji se zamyslete nad textem 2K 8,9. Proč je Ježíšův příklad tak zásadní z hlediska křesťanského správcovství?
2. Verš J 3,16 naznačuje, že jazykem nebe je jazyk dávání. Přečtěte si texty J 15,13; Ef 5,2.25; Ga 2,19.20 a 1J 3,16. Co spojuje tyto verše s J 3,16 a co z nich pro nás vyplývá?
3. Jaká osobní požehnání a přínosy plynou z dávání podle toho, co jste se dozvěděli ve 2K 8–9?
4. Co dalšího – kromě pravidelných finančních darů – můžete udělat, abyste následovali Ježíšův příklad sebeobětování?

Jak čelit falešným učitelům

(2K 10–13)

Texty na tento týden

2K 10,1–17; Jr 9,24; 2K 11,1–15.22–28; 2K 12,20.21; 2K 13,5

Základní verš

„Zbraně našeho boje nejsou světské, nýbrž mají od Boha sílu bořit hradby. Jimi boříme lidské výmysly a všechno, co se v pýše pozvedá proti poznání Boha. Uvádíme do poddanství každou mysl, aby byla poslušna Krista...” (2K 10,4.5)

Jako by Pavel neměl už dost problémů, musel čelit další výzvě: falešní učitelé v církvi. Tito lidé vystupovali proti němu, zpochybňovali jeho práci i celou jeho službu. Co však bylo ještě horší, podařilo se jim svést i mnoho členů sboru v Korintu. Pavel svůj zápas s tímto problémem přirovnává k duchovní válce.

Přeháněl? Rozhodně ne. Pavel si uvědomoval, že tito lidé ve skutečnosti nestojí proti němu, ale proti samotnému Kristu. Nebyl to žádný narcistický vůdce, kterému by šlo jen o budování vlastního jména, aby si tak upevnil moc a autoritu nad svými následovníky. Věděl, že zvěst, kterou byl pověřen kázat, je otázkou života a smrti, s důsledky pro věčnost. A byl hluboce přesvědčen, že ho tímto úkolem pověřil samotný Bůh: „Pavel, z vůle Boží povoláný apoštol Krista Ježíše...” (1K 1,1).

Pokud jde o falešná učení, církve by měla jednat s láskou, ale pevně, na základě autority Písma. Poselství evangelia musí být zachováno v jeho ryzí a neporušené podobě, aby lidem dávalo skutečnou naději na věčný život.

Osnova lekce

Tato lekce rozebírá Pavlův boj za čistotu evangelia proti vlivu falešných učitelů v Korintu. Pavel připomíná, že zbraně našeho boje jsou duchovní a že pravá autorita se projevuje v pokoře a věrnosti Kristu.

- 2K 10,4.5: Zbraně duchovního boje k boření lidských výmyslů (neděle)
- 2K 10,13–17: Pravá chloubka v Pánu namísto rivality (pondělí)
- 2K 11,12–15: Odhalení falešných apoštolů a jejich metod (úterý)
- 2K 11,25–28: Utrpení jako důkaz věrnosti služebníka (středa)
- 2K 13,5: Výzva k sebezkoumání a životu z víry (čtvrtek)

DUCHOVNÍ BOJ

³Jsmo ovšem jenom lidé, ale svůj zápas nevedeme po lidsku. ⁴Zbraně našeho boje nejsou svět-ské, nýbrž mají od Boha sílu bořit hradby. Jimi boříme lidské výmysly ⁵a všechno, co se v pyše pozvedá proti poznání Boha. Uvádíme do poddanství každou mysl, aby byla poslušna Krista, ⁶a jsme připraveni potrestat každou neposlušnost, dokud vaše poslušnost nebude úplná. ⁷Hleďte na to, co máte před očima! Je-li si někdo jist, že je Kristův, nechť si uvědomí, že jako je on Kristův, tak jsme i my! (2K 10,3–7)

Osobní studium

Přečti si text 2K 10,1–11. Pavlovi vlídnost a pokoru, s jakou přistupoval ke Korintským, si někteří mylně vykládali jako slabost. Jaké výrazy v tomto textu svědčí o tom, že Pavel měl dostatek odvahy rázně zakročit proti falešným učitelům v Korintu?

Pavel začíná 2. list Korintským 10 vel-mi osobně: „Já, Pavel, vás napomínám tiše a mírně [...] Prosím vás, nenuťte mne...” (2K 10,1,2). Z naléhavosti jeho slov je cítit, jak vážné obavy měl z falešných učení, která pronikala do církve. V úvodu kapitoly ironicky reaguje na výčitky svých odpůrců. Ti o něm tvrdili, že zatímco v listech z bezpečné dálky působí přísně a hrozivě, při osobním setkání je jen bezradným slabochem (2K 10,10,11). Pavel na to odpovídá, že jeho zdánlivá slabost je ve skutečnosti pokorou a vlídností, která pramení z Kristova příkladu.

Falešným učitelům je třeba čelit s odvahou a sebevědomím (2K 10,2), ale tento postoj musí být vyvážen Kristovou vlídností (2K 10,1). Sám Ježíš o sobě řekl: „Jsem tichý a pokorný srdcem“ (Mt 11,29). Tentýž Ježíš se však dokázal rázně postavit peně-

zoměncům v chrámu, zpěvracet jim stoly a označit je za lupiče (Mt 21,12,13). Také farizeům bez váhání do očí řekl, že jsou pokrytci, a přirovnal je k „obíleným hrobům“ (Mt 23,23–27). Pavel, po vzoru Ježíše, dobře věděl, že se nacházíme v duchovním zápase, který vyžaduje použití celé Boží výzbroje (Ef 6,12–17).

Pavel v 10. kapitole používá vojenskou terminologii, protože jde o záchranu životů (2K 10,3–6). Nejedná se o běžný mezilidský konflikt, ale o duchovní zápas o získání lidí pro Krista. V tomto boji musí být každá lež a každá pýcha, která se vyvyšuje proti Bohu, vyvrácena a odstraněna mocí Božího slova. Cílem je, aby se každý člověk dobrovolně podřídil Kristu (2K 10,5).

V tomto duchovním zápase Pavel vystupuje z pověření Kristovy autority. Cílem této autority je však budovat, ne ničit (2K 10,8). Pro duchovní vůdce je snadné tvrdit, že jednají v Božím jménu. Musí však mít stále na paměti, že jejich autorita pochází od Krista a že po jeho vzoru mají být tiší a pokorní srdcem. Pavlovo odvolávání se na autoritu, kterou mu dal Kristus, je způsobeno jeho obavami, že Korintští naslouchají nesprávným lidem, a tím vážně ohrožují svou věrnost Kristu.

Aplikace

Jak můžeme při konfrontaci s falešnými učiteli projevit vlídnost a zároveň odvahou? Proč je nutné spojit oba tyto postoje?

CHLUBIT SE V PÁNU

¹³Nechceme si zakládat na díle přesahujícím hranice, které nám vyměřil Bůh, totiž abychom došli až k vám. ¹⁴Nechceme se rozpínat dál, než kam jsme sami došli – vždyť jsme ve své službě evangelium Kristovu dospěli až k vám. ¹⁵Nezakládáme si na tom, co udělali jiní; máme však naději, že vaše víra bude růst, a tak se hranice nám stanovená rozšíří, ¹⁶a že budu moci zvěstovat evangelium v krajích ležících za vámi a nebudu se chlubit tím, co je hotovo, kde už pracovali jiní. ¹⁷„Kdo se chlubí, ať se chlubí v Pánu.“ (2K 10,13–17)

Osobní studium

Včerejší studium nám ukázalo, že Pavel a jeho spolupracovníci vnímali svou službu jako duchovní zápas, ve kterém používali Boží výzbroj. Dnes uvidíme, že falešní učitelé se řídí čistě lidskými pravidly. Jejich vystupování je plné vychloubání. Pavel se však chlubí jedině Pánem. Jak napsal: „Kdo se chlubí, ať se chlubí v Pánu“ (2K 10,17).

Jak může atmosféra rivality a soutěživosti poškodit kázání evangelia? (2K 10,13–17)

Způsob, jakým Pavel mluví o vlastních úspěších, po staletí fascinoval vykladače Písma. Ve starověku však bylo veřejné vyzdvihování vlastních zásluh běžnou praxí, která se řídila společenskými pravidly, aby nepůsobila urážlivě. Pavel tyto zvyklosti znal a respektoval. Zároveň však jasně zdůrazňuje, že jeho sebechvála se zásadně liší od prázdného vychloubání falešných učitelů. On se totiž chlubí v Pánu (2K 10,17). Jde o Hospodinův výrok z knihy proroka Jeremjáše: „Chce-li se něčím chlubit, ať se chlubí, že je prozíravý a zná mne; neboť já Hospodin prokazuji milosrdenství a vy-

konávám na zemi soud a spravedlnost...“ (Jr 9,23). Tímto citátem Pavel připomíná, že centrem všeho je Kristus – jeho láska, spravedlnost a věrnost.

Jinými slovy, Pavlovo vyzdvihování zásluh se soustřeďuje na to, co Bůh vykonal v Kristu. Takové „chlubení se“ je v souladu s Písmem, a proto nepůsobí urážlivě. Naproti tomu jeho odpůrci se nechali strhnout k soutěžení tím, že se neustále srovnávali jeden s druhým. A to je podle Pavla čiré bláznovství (2K 10,12).

Ve 2K 10,14–16 Pavel naznačuje, že kázání evangelia je hlavním posláním jeho služby – nejen v samotném Korintu, ale i v regionech, které leží za jeho hranicemi. Láska ke Kristu ho podněcovala k tomu, aby neúnavně zvěstoval dobrou zprávu o spasení, jehož základem je Kristova smrt a zmrtvýchvstání.

Na rozdíl od falešných učitelů v Korintu, kteří vyzdvihovali sami sebe, Pavel měl povolání a potvrzení od samotného Boha. Byl „z Boží vůle povoláný apoštol Krista Ježíše“ (1K 1,1) a tomuto poslání zůstal věrný až do posledních chvil svého života (2Tm 4,7).

Aplikace

Přečti si ještě jednou 2K 10,12–18. Jak mohou představitelé církve, ale i běžní členové, předcházet vzniku rivality ve sboru? Proč se tak často necháváme strhnout tím, co je z hlediska víry nepodstatné?

ROZPOZNÁNÍ FALEŠNÝCH UČITELŮ

¹² *Ale jak to dělám, budu dělat i nadále; nechci dát příležitost těm, kdo by se rádi chlubili, že si počínají jako my.* ¹³ *Jsou to falešní apoštolové, nepoctiví dělníci, přestrojení za apoštoly Kristovy.* ¹⁴ *A není divu, vždyť sám satan se převléká za anděla světa;* ¹⁵ *není tedy nic překvapujícího na tom, že se jeho služebníci převlékají za služebníky spravedlnosti. Jejich konec bude jako jejich skutky!* (2K 11,12–15)

Osobní studium

Nový zákon obsahuje několik varování před falešnými učiteli v křesťanských sborech. Před tímto nebezpečím varoval své učedníky i samotný Ježíš (Mt 7,15–20). Stejně na ně upozorňovali i apoštolové (Ga 1,6–9; 1Tm 6,3–5; 2Pt 2,1–3).

Přečti si 2K 11,1–15. Jak Pavel popisuje zápas, který vede s falešnými učiteli? Čemu v tomto konfliktu čelí?

Pavel odhaluje pravou tvář falešných učitelů a jejich působení. Zároveň zdůrazňuje, že jeho služba je zaměřena na Krista. Církev v Korintu přirovnává k nevěstě a sebe staví do role jejího otce, který má odpovědnost přivést ji k ženichovi – Kristu (2K 11,2). Dělá to z hluboké lásky k tomuto sboru (2K 11,11). Právě proto byl ochoten vzdát se i nároku na finanční podporu, aby nezatěžoval sbor, ačkoli jako apoštol na ni měl právo (2K 11,7–12).

Na druhé straně „veleapoštoly“ (jde pravděpodobně o ironické označení falešných učitelů; 2K 11,5) Pavel přirovnává k hadu, který svedl Evu (2K 11,3). Podobně jako satan v zahradě Eden, i falešní učitelé v Korintu se vyznačovali lstivostí a zkažeností (2K 11,3,4).

Pavlovou hlavní obavou bylo, že by mohli Korintské odvést od upřímné oddanosti a bezvýhradné věrnosti Kristu.

Tito vetřelci přinášeli jiné poselství než Pavel – představovali „jiného Ježíše“ a „jiné evangelium“ (2K 11,4). To potvrzuje, že ne každý, kdo káže o Ježíši, je nástrojem povolaným Bohem. Sám Ježíš v této souvislosti varoval: „Ne každý, kdo mi říká ‚Pane, Pane‘, vejde do království nebeského; ale ten, kdo činí vůli mého Otce v nebesích“ (Mt 7,21). V listu Galatským (Ga 1,6–9) Pavel dokonce píše, že každý, kdo hlásá jiné evangelium, na sebe přivolává prokletí. Přesto někteří v Korintu takové bludy tolerovali.

Pavel strhává masku falešným apoštolům, když o nich říká, že jsou to „nepoctiví dělníci, přestrojení za apoštoly Kristovy“ (2K 11,13). Předstírají, že jsou apoštoly Krista, stejně jako když „sám satan se převléká za anděla světa“ a „jeho služebníci [se] převlékají za služebníky spravedlnosti“ (2K 11,14,15). Je to tragické: lidé, kteří se vydávají za Kristovy služebníky, ve skutečnosti slouží zájmům satana. Pavel uzavírá tuto úvahu konstatováním: „Jejich konec bude jako jejich skutky!“ (2K 11,15).

Aplikace

Všimněme si, s jakou rozhodností a rázností Pavel reaguje na bludy v církvi! Co by měl tento jeho postoj naznačit nám dnes?

UTRPENÍ PRO EVANGELIUM

²⁴Od Židů jsem byl pětkrát odsouzen ke čtyřiceti ranám bez jedné, ²⁵tříkrát jsem byl trestán holí, jednou jsem byl kamenován, třikrát jsem s lodí ztroskotal, noc a den jsem jako trosečník strávil na šířím moři. ²⁶Častokrát jsem byl na cestách – v nebezpečí na řekách, v nebezpečí od lupičů, v nebezpečí od vlastního lidu, v nebezpečí od pohanů, v nebezpečí ve městech, v nebezpečí v pustinách, v nebezpečí na moři, v nebezpečí mezi falešnými bratřími, ²⁷v námaze do úpadu, často v bezesných nocích, o hladu a žizni, v častých postech, v zimě a bez oděvu. ²⁸A nadto ještě na mne denně doléhá starost o všechny církve. (2K 11,24–28)

Osobní studium

Po odhalení, že falešní učitelé jsou ve skutečnosti nástroji satana (2K 11,1–15), Pavel přistupuje na jejich hru a začíná se ironicky chlubit, jako by byl „nerozumný“ (2K 11,16–21). Chce korintským věřícím ukázat, jak nesmyslné je přikládat váhu řečem falešných učitelů. Pokud si jich Korintští vysocí vážili, Pavel si zasloužil ještě větší úctu. Důkazem jeho věrnosti Kristu jsou totiž útrapy, které pro evangelium podstoupil (2K 11,22–23).

Přečti si 2K 11,22–28. Na co se Pavel snaží těmito slovy poukázat?

Přestože Pavel v otázce židovského původu a vzdělání za falešnými učiteli v ničem nezaostává (2K 11,22), ve službě Kristu je převyšuje (2K 11,23). Klade otázku: „Jsou služebníky Kristovými?“ a odpovídá: „Já tím víc!“ Pracoval mnohem usilovněji, častěji byl vězněn a snášel mnohem krutější bití.

Tím to ale zdaleka nekončí. Seznam jeho útrap obsahuje i pětkrát třicet devět ran bičem (2K 11,24), bití holí, kamenování, ztroskotání s lodí (2K 11,25). Neustále čelil nebez-

pečí na cestách, na řekách, od lupičů, od vlastního národa i od pohanů. Byl v nebezpečí ve městech, na poušti, na moři i mezi falešnými bratry (2K 11,26). Zažil těžkou námahu a vyčerpání, bezesné noci, hlad, žízeň a nedostatek jídla, zimu i nahotu (2K 11,27). Jako by to nestačilo, musel se stále vyrovnávat s duševní úzkostí a velkou starostí o všechny sbory (2K 11,28).

Jen skutečný Kristův služebník by byl ochoten podstoupit takové utrpení pro evangelium. Pokud by se Pavel opravdu chtěl chlubit svými útrapami, měl by k tomu mnoho důvodů. Následující pasáž dopisu však odhaluje, že důvodem jeho chlubení nebylo to, co vykonal on pro Krista, ale to, co Kristus vykonal pro něj. Pavel si uvědomoval, že Boží moc se nejjasněji projevuje právě v lidské slabosti (2K 12,9.10). Tím, že Bůh dopustil, aby měl Pavel „osten“ v těle (2K 12,7), ochránil ho před pýchou na vlastní úspěchy. Tento osten ho udržoval v pokoře, vědomí vlastní nedostatečnosti a v naprosté závislosti na Boží síle, což mu umožňovalo přijímat ještě víc Boží milosti a milosrdenství.

Aplikace

Trpěl jsi někdy pro evangelium? Co ses z této zkušenosti naučil? Jak ti může Pavlův přístup k vlastnímu utrpení pomoci zvládat obtíže, kterým čelíš?

VÝZVA TĚM, KDO ODMÍTAJÍ POKÁNÍ

²⁰Obávám se totiž, abych vás při mém příchodu neshledal, jakými bych vás mít nechtěl, a abych také já nebyl shledán, jakým vy mne mít nechcete – aby nepovstaly sváry, řevnivost, vášně, neurvalost, pomluvy, donašečství, nadutost, zmatky. ²¹Bojím se, až zase přijdu, aby mne Bůh před vámi nepokořil a abych se nemusel trápit nad mnohými z těch, kteří předtím žili v hříchu a dosud se v pokání neodvrátili od své nečistoty, necudnosti a bezuzdnosti. (2K 12,20.21)

Osobní studium

Ve 2K 12,14–13,10 Pavel informuje sbor o své třetí návštěvě. Ukázal, že v ničem nezaostává za falešnými apoštoly a nyní je odhodlán znovu přijít do Korintu, aby se pokusil přivést k nápravě ty členy, kteří neprojeví lítost nad svým jednáním. To byl ve skutečnosti jeden z hlavních cílů jeho cesty. Vše, co Pavel dělal a říkal, sledovalo jediný cíl – duchovní budování sboru (2K 12,19).

Které konkrétní hříchy podkopávaly duchovní zdraví a stabilitu sboru v Korintu? (2K 12,20.21)

Seznam hříchů v 2K 12,20.21 je podobný dalším, které se nacházejí jinde v Pavlových listech (Ř 1,29–31; Ga 5,19–21). První dva zmíněné hříchy známe již z prvního listu (1K 3,3), kde Pavel kritizuje závist a sváry ve sboru. Pavel má obavu, že ani při jeho třetí návštěvě nebude situace jiná. Říká: „Obávám se totiž, abych vás při mém příchodu neshledal, jakými bych vás mít nechtěl.“ A hned dodává: „A abych také já nebyl shledán, jakým vy mne mít nechcete“ (2K 12,20). Tím naznačuje, že místo přístupu

„tíse a mírně po způsobu Kristově“ (2K 10,1) bude tentokrát nucen „potrestat každou neposlušnost“ (2K 10,6).

Pavlovou hlavní starostí je, že členové, kteří „žili v hříchu“ se „v pokání neodvrátili od své nečistoty, necudnosti a bezuzdnosti“ (2K 12,21). Právě takové hříchy jsou totiž příčinou rozdělení v církvi.

Pavel se dále věnuje tématu církevní disciplíny jako nástroje k nápravě těch, kteří žijí v hříchu (2K 13,1–4). Lidská slabost není ospravedlněním pro setrvávání v hříchu. Vždyť každý, kdo touží po vítězném životě, má přístup k Boží moci (2K 13,4). Skutečnost, že se někteří členové v Korintu dopouštěli sexuálních hříchů, svědčí o tom, že Boží moc v jejich životech reálně nepůsobila. Pavel si přál, aby činili pokání a zažili moc, která vede k poslušnosti. Přísná disciplinární opatření byla pro něj až krajním řešením. Píše: „Modlíme se k Bohu, abyste neudělali nic zlého [...] ale abyste vy činili to, co je správné [...] Za to se také modlíme – za vaši nápravu“ (2K 13,7–9). Je to nádherná modlitba, ve které zároveň vyzývá, aby si sami nastavili zrcadlo a prověřili, zda skutečně žijí z víry.

Aplikace

Přečti si 2K 13,5. Co znamená žít z víry? Jak můžeš vědět, jestli z víry žiješ ty sám?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 11. kapitolu „Na hoře Karmel“ z knihy *Od slávy k úpadku* (PK 143–154; OSU 54–58).

„Pán chrání svůj lid před opakováním omylů a chyb minulosti. Vždy se objevovali falešní učitelé, kteří prosazovali bludné nauky a nečisté praktiky. Opírali se o falešné zásady a jednali velmi přesvědčivě, skrytě a klamavě – snažili se, pokud možno, svést i vyvolené.“ (RH, 7. ledna 1904)

„Pán chce, aby naše názory byly zkoumány a podrobeny zkoušce, abychom si uvědomili, jak je nutné pečlivě zkoumat živé Boží slovo a ověřovat, zda skutečně žijeme z víry. Mnozí, kteří se hlásí k pravdě, se spokojili sami se sebou a říkají: „Jsem bohat, mám všechno a nic už nepotřebuji!“ (CW 36)

„Lidé přijímají bludy, i když je pravda jasně ukázána. Kdyby však své učení poměřovali Božím slovem – a nevykládali Boží slovo ve světle svých vlastních názorů, aby si je potvrdili – nechodili by ve tmě a slepotě ani by se nedrželi omylu. Mnozí dávají biblickým textům takový význam, který vyhovuje jejich vlastním představám; tím klamou sami sebe i druhé. Když přistupujeme ke studiu Božího slova, máme tak činit s pokorným srdcem. Je třeba odložit všechno sobectví i touhu po originalitě. Ani dlouho zastávané názory nesmíme považovat za neomylné.“ (CW 36.37)

Otázky k rozhovoru

1. Znovu si přečtěte text 2K 10,1–6. Jakou strategii volí Pavel v duchovním boji za Boží pravdu? Jakým způsobem můžeme tento jeho přístup uplatnit v našich vlastních duchovních zápasech?
2. Písmo nás varuje, že před koncem se objeví mnoho falešných učitelů, kteří se budou pokoušet svést lidi z cesty pravdy. Co může udělat váš sbor pro to, aby ochránil své členy před vlivem falešných učitelů – a to i těch, kteří mohou působit přímo mezi vámi? Proč je tato bdělost klíčová pro úspěšné naplnění poslání církve?
3. Proč Pavel považoval za nutné chlubit se dlouhým seznamem utrpení (2K 11,16–33)? Co v biblickém kontextu konkrétně znamená „chlubit se v Pánu“?
4. Proč je důležité, aby členové církve zkoumali, zda žijí „z víry“ (2K 13,5)? Jaký vliv má taková sebereflexe na praktický život křesťana?

Milost, láska a společenství

(2K 13,13)

Texty na tento týden

2K 8,9; Ř 16,20; 1J 4,8–11; 2K 13,11; Fp 2,1,2; Ga 4,4–6

Základní verš

„Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi.“
(2K 13,13)

Pavel uzavírá 2. list Korintským tím, že znovu zdůrazňuje klíčové prvky, kterým se ve svých dopisech věnuje. Dělá to prostřednictvím pěti imperativů (příkazů) ve 2K 13,11.

První imperativ „*žijte v radosti*“, připomíná dřívější texty v jeho dopisech.

Druhý imperativ „*napravujte své nedostatky*“, je překladem řeckého slova *katartizó*, které se objevuje zde a v 1K 1,10.

Třetí imperativ „*povzbuzujte se*“, je dokončením myšlenky z úvodu dopisu (2K 1,3–7). Pavel začíná a končí svůj druhý dopis povzbuzením. Přijímáme Boží povzbuzení, abychom povzbuzovali i jiné (2K 1,4,6).

Čtvrtý a pátý imperativ „*buďte jednomyslní*“ a „*pokojní*“ (2K 13,11), jsou výzvou k jednotě. Právě taková atmosféra radosti, duchovního uzdravení, vzájemné podpory, jednoty a pokoje vytváří prostor pro přítomnost „Boha lásky a pokoje“ (2K 13,11). Takový stav je přímým ovocem působení trojjediného Boha v srdci člověka.

Milost, láska a společenství jsou výsledkem toho, co pro nás koná trojjediný Bůh. Tyto tři základní charakteristiky křesťanského života vytvářejí a upevňují atmosféru, v níž je citelně přítomen Bůh.

Osnova lekce

Závěrečná lekce shrnuje klíčová témata obou listů ve světle závěrečného trojičního požehnání (2K 13,13). Ukazuje nám harmonickou spolupráci Otce, Syna a Ducha svatého na naší záchraně a při budování církevního společenství.

- 2K 13,13; 8,9: Milost Pána Ježíše Krista (neděle)
- 2K 13,13; Ř 8,37–39: Boží láska (pondělí)
- 2K 13,11: Bůh lásky a pokoje (úterý)
- 2K 13,13: Přítomnost Ducha svatého (středa)
- 2K 13,13; Ga 4,4–6: Součinnost Trojice v plánu naší záchrany (čtvrtek)

JEŽÍŠOVA MILOST

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. (2K 13,13)

Bůh pokoje brzo srazí satana pod vaše nohy. Milost Ježíše, našeho Pána, buď s vámi. (Ř 16,20)

Milost našeho Pána Ježíše Krista buď s vámi, bratří. Amen. (Ga 6,18)

Osobní studium

Je inspirující sledovat, jak Pavel v závěru 2. listu Korintským opět připomíná Ježíšovu milost, stejně jako to učinil v jeho úvodu (2K 1,2; 2K 13,13). Zmínkou o milosti svůj dopis otevírá i uzavírá. Jak jsme si všimli již na začátku tohoto čtvrtletí, Pavel nedokázal přestat myslet na Ježíše a mluvit o něm.

„Znáte přece štědrost našeho Pána Ježíše Krista: byl bohatý, ale pro vás se stal chudým, abyste vy jeho chudobou zbohatli“ (2K 8,9).

Jak obdivuhodná a neodolatelná je Ježíšova milost. Opustil nesmírné bohatství své věčné nebeské existence a stal se chudým. Kráčel po prašných cestách starověké Galileje. „A v podobě člověka se ponížil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži“ (Fp 2,7.8). Udělal to proto, abychom my „zbohatli“ – abychom získali možnost být s ním v nebi. Pro nás, kteří známe jen svět poznamenaný hříchem, smrtí a utrpením, je nesmírně náročné představit si, co pro Ježíše znamenalo opustit nebeskou slávu, přijít sem a obětovat za nás svůj život.

Přečti si Ř 16,20; Ga 6,18; Fp 4,23 a 1Te 5,28. Jak důležité poselství se nachází v těchto textech?

Pavel se ve svých listech velmi často zmiňuje o Ježíšově milosti. Mezi nejkrásnější výroky patří slova z listu Římanům: „Proviněním toho jediného, totiž Adama, mnozí propadli smrti; oč spíše zahrnula mnohé Boží milost, milost darovaná v jediném člověku, Ježíši Kristu“ (Ř 5,15). Ti, kteří přijmou tuto milost, „budou vládnout v životě věčném skrze jednoho jediného, Ježíše Krista“ (Ř 5,17). Podobně jako v 2. listu Korintským, i ostatní své listy Pavel začíná a končí zmínkou o Ježíšově milosti (Ř 1,7; Ř 16,20; 1K 1,3; 1K 16,23; Ga 1,3; Ga 6,18; Fp 1,2; Fp 4,23). Toto téma ho zaměstnávalo a přál si, aby stejným způsobem naplňovalo i mysl věřících v Korintu.

Všimněme si, co říká Efezským: „Milost všem, kdo nepomíjející láskou milují našeho Pána Ježíše Krista“ (Ef 6,24). Chtěl by pro nás něco méně než právě takovou lásku k Ježíši? Zcela jistě ne. Vždyť jeho největší touhou bylo, „aby se milost ve mnohých hojně rozmáhala“ (2K 4,15) a stala se pro ně dostatečnou, tak jako byla pro něj (2K 12,9).

Aplikace

Zkus se zamyslet nad Boží milostí k tobě z tohoto pohledu: Co by sis ve skutečnosti sloužil za všechna svá slova a činy? A co ti místo toho ve své nesmírné milosti nabízí Bůh?

BOŽÍ LÁSKA

³⁷Ale v tom ve všem slavně vítězíme mocí toho, který si nás zamiloval. ³⁸Jsem jist, že ani smrt ani život, ani andělé ani mocnosti, ani přítomnost ani budoucnost, ani žádná moc, ³⁹ani výšiny ani hlubiny, ani co jiného v celém tvorstvu nedokáže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu. (Ř 8,37–39)

Osobní studium

„Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi“ (2K 13,13). Těmito slovy Pavel uzavírá svůj druhý dopis. Všimněme si, že tři osoby Trojice uvádí v pořadí: Syn, Otec a Duch svatý. Právě díky společnému působení všech tří osob Božství můžeme hlouběji porozumět Boží povaze a všemu, co pro nás vykonal.

Přečti si J 3,16,17; Ř 8,37–39 a 1J 4,8–11. Co nám tyto pasáže říkají o Boží lásce?

Text 1J 4,8 říká, že „Bůh je láska“. Láska je Boží podstatou, základní Boží vlastností. Jan zdůrazňuje, že pravou lásku poznáváme podle toho, že Bůh obětoval svého jediného Syna pro naši záchranu (J 3,16). Bůh vyslal Ježíše na záchranou misi (J 3,17), která byla klíčovou součástí plánu spasení (Sk 3,20,21; 1J 4,10,14). Sám Ježíš v evangeliích opakovaně mluví o Otci jako o tom, kdo ho poslal (Mt 10,40; Mk 9,37).

Pavel v pozoruhodném prohlášení říká: „Bůh však prokazuje svou lásku k nám tím, že Kristus za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšní“ (Ř 5,8). Odlesk Boží lásky můžeme vidět v krásném vztahu mezi man-

žely, v lásce rodičů k dětem, v upřímném přátelství a podobně. Boží láska je však zjevná i v přírodě. V knize *Cesta k vnitřnímu pokoji* čteme: „Bůh je láska. Dosvědčuje to každý květ a každé stéblo trávy. Ptáci svým zpěvem svědčí o Boží laskavé péči. Květy, které naplňují vzduch vůní, stejně jako vysoké stromy v lese nám připomínají, že Bůh chce, aby jeho děti byly šťastné.“ (SC 10; CVP 10)

Nic však není přesvědčivější než to, že Bůh dal Ježíše jako oběť za naše hříchy. Když pochopíme, že Bůh nás tak velmi miloval, že poslal Ježíše, aby za nás položil svůj život, bude to mít hluboký vliv na náš vlastní život: „Podle toho jsme poznali, co je láska, že on za nás položil život. A tak i my jsme povinni položit život za své bratry“ (1J 3,16).

Pavlovou touhou bylo, aby věřící v Korintu žili v jednotě. Uvědomoval si však, že bez lásky žádná jednota není možná. Proto jim zdůrazňoval, že „láska buduje“ (1K 8,1) a že bez lásky je všechno zbytečné a prázdné (1K 13,1–3). Všechno naše jednání má tedy vycházet z lásky (1K 16,14) – z lásky, která je odrazem a rozšířením té Boží.

Aplikace

Jak by se změnilo evangelium, kdyby Ježíš nebyl plně a věčně Bohem?

BŮH LÁSKY A POKOJE

Nakonec, bratři: žijte v radosti, napravujte své nedostatky, povzbuzujte se, buďte jednomyslní, pokojní, a Bůh lásky a pokoje bude s vámi. Pozdravte jedni druhé svatým políbením. (2K 13,11)

Osobní studium

Ve starověkém pohanském světě lidé nevěřili, že by bohové mohli milovat lidi. Jejich bohové byli zlomyslné a prchlivé bytosti, které si lidé museli udobřovat. Koncepte Boha lásky, jakou nám představuje Bible, byla něčím zcela novým. I když to mohlo být v jeho době vnímáno jako šokující, Pavel charakterizuje našeho Boha jako „Boha lásky a pokoje“ (2K 13,11).

Jakou naději přináší úvodní text (2K 13,11)? Co můžeš udělat pro to, abys pravdy obsažené v tomto textu mohl skutečně prožívat?

Výraz „Bůh lásky a pokoje“ můžeme chápat dvěma způsoby. Na jedné straně mluví o Bohu jako o jediném zdroji lásky a pokoje. Na druhé straně zdůrazňuje, že láska a pokoj jsou vlastnostmi Boží povahy. Není však nutné si mezi těmito výklady vybírat. Jelikož láska a pokoj jsou pevnou součástí Boží bytosti, Bůh nás jimi přirozeně obdarovává.

Na jiných místech Pavel mluví o Bohu jako o „Bohu trpělivosti a povzbuzení“ (Ř 15,5), „Bohu naděje“ (Ř 15,13), „Bohu pokoje“ (Ř 15,33; 1K 14,33; Fp 4,9), „Otcí milosrdenství“ (2K 1,3) a „Bohu veškeré útěchy“ (2K 1,3). Bůh je zdrojem všech těchto

darů a ve své nekonečné lásce nám je štědře dává.

I když se spojení „Bůh pokoje“ v Bibli vyskytuje poměrně často, vyjádření „Bůh lásky“ nacházíme jen ve 2K 13,11, a proto si zaslouží naši hlubší reflexi.

Mnozí vykladači Bible zdůrazňují, že Pavlova zmínka o Bohu lásky těsně před závěrečným trojičním požehnáním (2K 13,13) naznačuje, že o Bohu uvažuje jako o třech osobách. „Přestože zde používá slovo ‚Bůh‘ jako označení jedné ze tří osob, jeho chápání Ježíše a Duchu na jiných místech jeho dopisů [...] nás vede k tomu, abychom celé toto vyjádření chápali jako popis jednoho Boha, kterého prvotní církev začala vnímat v trojjediné podobě. Teprve o více než sto let později začali teologové používat slovo ‚Trojice‘ jako zkratku pro vyjádření toho, co Pavel formuluje vlastně už zde.“ (WRIGHT, Tom. *Paul for Everyone: 2 Corinthians*. London: Society for Promoting Christian Knowledge, 2004, str. 148)

Věříme v jednoho Boha, v jednotu tří Osob, které od věčnosti setrvávají ve vzájemném vztahu lásky. Tento trojjediný Bůh nás miluje a povolává nás, abychom se milovali navzájem takovým způsobem, který je odrazem lásky panující mezi Otcem, Synem a Duchem svatým.

Aplikace

Jak vědomí, že Bůh je zdrojem lásky a pokoje, ovlivňuje tvůj přístup k lidem, s nimiž to není jednoduché? Jak může naše církevní společenství lépe odrážet vztah lásky, který panuje v Boží Trojici?

SPOLEČENSTVÍ DUCHA SVATÉHO

⁹Ale jak je psáno: „Co oko nevidělo a ucho neslyšelo, co ani člověku na mysl nepřišlo, připravil Bůh těm, kdo ho milují.“¹⁰Nám však to Bůh zjevil skrze Ducha; Duch totiž zkoumá všechno, i hlubiny Boží.¹¹Neboť kdo z lidí zná, co je v člověku, než jeho vlastní duch? Právě tak nikdo nepoznal, co je v Bohu, než Duch Boží. (1K 2,9–11)

Duch je tím Pánem, kde je Duch Páně, tam je svoboda. (2K 3,17)

Osobní studium

Ježíšova milost nejen zjevuje Boží lásku k nám, ale jako přímý důsledek této lásky nám přináší také společenství Ducha svatého. Toto společenství má svůj původ v Boží lásce, protože bez ní by žádné skutečné společenství nemohlo existovat. Pavel to vyjadřuje takto: „Je-li možno povzbudit v Kristu, je-li možno posílit láskou, je-li jaké společenství Ducha, je-li jaký soucit a slitování: dovřte mou radost a buďte stejné mysli, mějte stejnou lásku, buďte jedné duše, jednoho smýšlení“ (Fp 2,1.2).

Někteří lidé jsou přesvědčeni, že Duch svatý je jen neosobní síla či vliv. Takové tvrzení neobstojí. Proč by Pavel ve trojičném požehnání uváděl dvě osoby – Otce a Syna – hned vedle obyčejné „síly“? Nedávalo by to smysl. Stejně jako jsou Otec a Syn představeni v kontextu vzájemného osobního vztahu (2K 1,3; 2K 11,31), způsob, jakým Duch svatý komunikuje a buduje vztahy s lidmi, nás vede k závěru, že i on je osobou (Ř 8,15.16; viz také J 14,16; 15,26).

Slovní spojení „společenství Ducha“ (Fp 2,1) má dvě roviny významu. Může jít

o naše vzájemné společenství, jehož dárce a původcem je Duch svatý, nebo o náš přímý, osobní vztah se samotným Duchem. Mnozí znalci Bible se shodují, že tyto dva významy se nevylučují – naše vzájemné bratrské a sesterské společenství je totiž přímým výsledkem společenství s Duchem svatým.

Přečti si 1K 2,10.11; 3,16; 12,11 a 2K 3,6.17. Co všechno se z těchto pasáží dozvídáme o Pavlově učení o Duchu svatém?

Pavel věnuje působení Ducha svatého velkou pozornost. Ve svých dopisech Korintským ho zmiňuje více než čtyřicetkrát. Duch svatý se stará o budování církve (1K 14,12), uschopňuje věřící pro misi (1K 2,4.5), odhaluje nám Boží hlubiny (1K 2,10.11) a vyučuje nás o nich (1K 2,13). Přebývá v nás (1K 3,16; 6,19) a spolupracuje s Kristem na našem ospravedlnění (1K 6,11). Uděluje církvi duchovní dary (1K 12–14), zapečetuje nás pro den spasení (2K 1,22), vpišuje Boží zákon do našich srdcí (2K 3,3), jako dar nám dává nový život v Kristu (2K 3,6) a vysvobozuje nás z moci hříchu (2K 3,17). Bez Ducha svatého není možný skutečný křesťanský život.

Aplikace

Proč je důležité chápat Ducha svatého jako skutečného Boha, abychom mohli plně prožít Boží lásku k nám?

NÁŠ TROJEDINÝ BŮH

³Milost vám a pokoj od Boha Otce našeho a Pána Ježíše Krista. *‘Stále za vás Bohu děkuji pro milost Boží, která vám byla dána v Kristu Ježíši. [...]’* ⁴Věrný je Bůh, který vás povolal do společenství se svým Synem, naším Pánem Ježíšem Kristem. (1K 1,3.4.9)

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. (2K 13,13)

Osobní studium

Při čtení verše 2K 13,13 bychom mohli nabýt dojmu, že milost vyvěrá výhradně z Krista, láska jen z Otce a společenství pouze z Ducha svatého. Skutečnost je však úplně jiná.

Přečti si 1K 1,3.4.9; 2K 1,2.12; Ř 8,35; 15,30; Ga 2,20 a Ef 3,19. Co říkají tyto pasáže o milosti, lásce a společenství v souvislosti s Boží Trojicí?

Otec, Syn a Duch svatý pracují společně pro naše spasení. Milost, láska a společenství nepocházejí jen od jedné osoby, ale jsou darem všech tří – Otce, Syna a Ducha svatého. Každý z nich má však v dějinách spásy specifickou roli. Pavel si to uvědomuje a toto učení zdůrazňuje ve svých dopisech. Příkladem je text Ga 4,4–6, kde s obdivuhodnou stručností popisuje plán spasení a zapojení všech tří osob Božství. Bůh Otec poslal Ježíše, což naznačuje, že Otec je Zdroj tohoto plánu (Ga 4,4). Syn se narodil z ženy (Ga 4,4), což je připomínka jeho vtělení a pokazuje na naplnění dávného zaslíbení

(Gn 3,15). Syn nás vykoupil a obnovil náš vztah s Otcem, jehož charakter se satan snažil v našich očích očernit (Gn 3,5). Duch svatý potvrzuje a zpečetuje naši identitu jako Božích dětí (Ga 4,6).

V Pavlových listech se nachází několik dalších zmínek o Trojici. Všechny tři osoby jednají v součinnosti: uschopňují církev vykonávat misii (1K 12,4–7), vyzbrojují nás duchovní silou (Ef 3,14–19) a budují mezi věřícími hlubokou jednotu, která je odrazem dokonalé jednoty panující v samotném Božství (Ef 4,4–6). Pavel zdůrazňuje, že Bůh je nejen trojjediný ve své podstatě, ale že Otec, Syn a Duch svatý společně pracují na naší záchraně (Ef 1,3.13.14). V dopise Efezským dokonce uvádí, že každý věřící má být prostoupen celou plností Otce (Ef 3,19), Syna (Ef 4,13) i Ducha svatého (Ef 5,19).

Když Pavel uzavíral korespondenci s Korintskými (2K 13,13), volí ten nejvznešenější možný závěr – ujištění, že tři nejvyšší autority vesmíru, „nebeské trio“ (Ev 615; Evg 341), budou s námi nyní i v budoucnosti.

Aplikace

Jak by mělo naše vzájemné společenství v církvi zrcadlit nádherný vztah lásky, který existuje v trojjediném Bohu?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si 73. kapitolu „Nebojte se!“ z knihy *Touha věků* (DA 662–680; TV 424–436).

„Jen milost Ježíše Krista může proměnit kamenné srdce v srdce z masa a oživit je pro Boha. [...] Člověk nemá moc ospravedlnit svou duši ani posvětit své srdce. Duchovní nemoc nelze uzdravit jinak než mocí velkého Lékaře. Nejvyšší dar nebe – jednorozený Syn Otce, plný milosti a pravdy – je jediný, kdo může vykoupit ztracené.“ (ST, 2. května 1892)

„Bůh je láska‘ (1J 4,8). Jeho přirozeností, jeho zákonem je láska. Vždy tomu tak bylo a vždy tomu tak bude. Každý projev stvořitelské moci je výrazem nekonečné lásky. I dějiny velkého sporu mezi dobrem a zlem jsou od první chvíle, kdy vznikl v nebi, důkazem Boží neměnné lásky.“ (PP 33; NUD 9)

„Musíme si uvědomit, že Duch svatý [...] je osobou právě tak jako Bůh. [...] Kdyby neměl osobnost, nemohl by vydávat svědectví našemu duchu spolu s naším duchem, že jsme Boží děti. Musí být také božskou osobou, jinak by nemohl zkoumat tajemství, která jsou skryta v Boží mysli.“ (FLB 52)

„Jsou tři živé osoby nebeského tria; ve jméno těchto tří velkých mocností – Otce, Syna a Ducha svatého – jsou pokřtěni ti, kdo přijali Krista živou vírou.

Tyto mocnosti spolupracují s poslušnými kandidáty nebes v jejich úsilí žít nový život v Kristu.“ (Ev 615; Evg 341)

Otázky k rozhovoru

1. Často se v našich sborech zpívá píseň s názvem „Jak vzácná milost“. Co je vzácné na Ježíšově milosti?
2. Krásný obraz Boží lásky nacházíme v podobenství o marnotratném synu. Podle čeho víme, že otec v tomto podobenství je milujícím otcem?
3. Jak mohou místní sbory projevit, že „společenství Ducha“ je u nich živou realitou?

POUŽITÉ ZKRATKY

Biblické překlady

Standardně je v lekcích Průvodce studiem Bible používán Český ekumenický překlad (ČEP). Pokud je použit jiný překlad, je u odkazu verše uvedena následující zkratka:

BK Bible kralická

ČSP Český studijní překlad

PMP Studijní překlad Miloše Pavlíka

Díla Ellen G. Whiteové

U českých překladů knih Ellen G. Whiteové je uváděno nejnovější vydání z nakladatelství Advent-Orion.

Zkratka	Anglický název	Zkratka	Český překlad
AA	The Acts of the Apostles	PNL	Poslové naděje a lásky
COL	Christ's Object Lessons	PM	Perly moudrosti
DA	The Desire of Ages	TV	Touha věků
Ed	Education	Vých	Výchova
Ev	Evangelism	Evg	Evangelizace
GC	The Great Controversy	VDV	Velké drama věků
PP	Patriarchs and Prophets	NUD	Na úsvitu dějin
SC	Steps to Christ	CVP	Cesta k vnitřnímu pokoji

Zkratka	Anglický název
AG	God's Amazing Grace
CS	Counsels on Stewardship
CW	Counsels to Writers and Editors
FLB	The Faith I Live By
LHU	Lift Him Up
LP	Sketches From the Life of Paul

Zkratka	Anglický název
Lt	Letter
SL	The Sanctified Life
SR	The Story of Redemption
SpTEd	Special Test. On Education
T	Testimonies for the Church
UL	The Upward Look

Další materiály

Zkratka	Anglický název
BC	The Seventh-day Adventist Bible Commentary
HM	The Home missionary
RH	Advent Review and Sabbath Herald
ST	Signs of the Times

Všem dárčům děkujeme za jejich ochotu podporovat práci církve v naší zemi i v prostoru světa kolem nás.

Církev adventistů sedmého dne financuje většinu svých projektů z vlastních zdrojů prostřednictvím různých sbírek. Každou sobotu proběhnou v našich shromážděních sbírky dvě. Jedna je určena na provoz místního sboru a druhá na podporu různých celosvětových misijních projektů.

Informace pro pokladníky sborů – misijní sbírky jsou odesílány na účet příslušného sdružení. První část variabilního symbolu je ve sloupci VS, druhá část variabilního symbolu je přidělené číslo sboru.

Plán tematických sobot, týdnů a sbírek v roce 2026			
	Téma soboty	Sbírka	VS
Červenec			
4. 7.	Den modlitby		
11. 7.	Den misie		
	Sbírka pro celosvětovou misii – strategie digitální misie	Sbírka pro GK	14
18. 7.	Den evangelizace prostřednictvím médií		
25. 7.	Sobota dětí		
Srpen			
1. 8.	Den evangelizace prostřednictvím projektů Globální misie		
8. 8.	Den zakládání sborů		
15. 8.	Den vzdělávání		
22. 8.	Den prevence zneužívání a domácího násilí		
29. 8.			
Září			
5. 9.	Sbírka pro projekt určený sdružením	Sbírka stavební	36
12. 9.	Týden rodinné soudržnosti (6.–12. 9.)		
	Sbírka pro celosvětovou misii – mimořádné události	Sbírka pro GK	14
19. 9.	Den Klubu Pathfinder		
26. 9.	Sbírka 13. soboty pro Interevropskou divizi	Sbírka 13. soboty	13

HopeTV.cz

NABÍDKOVÝ LIST 3.Q 2026

NOVINKY

NOEMI DURÁN, MANOLO QUINTANILA **POTOPENÁ POUŠŤ**

Dobrodružný komiks vypráví příběh skupiny dětí, které se během výletu do Grand Canyonu setkají s otázkou, jak vlastně vznikl svět kolem nás.

Když uslyší různé výklady o stáří a vzniku skalních vrstev, začnou hledat odpovědi v souvislosti s biblickým poselstvím. Povzbuzené vírou a touhou po pravdě se vydávají na cestu objevování, při níž zkoumají přírodu, sbírají důkazy a snaží se pochopit, zda může být příběh o potopě skutečným vysvětlením toho, co vidí kolem sebe.

Pro děti mladšího školního věku

21 × 30 cm / brožura / 28 stran

JAN DYMÁČEK

UMĚNÍ BÝT MANŽELÉ

Mnohaletý manželský poradce, pastor a teolog připomíná, že darem, který si předáváme každý den, je vzájemný respekt, uznání individuality partnera a ochota investovat čas do společných chvil i drobných projevů vděčnosti.

10,5 × 15 cm / brožura / 104 stran

MOŽNOST OBJEDNÁNÍ

- Advent-Orion, spol. s r. o.
Roztocká 44/5, 160 00 Praha 6 – Sedlec
tel.: 558 359 100, 603 553 628
e-mail: expedice@adventorion.cz
www.adventorion.cz

- Prostřednictvím sborového traktátníka doručení v příští zásilce do vašeho sboru (neplatí se poštovné ani balné).
- Osobní objednání – zásilky jsou expedovány po obdržení objednávky na adresu objednatele (poštovné a balné 100 Kč, dobřerečné 100 Kč).

SLEVA NA TO, CO SE JEVI JAKO DRAHÉ

EDICE BIBLE PRO DNEŠEK, STUDIJNÍ ŘADA

Zdravko Stefanovic: Daniel

16 × 24 cm / pevná vazba / 372 stran

Richard Lehmann: List Filemonovi

16 × 24 cm / pevná vazba / 68 stran

Petr Krynský, Oldřich Svoboda: List Židům

16 × 24 cm / pevná vazba / 168 stran

Jiří Beneš: Pláč Jeremjášův

16 × 24 cm / pevná vazba / 560 stran

Jiří Beneš: Chanok lanaar

16 × 24 cm / pevná vazba / 612 stran

Jiří Beneš: Žalmy (1-30)

16 × 24 cm / pevná vazba / 440 stran

JAN HELLER

VÝKLADOVÝ SLOVNÍK BIBLICKÝCH JMEN

16 × 24 cm / pevná vazba / 632 stran

Časově omezená nabídka:

Do 30 září sleva 45 % (velkoobchodní cena)

VÝKLADOVÝ SLOVNÍK BIBLICKÝCH JMEN

JAN HELLER

CS
edice
biblických
jmén

NADĚJE ŽIJE

Mark a Ernestine Finleyovi

**Záznamy 9 přednášek
pro klidnější mysl
a zdravější tělo**

**Sledujte
v YouTube kanálu HopeTV**

VÍRA, KTERÁ ŽIJE PO CELÉM SVĚTĚ

Sledujte příběhy z celého světa
na **www.adventistmission.cz**
nebo
www.hopetv.cz

Mission Spotlight přináší misijní videa, která představují projekty podporované z darů 13. soboty a seznamují vás s inspirativními misionáři a pracovníky církve z celého světa. Přijďte se podívat, jak vypadá misie v každém koutě země!

INRIROAD

HLEDÁŠ VÍC NEŽ JEN KREDITY?

sleduj, co děláme

Tvoříme komunitu vysokoškoláků, kde víra není teorie, ale praktická součást života. Najdeš u nás přijetí, hloubku i bezpečný prostor pro své otázky. Společně rosteme – v otevřených diskuzích, vztazích i hledání Boha.

www.INRIroad.org

@INRIroad

MISIE EXPO

Veletrh inspirací, jak sdílet Krista.

Hlavní řečník

Gary Krause

24.-26. 9. 2026, Brno

Izajáš 6,8

Pane, pošli
někoho jiného

Církev adventistů
sedmého dne

Asi
ADVENTIST-CHURCH'S
SERVICES & INDUSTRIES

B HALL
Sportovní 559/2A, Brno